Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 260 Wydanie P. Poznań, piątek dnia 7 czerwca 1935 Rok 30

Poznań, 6 czerwca.

Upartyjnienie życia społecznego

Jeszcze przed rozpoczęciem dyskusji sejmowej nad projektami ordynacyj wyborczych do Sejmu i Senatu prasa różnych odcieni, nie wyłączając „sanacyjnego", przeprowadziła wstępne ostrzeliwanie tych projektów, po którem nastąpi generalny atak na terenie Sejmu.

Gdyby twórcy projektów liczyli się z głosem opinji publicznej, to powinniby skorzystać z tej wstępnej krytyki i albo wcale nie wnosić projektów do Sejmu, albo przynajmniej poddać je gruntownej przeróbce. Albowiem dyskusja dotychczasowa wykazała ponad wszelką wątpliwość, że: 1) ordynacja wyborcza do Sejmu jest sprzeczna z niedawno uchwaloną konstytucją, przyczem zachodzi ta okoliczność obciążająca, że autorami tej ordynacji są ci sami ludzie, którzy byli ojcami nowej konstytucji, i — 2) ordynacje wyborcze do obu izb, mające za główny cel zniesienie lub przynajmniej osłabienie t. zw. „partyjnictwa", w rzeczywistości wprowadzają walki partyjne tam, gdzie ich dotąd nie było lub być nie powinno, do całego wogóle życia społecznego.

O tem, że samorząd terytorjalny i gospodarczy staną się obecnie przedewszystkiem terenami rozgrywek politycznych — wbrew założeniom, na których oparto ustawy o tych samorządach, wbrew zadaniom, jakie wyznacza im nowa konstytucja i wbrew głoszonej przez obóz rządowy ich apolityczności, — pisaliśmy już i wobec zupełnej oczywistości tego twierdzenia szerzej nad niem rozwodzić się dzisiaj nie będziemy. Przejdziemy natomiast na inne tereny życia społecznego, którym grozi także rozpętanie się walk politycznych, a które w dotychczasowej dyskusji nie zostały jeszcze należycie uwzględnione.

Zaczniemy od pracowniczych organizacyj zawodowych. Mają one delegować swoich przedstawicieli do sejmowych kolegjów wyborczych, a nadto wejdą do „elity" senackiej, gdyż czynne prawo wyborcze do Senatu ma przysługiwać przewodniczącym zarządów poszczególnych związków oraz członkom zarządów wyższych szczebli organizacyjnych (central związkowych). Wprawdzie i dotychczas związki zawodowe miały zabarwienie polityczne, a nierzadko były wprost ekspozyturami rozmaitych stronnictw, ale w ostatnich czasach — nie bez nacisku czynników rządowych — stosunki między związkami a stronnictwami rozluźniły się, czego znamiennym dowodem jest odezwa centrali klasowych (pepeesowskich) związków zawodowych, podkreślająca mocno ich... apolityczność. Obecnie, gdyby nawet doszło do unifikacji, czyli „zglajchszaltowania" zawodówek, polityka wysunie się w nich na pierwsze miejsce.

To samo odnosi się do samorządu zawodów wolnych, a więc do izb: adwokackich, lekarskich, notarjalnych i Związku Zrzeszeń Technicznych.

Przejdźmy zkolei do stowarzyszeń społeczno - kulturalnych. Panie posłanki z B. B. podczas obrad grupy konstytucyjnej tego klubu słusznie narobiły wrzawy, że projekty ordynacyjne „de facto" odbierają prawo wyborcze kobietom. Zarzut był poważny i skłonił autorów projektów do przyznania organizacjom kobiecym po 5 miejsc w okręgach, liczących powyżej 75 tysięcy ludności miejskiej.

Niewiele będzie takich okręgów i niewiele zdziała piątka kobieca wśród setki zgórą innych delegatów. Ale że w organizacjach kobiecych zakwitnie „partyjnictwo", że miejsce pracy społeczno - kulturalnej zajmą walki o mandaty do kolegjów wyborczych, — to chyba dla nikogo nie jest wątpliwe.

Największą bodaj krzywdę wyrządza życiu społecznemu ordynacja senacka, przyznająca czynne prawo wyborcze do Senatu przewodniczącym kół miejscowych stowarzyszeń wyższej użyteczności. Uchwalona przed paru laty ustawa o stowarzyszeniach wprowadziła wśród nich tę wyższą kategorję, dając Radzie Ministrów prawo zaliczania do niej poszczególnych stowarzyszeń. Dotychczas wyróżnienie takie posiadają: 1) LOPP, 2) Straże Pożarne, 3) Czerwony Krzyż, 4) Towarzystwo Budowy Szkół Powszechnych i 5) Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Akademickiej.

Jakkolwiek wszystkie te stowarzyszenia najściślej współpracują z rządem i są kierowane przez ludzi, należących do obozu rządowego, to jednak ze względu na zakres swoich zadań cieszą się one uznaniem i poparciem także nie-„sanacyjnych" sfer społeczeństwa. Te dobre stosunki ulegną pogorszeniu przez nadanie powyższym stowarzyszeniom przywilejów politycznych. Będzie to dla nich istny dar Danaów, przed którym same te stowarzyszenia bronić się powinny.

Tak przedstawia się „odpolitycznienie" i „odpartyjnienie" życia społecznego na tle projektów ordynacyjnych.

M. K.

Trudna misja min. Pietriego

Desygnowany na premjera dotychczasowy minister marynarki wojennej udzieli popołudniu prezydentowi odpowiedzi, czy podejmie się misji tworzenia rządu, po przeprowadzeniu rozmów orjentacyjnych

Paryż. (Tel. wł.) Desygnowany na premjera b. minister marynarki wojennej Pietri odbędzie dziś w ciągu przedpołudnia konferencje z Lavalem, Flandinem, Caillaux i Malvy, potem dopiero zdecyduje, czy podejmie się misji tworzenia nowego rządu.

ODEZWA „KRZYŻA OGNISTEGO"

Kierownictwo organizacji kombatantów „Ognisty krzyż" poleciło rozlepić w całym kraju odezwę, w której m. in. stwierdza się, że kasy państwowe są puste, pokój zagrożony, a naród oczekuje pracy i chleba. Rząd, który ma odwagę powiedzieć parlamentowi: „Zwalczamy spekulację, każcie nam pracować" — w niecałych 27 godzinach jest obalony. Posłowie z prawicy i lewicy, niewolnicy międzynarodowego kapitalizmu lub międzynarodowego marksizmu, są gotowi przyczynić się do wojny domowej. Dlatego „Ognisty krzyż" wzywa do czujności.

SCEPTYCYZM PRASY

Prasa wogóle zapatruje się bardzo sceptycznie na powodzenie misji Pietriego. Nie odmawia mu się wprawdzie pewnych zdolności, lecz nie uważa za męża stanu, który potrafiłby w dzisiejszem położeniu twardą ręką przeprowadzić swe zamierzenia. Do tego dochodzi jeszcze fakt, że polityczne i gospodarcze nastawienie Pietriego, budzi duże obawy w kołach prawicowych.

ZASTRZEŻENIA „ECHO DE PARIS"

„Echo de Paris" pisze: „Nie zachwycamy się specjalnie. Pietri niepokoi nas z powodu swego nastawienia w polityce zagranicznej i skłonności do dewaluacji. Uznajemy jego wielką miłość ojczyzny, lecz pytamy się, czy jest tym żelaznym mężem stanu, którego wymagają dzisiejsze warunki."

FRANCISZEK PIETRI

Paryż. (PAT.) Deputowany Korsyki, Franciszek Pietri, należy w izbie do grupy republikanów lewicy. Na terenie parlamentarnym uchodzi jako znawca zagadnień finansowych i morskich. W początkach swej działalności, pełnił odpowiedzialną we Francji funkcję inspektora finansów. W roku 1917 zostaje generalnym inspektorem finansów. Mandat do izby uzyskuje w r. 1924.

W gabinecie Briand — Caillaux (1926) był podsekretarzem stanu w ministerstwie skarbu. Następnie w gabinecie Tardieu (1930) obejmuje tekę ministra kolonij. Zkolei jest ministrem budżetu w gabinecie Lavala (1931) oraz ministrem obrony narodowej w gabinecie Tardieu (1932). W swym drugim rządzie Daladier powierzył mu tekę ministra finansów, lecz w czasie słynnych wypadków lutowych Pietri podał się do dymisji, protestując przeciwko usunięciu ze stanowiska prefekta policji Chiappe'a. W ostatnich gabinetach piastował on tekę ministra marynarki wojennej. Dep. Pietri liczy 53 lata.

STANOWISKO RADYKAŁÓW

Paryż. (PAT.) Komisja stronnictwa radykałów socjalnych uznała za niemożliwe do przyjęcia rozmaite punkty programu socjalistycznego, przewidujące m. in. rozwiązanie izby, nacjonalizację szeregu gałęzi przemysłu, zmniejszenie wydatków na obronę narodową oraz zarządzenia, mające charakter nacisku w stosunku do Banku Francuskiego. Znaczna większość grupy radykałów podzieliła tę opinję i uznała, iż nie należy prowadzić dalszych rokowań, celem zapewnienia udziału socjalistów w rządzie.

GABINET KONCENTRACJI STRONNICTW

Wobec tego, iż utworzenie rządu kartelowego staje się niemożliwe, nowy gabinet będzie musiał się opierać na większości wytworzonej przez koncentrację stronnictw. Prez. Lebrun zwrócił się do min. Piétri o poczynienie starań, celem utworzenia tego rodzaju gabinetu. Piétri starać się będzie o uzyskanie współdziałania radykałów socjalnych na podstawie formuły o pełnomocnictwach w nieco mniejszym zakresie, niż tego domagały się poprzednie rządy.

Trzęsienie ziemi w północnych Włoszech

Rzym. (Tel. wł.) W kilku miejscowościach prowincji Romagna (dawna prowincja Państwa Kościelnego, obejmująca prowincje Bolonji, Ferrary, Rawenny i Forli — red.) odczuto w środę około godz. 13 kilka silnych wstrząsów ziemi.

Specjalnie silne trzęsienie ziemi odczuto w Faenza (m. okręgowe w prow. raweńskiej — red.), gdzie ludność opanowała panika. Ognisko znajdowało się około 30 km od Faenzy. Wstrząsy większych strat nie wyrządziły.

Wstrząsy odczuto również w Bolonji, Ferrarze, Forli i Weronie. Ludność w panice opuszczała mieszkania. O wypadkach w ludziach dotychczas nic nie wiadomo.

Również w Castel Bolognese ziemia drżała w posadach. Był to najsilniejszy wstrząs od roku 1781. Kilka szczytów domowych się zawaliło, poważnie uszkodzony został miejscowy kościół.

Zmiana rządu w Anglji

Londyn. (Tel. wł.) W kołach politycznych w czwartek rano zapewniają, że tekę ministra spraw zagranicznych obejmie Samuel Hoare. Lord Eden pozostanie na swem dotychczasowem stanowisku. W środę odbyło się ostatnie posiedzenie rządu MacDonalda.

Nowa konstytucja Indyj

Londyn. (Pat.) Izba gmin uchwaliła w trzeciem czytaniu większością 386 przeciw 122 projekt reformy ustroju konstytucyjnego Indyj. Projekt, nad którym debatowano 4 lata zostanie dziś odesłany do izby lordów.

Sen. Hasbach u premjera

Warszawa. (Tel. wł.) Sen. Hasbach był przyjęty przez premjera Sławka i przedstawił mu sytuację ludności niemieckiej, oraz sprawę reprezentacji Niemców w przyszłym parlamencie.

W jutrzejszem wydaniu głównem:

POEZJA I ŻYCIE POETY...

przez prof. Ignacego Chrzanowskiego

Na podbój szczytów Kaukazu

Polska wyprawa wysokogórska wyrusza pod koniec czerwca — Pobyt na Kaukazie potrwa około sześciu tygodni — Cele turystyczne i naukowe

Warszawa. (PAT.) W wyniku rozmów, przeprowadzonych przez delegata koła wysokogórskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, dr. T. Wiśniewskiego, który w ubiegłym tygodniu bawił w Moskwie, prace przygotowawcze do polskiej wyprawy wysokogórskiej na Kaukaz zostały zakończone. Techniczną organizację na terenie ZSRR przyjął na siebie „Intourist", państwowe biuro podróży w Związku Sowieckim.

Członkowie wyprawy wyruszą z Warszawy drogą przez Moskwę i Ordżonikidze w końcu bieżącego miesiąca i powrócą na początku września przez Tyflis, Batum, Jałtę i Odesę. Pobyt w górach potrwa około 6 tygodni, przyczem teren działalności wyprawy będzie obejmował centralną część głównego pasma Kaukazu, leżącą pomiędzy szczytami Adai-Choch i Elbrusem, czyli terytorjum Bałkarji i Digorji, oraz na południowej stronie grzbietu — wolnej Swanecji.

Ta część pasma wznosi się średnio na 4 000 do 5 000 m nad poziomem morza, osiągając w Elbrusie swój punkt kulminacyjny (5 648 m), będący jednocześnie najwyżej wzniesionym punktem Europy. Znajduje się tu szereg szczytów, na których nie stanęła jeszcze stopa ludzka. W tej części są również zgrupowane największe lodowce. Jest ona uważana powszechnie za najpiękniejszy i najbardziej interesujący odcinek grzbietu kaukaskiego.

Kaukaz, jako teren wysokogórski, odznaczający się wielkiemi trudnościami i bardzo ciężkiemi warunkami atmosferycznemi, jest znakomitą szkołą egzotycznego alpinizmu. Wyprawy kaukaskie traktowane były przez Niemców jako bezpośrednie przygotowanie do wypraw himalajskich.

Ekspedycja polska składać się będzie z dwóch grup: alpinistycznej, w której wezmą udział czołowi alpiniści polscy, oraz naukowej, w której reprezentowane będą gałęzie wiedzy przyrodniczej o charakterze geograficznym: botanika, zoologja i geomorfologja. Obie te grupy będą pracowały zupełnie niezależnie, związane jedynie organizacyjnie. Grupa naukowa prócz specjalnych studjów nad wybranemi zagadnieniami porównawczemi, ma gromadzić zbiory naukowe dla polskich instytutów przyrodniczych w Warszawie i w Krakowie.

Oświadczenie kard. Bertrama

Berlin. (PAT) Kardynał wrocławski, Bertram wydał deklarację, która w dosłownym tekście brzmi następująco:

1) Stwierdza się, że uchybienia przeciwko państwu i społeczeństwu niemieckiemu potępia się najpoważniej również ze strony kościelnej. Potępienie to powtarza się ponownie bez żadnych ograniczeń.

2) Władze kościelne, wykonywujące z urzędu swój obowiązek, rozpoczną po prawnem zakończeniu procesów karnych postępowanie kanoniczne ze swej strony.

3) Nie było i nie jest zamiarem deklaracji arcybiskupiej kurji wrocławskiej zajmować stanowiska przeciwko dotychczasowym wyrokom, lub podnosić jakiekolwiek zarzuty przeciwko niemieckiemu prawodawstwu. Prawodawstwo to ustanowiło wyraźny rozdział pomiędzy Kościołem katolickim i katolickiemi zakonami z jednej strony a pojedyńczymi oskarżonymi z drugiej. W tem pojęciu godzę się najzupełniej z resztą urzędów biskupich.

Arsenał w walizce na dworcu paryskim

Paryż. (Tel. wł.) Urzędnik kolei państwowych, kontrolujący nieodebrany bagaż na dworcu paryskim St. Lazare, zrobił niezwykłe odkrycie. W jednej z walizek znalazł cały arsenał, w tem granat ręczny i ręczne pistolety maszynowe. Bagaż ten został nadany na początku października.

Zawiadomiona policja stwierdziła, że pistolety pochodzą z tego samego źródła, co broń znaleziona u morderców króla Aleksandra. Przypuszczają, że teroryści kroaccy przygotowali sobie zapasy broni w Paryżu, aby dokonać tu zamachu na króla, gdyby plany pokrzyżowały się w Marsylji.

Prokuratura opieczętowała walizę, wszczynając dochodzenia w sprawie pochodzenia broni. Przypuszcza się, że trzej aresztowani w Marsylji Kroaci, którzy dotychczas nie przyznają się do współudziału zbrodni znają znalezioną broń lub też, że odnalezienie tej broni przyczyni się do rozwiązania pewnych tajemnic.

Szlakiem śmierci i zniszczenia

CMENTARZYSKO POWODZIOWE

Meksyk. (PAT.) Powódź, która nawiedziła okolice Mexico City, zalewając ogromne przestrzenie, wyrządziła wielkie straty.

Akcja ratunkowa prowadzona jest w niesłychanie trudnych warunkach, gdyż strażacy zmuszeni są nieraz wydobywać zwłoki z błota głębokości 2 mtr. Dotychczas wydobyto 120 trupów. Panuje jednak przekonanie, że wielka liczba ofiar znajduje się jeszcze w ziemi.

Prez. Cardenas udał się do miejsc, nawiedzionych katastrofą w odległości 20 mil od stolicy. Drogi zablokowane są ambulansami i wozami, przepełnionemi ofiarami klęski żywiołowej.

OFIARY GŁODU

Szanghaj. (PAT.) W jeziorze Namszi utonęło 80 Chińczyków, zajętych zbieraniem roślin morskich, które stanowiły ich pożywienie.

Byli to uciekinierzy z południowej części prowincji Anhuei, która w r. 1934 nawiedziona została klęską suszy. Do pewnego czasu żywili się korą drzew i dzikiemi roślinami.

EPIDEMJA MALARJI

Colombo. (PAT.) Na Cejlonie wybuchła nowa epidemja malarji. Wydano zarządzenia, w celu pobudowania w szybkim czasie nowych szpitali i przerobienia szkół na szpitale. Do zagrożonych miejscowości wysłano lekarstwa i środki żywności.

W celu zapobieżenia szerzeniu się choroby wylano na rzekach oliwę. Wielka liczba robotników zajęta jest osuszaniem terenów.

PO TRZĘSIENIU ZIEMI

Simla. (PAT.) Przywrócono regularną komunikację powietrzną z miastem Quetta. W ten sposób sprawa aprowizacji okolic nawiedzionych trzęsieniem ziemi została pomyślnie rozwiązana. Zorganizowano również pomoc lekarską dla okolicznych wsi.

Wyjazd ludności cywilnej z Quetty trwa nadal. W szpitalach miejskich znajduje się 155 rannych europejczyków i 3250 hindusów. Odczuwa się wciąż jeszcze lekkie wstrząsy podziemne.

Targi futrzane

Wilno. (Tel. wł.) Międzynarodowe targi futrzane, zapowiedziane na czas od 12 do 27 czerwca, odroczono, ponieważ większość kupców i przemysłowców nie zdołała przygotować na ten czas towary. Otwarcie targów nastąpi 29 czerwca.

Śmiertelne porażenie

Lwów. (PAT.) W Stanisławowie wydarzył się tragiczny wypadek. Wczoraj przybył tam cyrk Staniewskich, który rozbił namioty i przystąpił do przyłączenia instalacji elektrycznej z sieci miejskiej do cyrku.

Przechodzący obok 13-letni uczeń Schmerzler pośliznął się na przewodach i został rażony prądem. Mimo pomocy kilku lekarzy, chłopak zmarł.

Wiadomości

Bułgarski najwyższy trybunał kasacyjny zatwierdził wyroki śmierci wydane na przywódców macedońskiej organizacji rewolucyjnej t. zw. I. M. P. O., Iwana Michajłowa, Kurtewa i Nastewa. Wszyscy zostali skazani na śmierć za morderstwa. Kurtewa i Nastewa ujęto, a Iwan Michajłow z żoną zbiegł do Turcji. Sądzą, że król Borys złagodzi wyrok.

*

W Hanowerze zmarł po ciężkiej chorobie w 85 roku życia gen. v. Linsingen, jeden z dowódców armji niemieckiej w czasie wojny światowej. Stał na czele wojsk w Karpatach i brał udział w walkach na terenie Polski.

*

W Londynie zmarł w wieku 72 lat admirał sir Charles Madden. Był on pierwszym lordem admiralicji i szefem sztabu marynarki wojennej w latach 1929—1930 a od r. 1914 do 1916 był szefem sztabu naczelnego dowódcy angielskiej floty wojennej adm. Jellicoe. Adm. Madden odznaczył się w czasie słynnej bitwy morskiej pod Skaggerakiem.

*

W czasie ćwiczeń nad lotniskiem Jokaiszi w pobliżu Kioto, samolot wojskowy objęty został płomieniami i spadł na ziemię. Pilot zdołał się uratować przy pomocy spadochronu.

*

W Angorze zawarto wczoraj porozumienie handlowe między Turcją a W. Brytanją. Porozumienie dotyczy zarówno wymiany handlowo-towarowej, jak i sposobów spłat zobowiązań.

Elektryfikacja w Londynie

Londyn. (PAT.) Kanclerz skarbu Neville Chamberlain ogłosił w izbie gmin, że rząd pozwala na przystąpienie do robót elektryfikacji kolei w obrębie wielkiego Londynu. Wszystkie koleje będą zelektryfikowane, przyczem dotyczy to również tramwajów, które uległyby zamianie na autobusy poruszane prądem.

Program ten przewiduje elektryfikację 12 mil tunelów podziemnych, 44 mil kolei podziemnych oraz 148 mil linij tramwajowych w obrębie miasta, z tem, że tramwaje zamienione zostaną na autobusy elektryczne. Przeprowadzenie planu, którego wykonanie obliczone jest na lat 5 kosztować będzie 35 miljonów funtów.

Przeciw dyktaturze partji

Białogród. (PAT.) Posłowie bloku opozycyjnego z pod znaku dr. Maczka i Spaho, którzy odmówili wzięcia pracy w nowej skupszczynie, ogłosili rezolucje, utrzymane w bardzo ostrym tonie, zarzucającym rządowi zaostrzenie w kwestji chorwackiej i stworzenie serbskiego absolutyzmu w państwie jugosłowiańskiem. Dr. Maczek podkreśla z zadowoleniem współpracę z pozostałemi partjami serbskiemi w czasie wyborów i w konkluzji żąda unieważnienia obecnych wyborów, rozwiązania skupszczyny oraz stworzenia nowej ordynacji wyborczej, opartej na zasadach demokratycznych.

Groźny strajk

Londyn. (Tel. wł.) Strajk robotników wielkiej elektrowni w Toledo w stanie Ohio grozi wstrzymaniem dopływu elektryczności przeszło 20 wielkim miastom w stanach Ohio, Louisiana i Michigan. Strajkujący domagają się podwyżki płac o 20 procent.

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA STOW. S. U. P.

W piątek 7 bm. o godz. 20 odbędzie się w lokalu własnym M. W. odprawa członków. Obecność bezwzględnie obowiązkowa. Zarząd.

PISZCZANY. Nowoczesne metody leczenia termalnego na plaży i otwartym basenie „EWA" w wypadkach lżejszych schorzeń reumatycznych oraz dla bawiących w Piszczanach dla wypoczynku. Informacje: BIURO PISZCZANY, Cieszyn. Tg 1086

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.26 — 5.27 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.26 — 5.27 zł, w przedgiełdziu — 5.30 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski, oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 6. 6. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 65,—%, za 4% premj. dol., które zwyżkowały 52,60 oraz za 4% poż. inwest. 102,50; pozatem poszukiwano 3% poż. bud. po 40,— bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% listy zast. złote w złocie po 44,—%, zaś 4½% dol. listy zast. poszukiwano po 41,— bez oddawców. W końcu obracano 4½% złotowe listy zast. po 42,—% oraz 4% listy zast. konwert. również po 42,—%.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 86,— bez obrotu.

Cedula Urzedowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 65,— .
4% poż. premj. dol., serja III 52,60 P.
4% premj. poż. inwest. 102,50 P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w złocie = 8,90 za 1 dol. 44,— O.
4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 42,— +
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 42,— +
Tendencja utrzymana.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 6. 6. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob. spokojne) . .	13,75—	14,00
Pszenica (Uspos. spokojn.) .	15,75—	16,00
Jęczmień 710—725 g/l. . . .	16,25—	16,75
Jęczmień 680—690 g/l. . . .	15,25—	16,00
Usposobienie słabe.		
Owies (Usposob. spokojne) .	15,50—	16,00
Mąka		
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	20,50 -	21,50
żytnia I gat. 0-65% wł. w.	19,50—	20,50
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	14,00—	15,00
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	12,00—	13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w.	16,00—	17,00
Usposobienie spokojne.		
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	27,00—	29,50
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	26,50—	27,00
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	25,50—	26,00
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	24,50—	25,00
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	23,50—	24,00
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	22,50—	23,00
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	22,00—	22,50
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	19,50—	20,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	16,75—	17,25
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	15,75—	16,25
psz. gat. IIB 0-75% wł. w.	13,25—	13,75
Usposobienie spokojne.		
Otręby żytnie stand.	11,00 -	11,50
Otręby pszen. grube stand.	11,00—	11,50
Otręby pszenne średnie st. .	10,25—	10,75
Otręby jęczmienne	10,25—	11,50
Siemię lniane	44,00—	47,00
Gorczyca	35,00—	39,00
Groch Viktorja	26,00—	33,00
Groch Folgera	28,00—	30,00
Łubin niebieski	10,50—	11,00
Łubin żółty	12,50—	13,00
Mak niebieski	36,00—	39,00
Ziemniaki jadalne	3,25—	3,75
Makuch lnian. w taflach . .	18,75—	19,00
Makuch rzepakowy w tafl.	12,75—	13,00
Makuch słon. w tafl. 42/43%	18,25—	18,75
Śrut Soja	18,50—	19,00
Słoma pszenna luzem . . .	3,25—	3,45
„ pszenna prasowana . .	3,85—	4,05
„ żytnia luzem	3,50—	3,75
„ żytnia prasowana . .	4,00—	4,25
„ owsiana luzem . .	4,00—	4,25
„ owsiana prasowana .	4,50—	4,75
„ jęczmienna luzem . .	2,70—	3,20
„ jęczmienna prasow. .	3,60—	3,80
Siano zwykłe luzem . . .	7,50—	8,00
„ zwykłe prasowane . .	8,00—	8,50
„ nadnoteckie luzem . .	8,50—	9,00
„ nadnoteckie pras . .	9,00—	9,50

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 75,5 tonn, pszenicy 254 tonn, jęczmienia 42,5 tonn, owsa 90 tonn, mąki żytniej 194,5 tonn, mąki pszennej 103,1 tonn, otrąb żytnich 65 tonn, otrąb pszennych 110 tonn, grochu Viktoria 15 tonn, łubinu niebieskiego 15 tonn, łubinu żółtego 95 tonn, siemienia lnianego 1,2 tonn, ziemniaków jadalnych 30 tonn.

Uwaga! Ziemniaki żółtomięsne ponad notowanie.

Wobec kwestji abisyńskiej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Rzym, 4 czerwca.

Konflikt włosko - abisyński nie przestaje być przedmiotem dyskusji międzynarodowej i coraz mocniej ciąży na wzajemnym stosunku mocarstw. W istocie, w ostatnich czasach zaszły fakty, które czynią zeń problem, zazębiający się o całość sytuacji międzynarodowej i który, jak wszystko na to wskazuje, będzie nad nią dominował.

Tak zwany kompromis genewski, dotyczący arbitrażu włosko-abisyńskiego, ogłoszono w Londynie jako zwycięstwo Ligi Narodów. Aliści lord Eden, na którego głównie spadło zadanie doprowadzenia do tego kompromisu, miał w Rzymie bardzo złą prasę. Dziennik „Il Tevere" zaatakował go nawet w sposób gwałtowny. W czasie dyskusji w senacie, senator Forges Davanzati radził patronom genewskim, by wzięli pod uwagę dawniejsze i świeże doświadczenia i pamiętali o tem, iż podobna gra może przynieść opłakane skutki dla t. zw. autorytetu Ligi. Wypadki na Dalekim Wschodzie są pod tym względem pouczające.

Mussolini w swej mowie, wygłoszonej w izbie 25 maja, nie wspomniał o Lidze ani słówkiem, tak, jakby jej nie było.

Równocześnie z całą wyrazistością i nieodwołalnie wypowiedział się o sprawie abisyńskiej i to nietyle dla użytku wewnętrznego, ile mając na względzie wielkie mocarstwa i wogóle zagranicę. Przedewszystkiem wskazał, że problem abisyński wlecze się od 1925 r., że traktat przyjaźni z Abisynją z r. 1928 miał na celu pokojową ekspansję Włoch na tem terytorjum, że jednakże nadzieje Włoch zawiodły, bo rząd abisyński, nie tylko nie był skłonny do żadnych koncesyj, ale zaczął się zbroić i zagrażać kolonjom włoskim, Somali i Erytrej, które są wystawione na ciągłe napady i rabunki dzikich plemion abisyńskich. Dodajemy to, czego Mussolini tym razem nie powiedział, ale co jest wiadomo, że Abisynja, odmawiając koncesyj Włochom, gotowa była udzielić ich Japonji, co bądź co bądź jest sprzeczne z interesami europejskiemi. Italja, powiedział Mussolini, musi bronić pokoju swoich kolonij i tylko ludzie złej wiary, albo skryci czy jawni nieprzyjaciele Włoch mogą wyrażać zdziwienie wobec środków obronnych jakie rząd włoski przedsięwziął. Nikt nie może liczyć na to, że na wypadek niepokojów w Europie będzie mógł zrobić z Abisynji broń, wymierzoną stale przeciwko Italji, w Afryce. Wreszcie oświadczył, iż dla obrony tych kolonij i życia żołnierzy włoskich gotów jest przyjąć najcięższą odpowiedzialność.

Najważniejszym jest bodaj ustęp mowy Mussoliniego, w którym wyraził się, iż wypadki, mogące zajść w Afryce, staną się probierzem „konkretnej, a nietylko powierzchownej i słownej przyjaźni" poszczególnych państw wobec Włoch. Jest to wyraźne ostrzeżenie pod adresem Anglji i Francji. I znamienne było, że niemal nazajutrz ukazał się urzędowy komunikat niemiecki, w którym zaprzeczono, jakoby fabryki niemieckie dostarczały broni Abisynji, zaś co do samolotów stwierdzono, że były o nie zapytania, ale nie brano ich na serjo. Jednem słowem: Niemcy w lot zorjentowały się, jak wygodną dźwignią w ich ręku może stać się sprawa abisyńska i dały powyższym komunikatem do zrozumienia, mniejsza o to czy szczerze, czy nie, że nie zamierzają robić Włochom trudności.

Cóż oznacza mowa Mussoliniego? Niewątpliwie to, iż nie cofnie się on przed żadną ewentualnością i że nie chodzi tu o ten lub inny incydent pograniczny i o arbitraż w tej sprawie, ale o rozwiązanie zupełne problemu.

Czy wobec tego można będzie uniknąć wojny?... Mussolini wolałby naturalnie dojść do celu drogą pokojową, ale, w dzisiejszym stanie rzeczy, droga taka niema widoków powodzenia. Komisja arbitrażowa włosko - abisyńska (w której n. b. jako przedstawiciele Abisyńczyków występują Francuz i Amerykanin) jeszcze się nie zebrała, a Włochy powołały pod broń dalsze trzy dywizje.

We Francji sfery wojskowe zajęły życzliwe dla Włoch stanowisko. Prasa włoska z wdzięcznością przytoczyła przychylny artykuł „La France Militaire" z przed kilku dni. Część prasy francuskiej otwarcie popiera aspiracje włoskie, i słusznie, bo nie chce psuć do pieroco z takim trudem naprawionych stosunków francusko - włoskich i nie chce pozwolić, by Niemcy zrobiły z tej sprawy narzędzie intryg międzynarodowych.

S. M.

Anarchiczna robota

O nagance, prowadzonej przez pewne sfery „sanacyjno" — żydowskie przeciw wybitnym przedstawicielom duchowieństwa katolickiego, pisze p. Bolesław Koskowski w „Kurj. Warszawskim" co następuje:

„Nie trzeba, żeby ta niepospolicie złośliwa akcja, wymierzona przeciwko niektórym przedstawicielom duchowieństwa katolickiego, odbywała się bez stanowczego protestu społeczeństwa polskiego i żeby jej kierownikom udawało się ukrywać jej szkodliwość moralną i polityczną pod maską żarliwości patrjotycznej i pod hasłem monopol. żałoby. Albowiem widzimy już jasno, że wśród tych, tkrózy ostatniemi czasy urządzali przeciwko klerowi manifestacje i awantury, zdumiewające zarówno treścią, jak i formą, ludzie egzaltowani i świadomie wprowadzani w błąd ślepi wykonawcy, nie grali głównej roli. Ta rola przypadła w udziale reżyserom awantur, tym, którzy, opętani przeciwkatolicką doktryną, pragnęli wzburzenia; tym, którzy chcą wyzyskiwać przeciwko religji nastroje, tworzące wogóle wielką wrażliwość mas; tym, którzy myślą, że z Polski katolickiej da się uczynić oszalały Meksyk.

„Ale to duża omyłka w wyrachowaniu i w ocenie polskich sił katolickich.

„O zachowaniu się ogółu kleru katolickiego w dniach żałoby po zgonie ś. p. marszałka Piłsudskiego zaświadczyły ze strony urzędowej podziękowania najwyższych władz, złożone na ręce J. Em. ks. kardynała Kakowskiego i J. E. ks. metropolity Sapiehy.

„Te fakty są bezsporne.

„A teraz przypomnijmy sobie robotę reżyserów akcji przeciwkatolickiej: W Kielcach — jak czytamy w „Expresie" — „w parku miejskim grupa demonstrantów wzniosła kukłę, ubraną w fiolety, wznosząc okrzyki przeciw biskupowi Łosińskiemu, a następnie spaliła kukłę". W Truskawcu — czytamy o tem w „Gazecie Polskiej" - „byli wojskowi Drohobycza, Borysławia, Truskawca i okolicy w liczbie około 500 osób udali się do zarządu zdrojowego i za pośrednictwem delegacji zażądali od dyrektora zakładu zdrojowego, dr. Romana Jarosza, aby spowodował wyjazd (bawiącego tam na kuracji) biskupa (Łosińskiego) z Truskawca". Nie dość na tem: „na murach Drohobycza, Borysławia i Truskawca ukazały się klepsydry, zawiadamiające o śmierci cywilnej biskupa Łosińskiego". Wiadomo również, że ks. biskup Łukomski był przedmiotem zaciekłych ataków ze strony pewnej grupy osób na terenie Łomży.

„Doprawdy wstyd nas bierze, że Polska może być widownią podobnie ohydnych aktów.

„A więc o pomniejszych, jak np. o napaściach na ks. prałata Marchewkę z Jędrzejowa, już nawet wspominać nie będziemy. To zresztą strawa codzienna pewnego gatunku prasy brukowej, nazywającej siebie prorządową lecz w istocie, często nieświadomie, wysługującej się heroldami anarchji społecznej.

„Tak! To jest przedsięwzięcie anarchiczne pod względem i moralnym i politycznym.

„Moralnie cała ta robota, mająca piętnować jakoby niepewne stanowisko kleru, tylko jaskrawo kłóci się z powagą chwili. Najwyraźniej zatem ona, ta opętana robota, szuka okazji do zmącenia nastroju społecznego.

„Ale narazie nie będziemy się jeszcze zbyt bacznie przyglądali ani intrydze, ani jej mistrzom. Nie wątpimy bowiem, że pierwszą sparaliżuje, a drugich zniechęci solidarny protest społeczeństwa katolickiego. W każdym razie jesteśmy ostrzeżeni. Wiemy, że żywioły rozkładu nie rezygnują, że gotowe są wyzyskiwać wrażliwość społeczną, że nie wyrzekły się swych rachub antyreligijnych. Trzeba tedy, aby ta przestroga utkwiła mocno w naszej świadomości".

Oburzenie wiernych

Z Łomży donoszą: Stowarzyszenie parafjalnej Akcji Katolickiej i parafjanie parafji Łycych, po dowiedzeniu się o napaściach na Jego Ekscelencję ks. biskupa Łukomskiego i zbieraniu w podstępny sposób, a szczególnie od osób zależnych, podpisów na skardze, zebrani na cmentarzu przy kościele po nabożeństwie w Łysych dnia 2 czerwca 1935 roku pod przewodnictwem dr. Antoniego Perekładowskiego uchwalili jednogłośnie następującą rezolucję:

„Jak najmocniej protestujemy przeciw oszczerstwom, rzucanym na Najdostojniejszego Naszego Pasterza!

Wara Żydom, protestantom, hodurowcom i innym bezbożnikom od Kościoła i Naszych Pasterzy!

Oświadczamy, że przy Kościele i Jego Pasterzach stać i bronić Ich będziemy!

Przy tem składamy Najdostojniejszemu Pasterzowi wyrazy czci, hołdu i synowskiego przywiązania".

NOWY RZĄD REPUBLIKI CZECHOSŁOWACKIEJ

Prezydent Republiki, T. G. Masaryk, przyjął wczoraj na audjencji członków nowego gabinetu Malypetra. Od lewej ku prawej: Dr. M. Hodża, dr. Franke, dr. J. Cerny, dr. Edw. Benesz, dr. L. Czech, premjer Jan Malypetr, J. V. Najman, prezydent Masaryk, R. Bechyne, inż. Dostalek, dr. I. Dérer, msgr. dr. Szramek, prof. dr. Krczmarz, dr. K. Trapl, dr. F. Spina, inż. J. Neczas, F. Machnik.

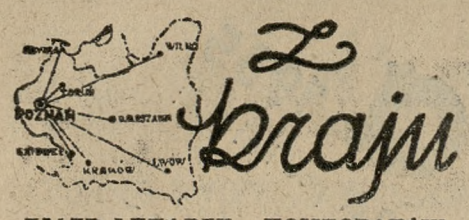

ZJAZD LEKARZY - HOMEOPATÓW W WARSZAWIE

W niedzielę 2 bm. odbył się pod przewodnictwem nestora polskiej homeopatji dr. Hnatkiewicza z Warszawy pierwszy zjazd lekarzy - homeopatów celem stworzenia związku na wzór podobnych zwiazków zagranicznych. Udział w z jeździe brali prócz kilkunastu lekarzy - hom. z Warszawy, pp. dr. dr. Bernacki z Poznania, Kalinowski z Krynicy, Rostkowski z Łodzi, Herwich z Katowic, Jdeliński z Bydgoszczy i inni.

Celem związku byłoby: 1. Praca naukowa w dziedzinie homeopatji, 2. Walka ze znachorstwem, 3. Praca propagandowa wśród lekarzy - allopatów i pielęgnowanie współpracy z nimi, 4. Obrona spraw zawodowych.

Zjazd odbywał się w harmonijnym nastroju i zakończył się późnym wieczorem herbatką towarzyską.

RUCH STATKÓW W PORCIE GDYŃSKIM

W okresie pierwszych czterech miesięcy weszło do portu gdyńskiego ogółem 1.443 statków o łącznej pojemności 1.262.400 t., z czego na banderę szwedzką przypada 291.400 t., na niemiecką 179.900 t., na duńską 136.800 t., na polską 144.800 t., na norweską 117.900 t., na angielską 82.900 t., na Stanów Zjednoczonych A. P. 77.700 t., na grecką 58.700 t., na finlandzką 59.400 t., na łotewską 18.500 t., na francuską 3.300 t., oraz na bandery innych państw 111.100 t.

Na statkach tych przybyło 1.521 pasażerów, ponadto zaś przywiozły one 306.900 t. towarów.

W tym samym okresie czasu, wyjechało z Gdyni na statkach 1.944 pasażerów, wywieziono zaś 1.854.400 t. towarów.

CZEGO SIĘ NIE ROBI „DLA CHLEBA"

W Łodzi musiał się poddać operacji żołądka występujący w cyrku wędrownym „fakir" Józef Juraszek, który na przedstawieniach zdumiewał publiczność jako połykacz szkła, gwoździ i innych mało strawnych rzeczy. Ostatnio na jednym z seansów Juraszek ciężko zaniemógł — i z tego powodu zaszła konieczność natychmiastowego przeprowadzenia operacji w szpitalu łódzkim. W żołądku „fakira" ujawniono: 560 gr. szkła, 270 agrafek, 211 gwoździ i 110 szpilek.

Operacja się udała.

NA TLE NADUŻYĆ PRZY BUDOWIE KOLEI HERBY—GDYNIA

Jak donoszą z Częstochowy, wydział śledczy wpadł na ślad nadużyć, dokonanych w latach 1933/34 przy budowie kolei Herby—Gdynia. W związku z tem sędzia śledczy p. Rozmanit, po przeprowadzeniu szczegółowego dochodzenia wyjechał do Warszawy, gdzie dokonał aresztowania radcy ministerstwa komunikacji Stanisława Persidoka oraz inż. Józefa Saneckiego. Aresztowanych sprowadzono do Częstochowy i osadzono w więzieniu na Zawodziu. Nadużycia sięgają rzekomo sumy kilkuset tysięcy złotych.

SPŁONĄŁ ZABYTKOWY PAŁAC

We wsi Włodkowice pod Zawierciem stał się pastwą płomieni pałac z XVIII wieku, będący obecnie własnością p. Filipeckiego.

Ogień powstał w klatce schodowej i wkrótce objął górną część budynku. Akcję ratunkową prowadziło 5 okolicznych straży pożarnych.

Pożar strawił dach pałacu oraz poważnie uszkodził wnętrze, przeważnie górnych sal. Straty materjalne wynoszą około 30 tys. zł. Spalony pałac przedstawia dużo większą wartość jako zabytek budownictwa z przed 300 laty.

Z POBYTU PREZYDENTA ESTONJI W TRUSKAWCU

Kuracja prezydenta Estonji w Truskawcu dobiegła końca, onegdaj opuścił on tę miejscowość po kilkotygodniowym tamże pobycie. Dostojny gość, uczęszczający regularnie codzień do pijalni „Naftusi", i jego otoczenie byli przedmiotem żywego zainteresowania. Przed odjazdem prezydent Estonji udekorował na miejscu szereg osób orderami estońskiemi.

DRAMATYCZNY PRZEBIEG ROZPRAWY SĄDOWEJ

W Łucku przed trybunałem sądu okręgowego odbył się proces przeciw kierownikowi szkoły powszechnej w Rożyszczach, Juljanowi Lorensowi, oskarżonemu o niedokładności i nadużycia natury materjalnej. Oskarżenie wniósł komitet rodzicielski przy wspomnianej szkole. Sąd wydał wyrok, skazujący Lorensa na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na 2 lata.

W momencie odczytywania wyroku przez przewodniczącego trybunału, oskarżony wyjął z kieszeni rewolwer i usiłował pozbawić się życia. Repetowana broń jednak zacięła się. Lorensa natychmiast obezwładniono i zatrzymano w celu przesłuchania. Obecna na sali jego żona zemdlała.

Podczas rozprawy na wniosek prokuratora aresztowano 3 świadków za fałszywe zeznania.

Sukces niemiecki w Hulczyńskiem

Skutki długotrwałej germanizacji

Omawiając wyniki ostatnich wyborów parlamentarnych w Czechosłowacji, prasa niemiecka ze specjalnem zadowoleniem podkreśla zwycięstwo, odniesione przez Niemców na t. zw. Śląsku Hulczyńskim.

Śląsk Hulczyński (Niemcy nazywają go „Hultschiner Ländchen") jest to południowa część dawnego powiatu raciborskiego na Górnym Śląsku, którą traktat wersalski przyznał bez plebiscytu Republice Czeskosłowackiej. Obszar jego wynosi 338 km. kw., ludność około 50.000 osób. Duża większość tej ludności to Słowianie, mówiący djalektem morawskim, a więc szczepowo spokrewnieni z Czechami. Według urzędowego spisu czeskiego z r. 1921 Niemców było tam tylko 19,9 proc., a według spisu z r. 1931 nawet już tylko 11 proc. Resztę, t. j. 89 proc. stanowią właśnie owi Morawianie i pewna ilość napływowej ludności czeskiej.

Niestety, germanizacja duchowa rdzennych mieszkańców Śląska Hulczyńskiego poczyniła takie postępy, że do tej pory w większości swej głosują oni na listy niemieckie. Tak więc w wyborach gminnych w r. 1923 na listy niemieckie padły 13.423 głosy, na listy czeskie 7.918. W wyborach parlamentarnych w r. 1929 listy niemieckie skupiły 16.243 gł., czeskie niecałe 9.000.

Jeszcze gorzej wypadły wybory ostatnie. Oto listy niemieckie uzyskały aż 21.150, t. j. 74 proc. wszystkich głosów, listy czeskie 7.030, t. j. 24,6 proc., wreszcie lista komunistyczna 382 gł., t. j. 1,4 proc. Nastąpiło więc wyraźne cofnięcie się żywiołu czeskiego, przyczem prasa niemiecka uważa to za tem większy triumf niemczyzny, że — jak czytamy na łamach takiego np. „Ostlandu" — w ostatnich latach osiedliło się na Śląsku Hulczyńskim dużo Czechów z innych stron. W samym Hulczynie np. zamieszkało 500 urzędników, nadto jest tam czeska osada emerytów. We wsi Bobrowniki, liczącej 552 mieszkańców, osiedliło się ostatnio 35 rodzin, przybyłych z głębi Czech. Wielu ma być także w Hulczyńskiem czeskich robotników rolnych.

Za ścisłość tych cyfr trudno naturalnie ręczyć, faktem jest jednak, że Niemcy odnieśli duży sukces. W dodatku na ogólną liczbę 21.150 głosów, złożonych na listy niemieckie, aż 18.624, t. j. 88 proc. padło na stronnictwo Henleina, będące — jak wiadomo — ekspozyturą partji hitlerowskiej. W samym Hulczynie Czesi uzyskali 845 gł., komuniści 35, a Niemcy 1.825, z tego Henlein aż 1.573.

Zwycięstwo Henleina oczywiście jeszcza bardziej podnieciło miejscowych hitlerowców i na tem tle doszło już nawet do starć. Ostatnio donoszą mianowicie, że w gminie Ludegerzowice (Ludgerstal) zawieszony został na kościele obraz Henleina, przed którym postawiono zapalone świece. Tłum ludzi, który zgromadził się przed kościołem, został rozpędzony przez policję.

To, co się dzieje na Śląsku Hulczyńskim, winno być i dla nas przestroga wobec agitacji, szerzonej przez ekspozytury partji hitlerowskiej (Jungdeutsche Partei i Deutsche Vereinigung) w pogranicznych obszarach Poznańskiego i Pomorza.

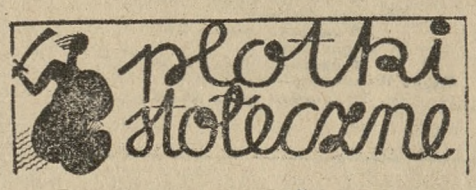

5 czerwca

Czytam depeszę, że Mussolini zarządził mobilizację jednej dywizji zmotoryzowanej w rejonie Trydentu. Więc w górach niebotycznych posiada takie drogi i takie środki komunikacyjne, że uznaje motory za czynnik najszybszy i najswobodniejszy w ruchach wojsk!

Równocześnie nasze doniesienia opiewają, że autobusy mają ogromną konkurencję w statkach wiślanych, a nawet w — zwyczajnych powózkach chłopskich czy mieszczańskich. Odgrywają tutaj decydującą rolę względy — finansowe. Na czasie nam nic zależy. Mamy go widocznie poddostatkiem, możemy nim dysponować do syta. Zresztą nieraz łatwiej po naszych drogach przejechać nie samochodem, lecz prostym wozem. Jest bezpieczniej i... szybciej.

Co kraj, to obyczaj — możnaby powiedzieć, gdyby to nie było bardzo bolesne i bardzo przykre. Wszędzie motoryzacja, wszędzie dążenie naprzód, wszędzie wyzyskanie czasu, a my jak żółwie cofamy się wstecz. Gdzieś podano, że same Stany Zjednoczone w jednym roku zwiększyły ilość samochodów osobowych o 220.000, gdy u nas cały tabor samochodowy wynosi ogółem — 25.000!

Czy wobec tego będziemy także deklamowali o mocarstwowości?...

*

Jak to się dziwnie plącze: mówiło się wiele o programach wielkich robót inwestycyjnych, o konieczności podjęcia robót drogowych, kolejowych, wodnych, budowlanych; trzeba dać zarobić ludziom pieniądze, trzeba zaspokoić potrzeby kraju. Ale wtedy nie było na to pieniędzy.

Przyszła pożyczka inwestycyjna. Zorganizowano ją szybko. Powiodła się. W sześć tygodni się pokryła. A co dalej? Teraz pieniądze są, a — planów niema. Minister skarbu zapowiada, że prace będą rozplanowane „w najbliższym czasie". Ale kiedy? Czas leci, lato — nawet tak chłodne, jak tegoroczne — przemija szybko.

*

Na ostatniem posiedzeniu akcjonarjuszów tow. zakładów starachowickich uchwalono wynagrodzenia za bardzo uciążliwe prace członkom rady nadzorczej i zarządu. Prezesowi rady dr. Romanowi Góreckiemu, prezesowi B. G. K., oraz Stefanowi Starzyńskiemu, do niedawna wiceprezesowi B. G. K., obecnie zaś prezydentowi m. Warszawy, wyznaczono 450 zł miesięcznie, a innym członkom rady po 250 zł. Członkom zarządu wyznaczono po 300 zł.

Niezależnie od tego „za stałe urzędowanie" prezesowi zarządu inż. Cz. Klarnerowi 2610 zł miesięcznie, a członkom zarządu: Kazimierzowi Raczyńskiemu 3.000 zł i Tadeuszowi Neumanowi 1710 zł.

Widocznie jednak gratyfikacje takie wydawały się zgromadzeniu za szczupłe i „niesprawiedliwe" wobec „ogromu pracy", gdyż ponadto przeznaczono dla zarządu 26.640 zł tytułem „premji" za r. 1934.

P. inż. Czesław Klarner jest prezesem izby handlowo-przemysłowej w Warszawie i prezesem związku izb. I tam także ma „stałe urzędowanie". Daje mu to zapewne ilustrację do rozprawy o kryzysie ekonomicznym, którą napisał.

Cyfry te czerpiemy z „Nowego Socjalisty", pisma nawskroś „sanacyjnego". Ale i tam mają tego dosyć.

WARSZAWIANIN.

Udział ks. pułk. Wryczy w walkach powstańczych

Z Pomorza piszą nam, co następuje:

Z przeszłości politycznej ks. prob. pułk. Wryczy warto przypomnieć fakty następujące z okresu końca wojny światowej:

Ludność miasta Chełmży walczy z zaborcą. Oddział Rossbacha napada na Chełmżę. W walce z wrogiem bierze udział ks. wikary Wrycza. Powstańcy musieli ulec przewadze nieprzyjaciela. Następują aresztowania. Do mieszkania ks. Wryczy przybywa oficer i żołnierz, by go aresztować. Odprowadzają go w nocy do więzienia, skąd wywożą go do Grudziądza.

Ks. Wrycza zostaje skazany za zdradę stanu na karę śmierci. Wraca jednak po kilku miesiącach do Chełmży, witany entuzjastycznie przez ludność Chełmży. Po krótkim tam pobycie dostaje się do Inowrocławia, gdzie formuje pułk pomorskich powstańców, na których czele jako pułkownik wkracza w roku 1920 do Chełmży. (d)

Nieścisłe przesłanki

„Kurjer Polski" poświęca artykuł przesileniu we Francji. Czytamy tam m. in.:

„Jak dalece przekonanie o konieczności utrzymania ciągłości rządu tkwi u podstaw psychiki angielskiej — tego dowodem jest zresztą fakt, iż jedna właściwie Wielka Brytanja zdołała się oprzeć pokusie wprowadzenia u siebie proporcjonalności wyborów i w ten sposób, zapewniając zawsze rządy tylko bezwzględnej większości, zdołała się uchronić od plagi częstych przesileń rządowych. Inne kraje, które wprowadziły u siebie zasadę proporcjonalności, jedną z głównych przyczyn kryzysu, jaki przeżywa parlamentaryzm współczesny, zapłaciły za to całkowitem pogrzebaniem właśnie tego parlamentaryzmu i wprowadzeniem w tej, czy innej postaci rządów autorytatywnych. Jedna Francja z wielkich mocarstw europejskich, pozostała — z małemi zastrzeżeniami — wierna zasadzie proporcjonalności i bezustannie walczyć musi z niekończącemi się kryzysami gabinetowemi. Nie może to się nie odbić na polityce wewnętrznej i zewnętrznej Francji."

Niestety nie może się ta proporcjonalność odbić na polityce francuskiej, już choćby dlatego, że jej niema we Francji. Wszystkie wybory francuskie do izb i do samorządów dokonywane są większością głosów. I właśnie ta większościowa ordynacja uchodzi we Francji za główną przyczynę częstych zmian rządu, a ci, którzy dążą tam do naprawy systemu rządzenia, oświadczają się za proporcjonalnością, taką mniejwięcej, jaka dotąd obowiązuje w Polsce.

wiosna i lato najlepsza pora dla kuracji domowej wodami mineralnemi KARPIŃSKIEGO

Tg 1188

Matura w gimnazjum polskiem w Bytomiu

W środę, dnia 29 maja br. odbył się w Bytomiu w gimnazjum polskiem z prawami publiczności ustny egzamin dojrzałości 6 maturzystów. Na podstawie dodatniego wyniku poprzednich prac pisemnych zostali wszyscy kandydaci dopuszczeni do egzaminu ustnego. I wszyscy zdali egzamin. Oto ich nazwiska: Broma, Planetorz, Piernikarczyk, Mehl, Poloczek i Brieger.

Opuszczają oni jako pierwsi gimnazjum z świadectwem dojrzałości, które uprawnia do studjów uniwersyteckich na uczelniach niemieckich.

Po długiej walce o prawa publiczności złożenie egzaminu dojrzałości stanowi wielki sukces moralny gimnazjum polskiego w Bytomiu. Sukces ten wykazuje najdobitniej, że jedyna szkoła wyższa stoi na należytym poziomie naukowym.

Pierwsi maturzyści polscy nie zawiedli pokładanych w nich nadziei ludu polskiego w Niemczech. Dopięli ku radości opinji polskiej tego celu, który wyznaczyli sobie, odmawiając składania egzaminu przed udzieleniem praw publiczności gimnazjum polskiemu w Bytomiu.

Wszystkim maturzystom, którzy teraz dumnie patrzeć mogą na uzyskane niedawno w dowód solidarności członkostwo Związku Akademików Polaków w Niemczech, społeczeństwo polskie w kraju składa serdeczne szczere życzenia pomyślności na nowej drodze życia. Oby zawsze pamiętali, że są pierwszymi wychowankami pierwszej polskiej szkoły średniej w Niemczech!

(ZAP)

Święcenie niedzieli w Turcji

Z dniem 1 bm. weszła w życie nowa ustawa, ustanawiająca niedzielę jako dzień świąteczny i odbierająca charakter dnia odpoczynkowego piątkowi, który był dotychczas świętem islamu. W ten sposób zerwano ostatecznie ze starym zwyczajem, który trwał od wielu wieków. Równocześnie we wszystkich urzędach państwowych i instytucjach publicznych wprowadzono 36-godzinny odpoczynek niedzielny, który zaczyna się w sobotę o godz. 13. O tej samej godzinie linje kolejowe i okrętowe przechodzą na świąteczny rozkład zajęć, co dotychczas zawsze odbywało się w piątki.

Ta ustawa o odpoczynku niedzielnym, która wprowadzona została z pobudek ekonomicznych, oznacza dalszy ważny krok Turcji na drodze przejmowania zwyczajów zachodnio-europejskich. (KAP.)

POGRZEB ŚP. LEONA PLUCIŃSKIEGO

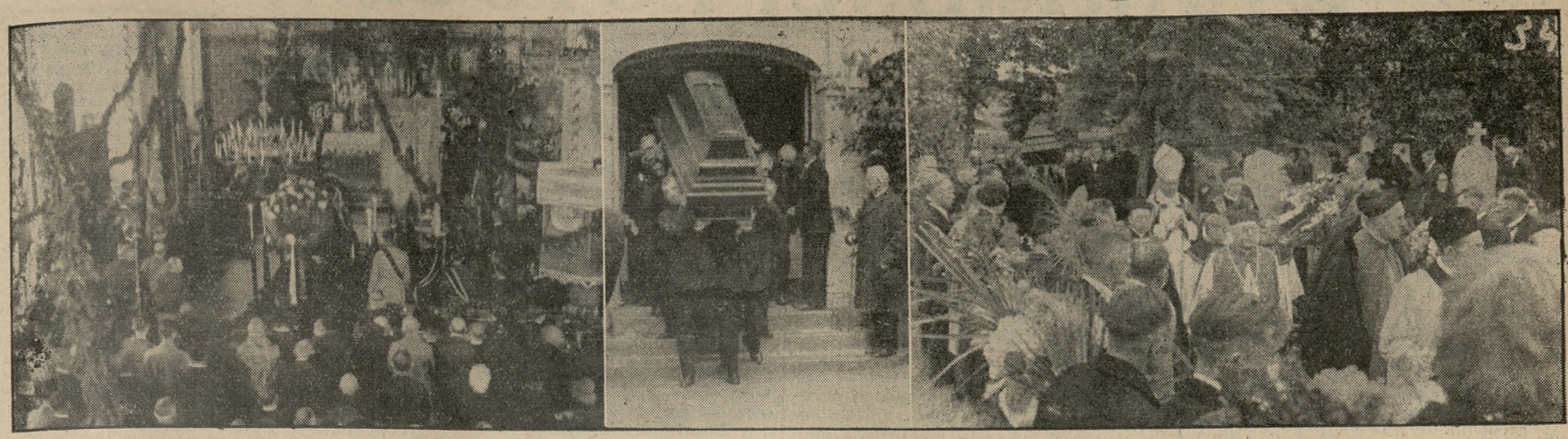

Na zdjęciu widzimy fragmenty z pogrzebu śp. Leona Plucińskiego. Od lewej: w kościele w Lusowie, wynoszenie trumny z pałacu swadzimskiego i wreszcie J. . ks. biskup Dymek wprowadza kondukt pogrzebowy na cmentarz parafjalny.

DZIAŁ GOSPODARCZY

W pełni sezonu budowlanego

Przemysł budowlany słusznie nazwano przemysłem kluczowym. Jego stan i jego rozwój oddziaływują zarówno na rynek kapitałowy jak i na stan zatrudnienia szeregu przemysłów pomocniczych. Ponieważ weszliśmy ostatnio w pełnię sezonu budowlanego, warto zastanowić się nad podstawowemi zagadnieniami tegoż przemysłu.

Zaczynamy od „nerwu rzeczy", od kwestji kredytów budowlanych. Uzyskanie na rynku kredytu budowlanego, a więc długoterminowego kredytu amortyzacyjnego, od czasów wojny nie było i nie jest łatwe. Banki go nie udzielają. Kredyt prywatny jest niedogodny, choćby tylko z tej racji, że termin spłaty bywa naogół niepewny. Pozostaje — państwo. Udzielając budującym kredytu za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego, państwo spełnia nietyle rolę bankiera, ile rolę filantropa. Dopłaca bowiem do każdej udzielonej z kredytów publicznych pożyczki budowlanej, pobierając procent niższy od tego, który samo musi płacić. Dziwna ta napozór polityka tłumaczy się koniecznością wyrównania dysproporcji między zdolnością płatniczą użytkownika mieszkania, a rzeczywistym kosztem tegoż mieszkania. Państwo więc dąży do zwiększenia rentowności lokat w budownictwie mieszkaniowem.

W miarę obniżania się stopy procentowej na rynku kredytowym akcja subwencyjna rządu w zakresie budownictwa mieszkaniowego ulegać będzie stopniowemu kurczeniu się i zapewne ograniczy się z czasem do finansowania budownictwa domków robotniczych. Ale — to kwestja przyszłości. W bieżącym roku, przeciwnie, sumę kredytów budowlanych podniesiono do 40 miljonów złotych, utrzymując wypróbowaną regułę subwencji w normach: nie więcej niż 50% kosztów budowy i nie więcej niż 4.000 zł na dom, w zasadzie jednorodzinny. Formuła ta popiera budownictwa małych domków.

Prognozy na przyszłość są naogół korzystne. Wysnuć je należy ze znacznego potanienia budownictwa. Wskaźnik kosztów budowy wynosi obecnie 58 wobec 100 z r. 1928. Ta taniość budownictwa jest czynnikiem rokującym dobre nadzieje na przyszłość.

Jeśli mimo wszystko w kołach przemysłowców budowlanych słyszy się głosy niezadowolenia, dzieje się to naskutek przyczyn, które pokrótce zareferujemy:

Przedewszystkiem przemysłowcom budowlanym daje się we znaki niezdrowa konkurencja. Wzajemne przelicytowywanie się doprowadza do skutków ujemnych. Udzielanie zleceń firmie najtańszej, ale nie pracującej w myśl zasad fachowości, organizacji i odpowiedzialności, doprowadza do skutków fatalnych: prace się przewlekają, budowle się psują, w efekcie powstają koszty większe od projektowanych przez firmy solidne.

Ujawniają się także tendencje ku zetatyzowaniu ruchu budowlanego, ku budowie we własnym zakresie, za pominięciem firm prywatnych. Nadto dotkliwie daje się we znaki brak rozporządzenia wykonawczego do ustawy o przetargach publicznych. Cały szereg wypadków wskazuje na zanik istotnego znaczenia przetargów i coraz częstsze uzależnianie zlecenia od poprzetargowych pertraktacyj ustnych.

Reasumujemy: poto, aby przemysł budowlany mógł się w pełni rozwinąć, trzeba nietylko korzystnej konjunktury, ale i załatwienia całego szeregu kwestyj prawno-gospodarczych i administracyjnych.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Pobór scalonego podatku przemysłowego.** W związku z rozporządzeniem min. skarbu z dn. 13. IV. 1935 r. w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od obrotów piwem, napojami zimnemi, wódkami gatunkowemi, octem, kwasem octowym i drożdżami, min. skarbu okólnikiem z dn. 16/V. 1935 r. L. D. V. 15352/3/35 wyjaśniło, że od win szampańskich, sprowadzanych z zagranicy należy pobierać scalony podatek przemysłowy, przewidziany dla win gronowych musujących w wysokości 124 zł od 100 kg, że porter jako piwo mocne podlega scalonemu podatkowi w wysokości zł 16 od 100 kg, oraz, że wina jagodowe i moszcz jagodowy należy traktować jako wina owocowe i moszcz owocowy. (k)

(p) **Przedpłata na podatek dochodowy.** Min. skarbu okólnikiem z dn. 16/V 1935 r. L. D. V. 16249/2/35 wyjaśniło, co następuje: Art. 103 § 1 ordynacji podatkowej postanawia, że wymierzane podatki wraz z dodatkami oraz zaliczki na poczet tychże podatków, które w myśl ustaw podatkowych mają być wpłacane przed wymiarem podaków, płatne są w terminach oznaczonych w ustawach podatkowych. W art. 39 ustawy o państwowym podatku dochodowym termin płatności podatku dochodowego został ustanowiony na dzień 1. X. i 1. XI roku podatkowego. W myśl § 82 rozp. min. skarbu z dn. 19/X 1934 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej termin płatności podatku dochodowego został ustalony dla osób fizycznych, obowiązanych do składania zeznań, jeśli chodzi o przedpłatę, na 1 marca, i jeśli chodzi o resztę na 15 września roku podatkowego. Z powyższych przepisów wynika, że osoby nieobowiązane do składania zeznań o dochodzie, winny uiścić przedpłatę, w myśl art. 39 ustawy o państwowym podatku dochodowym do dn. 1 maja roku podatkowego w wysokości połowy tej kwoty, która przypada wedle art. 23 ustawy od wykazanego w zeznaniu dochodu, a resztę podatku do dn. 15 września. (k)

Z KRAJU

(k) **Giełdy walutowe wobec przesilenia gabinetowego we Francji.** O ile w ostatnich dniach — w związku z szybką likwidacją poprzedniego przesilenia gabinetowego we Francji i nadziejami, przywiązywanemi do ewentualnych reform rządu p. Bouissona — na francuskim rynku finansowym nastąpiło wyraźne uspokojenie, o tyle w dniu wczorajszym — po niespodziewanem obaleniu Bouissona — zapanował w Paryżu ponownie nastrój depresji i nieufności. W dziedzinie walutowej obserwuje się więc w Paryżu dokładnie te same zjawiska, co w ub. tygodniu do piątku włącznie: zwyżkowały przedewszystkiem waluty anglo - saskie oraz dewiza na Brukselę. Poza tem mocniejszą tendencję wykazał Amsterdam, Zurych oraz Berlin. Dewiza na Londyn wzmocniła się w Warszawie. Późniejsze notowania londyńskie wykazują pewne wzmocnienie Paryża w stosunku do funta, co oczywiście przypisać należy wyłącznie potężnej interwencji brytyjskiego funduszu walutowego, masowo skupującego franki, które następnie wymienia na złoto. Dewiza na Nowy Jork zwyżkowała w Warszawie, a w Paryżu — do górnego punktu złota przy wczorajszem otwarciu. O ile angielski i amerykański fundusze interwencyjne przeciwdziałają nadmiernej zwyżce swych walut, o tyle ze strony belgijskiej nie widać dotychczas analogicznej akcji. Dlatego też dewiza na Brukselę ponownie skoczyła w Paryżu o wiele powyżej górnego punktu złota. Wzmocniła się ona również w Zurychu, natomiast w Warszawie pozostała bez zmian. Floren holenderski poważnie się wzmocnił, gdyż niewątpliwie spekulacja porzuciła akcję przeciw niemu, przerzucając się ponownie na frank.

(k) **Stwierdzanie pochodzenia i przychodzenia towarów.** W „Monitorze polskim" z dnia 4 czerwca r. b ogłoszony został okólnik min. skarbu z dnia 28 maja r. b. w sprawie stwierdzenia pochodzenia i przychodzenia towarów przy odprawie celnej. Dla towarów przywożonych z zagranicy — okólnik zawiera przepisy, dotyczące stwierdzania pochodzenia i przychodzenia towarów: 1. przy stosowaniu ceł konwencyjnych, 2. przy stosowaniu pozwoleń przywozu, 3) przy stosowaniu autonomicznych zniżek celnych, 4. przy stosowaniu stawek kolkumny II taryfy celnej przywozowej. Ponadto okólnik zawiera przepisy w sprawie wystawiania świadectw pochodzenia na towary wywożone zagranicę. Wspomniany okólnik wchodzi w życie z dniem 1. b. m.

(k) **Połowy morskie za pierwsze 5 miesięcy b. r.** wyniosły 7.906,1 tys. kg. ryb. Ze złowionej ilości przypada na poszczególne miejscowości wybrzeża: Hel — 3.418,1 tys. kg., Gdynia — 2.663,1 tys. kg., Jastarnia — Wielka Wieś — Hallerowo — 1.327,8 tys. kg., Puck — 202,6 tys. Chłapowo — Karwia — 295,1 tys. kg.

(k) **Obroty portu rybackiego w Gdyni w maju** wyniosły zaledwie 135 tys. kg., z czego na przywóz przypada 88 tys. kg., a na połowy własne 47 tys. kg. Poza tem przez port handlowy przeszło 116 tys. kg. ryb i przetworów rybnych. Z portu rybackiego wywieziono wgłąb kraju 25 wagonów z rybami, zaś do Gdańska 6 wagonów śledzi solonych, celem umieszczenia w tamtejszej chłodni, ponieważ gdyńska jest przepełniona.

(k) **Zarząd spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.** Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że w myśl art. 196 kodeksu handlowego (Dz. U. nr. 57 z r. 1934 poz. 502) mandaty członków zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wygasają z dniem odbycia zgromadzenia spólników, zatwierdzającego sprawozdanie, bilans i rachunek zysków i strat za ostatni rok ich urzędowania. Przepis ten wprowadzono przy okazji ostatniej nowelizacji na wzór analogicznego przepisu dotyczącego spółek akcyjnych. Znaczna część spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, zapewne na skutek nieznajomości powyższego nowego przepisu, zaniedbuje powzięcia uchwały, wybierającej nowy zarząd, względnie przedłużającej na dalszy rok mandaty członków zarządu. Temsamem spółka pozostaje bez organu, uprawnionego wyłącznie do reprezentowania spółki. Wobec powyższego stanu rzeczy Izba, powołana w myśl nowego kodeksu handlowego do czuwania nad prawidłowością wpisów do rejestru handlowego, zwraca uwagę na konieczność powzięcia stosownej uchwały i przedłożenia jej sądowi rejestrowemu. W wypadku, gdy nie nastąpiła zmiana w osobach członków zarządu, lecz mandaty ich przedłużono, w odpowiedniej rubryce rejestru nie były poczynione żadne wpisy, a uprawnienie dawnych członków zarządu do reprezentowania spółki znajdywałoby oparcie w treści uchwały złożonej do akt rejestrowych.

Przy zaparciu stolca, przekrwieniu podbrzusza, bólach w krzyżu i w bokach, braku oddechu, biciu serca, migrenie, szumie w uszach, zawrotach głowy i ogólnem złem samopoczuciu, naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** powoduje wydajne i obfite wypróżnienie i zanik poprzednich objawów niepokojących. Zal. przez lekarzy.
Tg 1092

Z ZAGRANICY

(z) **Olbrzymi przypływ złota do Belgijskiego Banku Narodowego.** Bilans Belgijskiego Banku Narodowego z dnia 29 maja rb. wykazuje następujące zmiany ważniejszych pozycyj w porównaniu z poprzednim bilansem (w milj. fr.): zapas złota wzrósł o 887 do 17.138; portfel na Belgję i zagranicę wzrósł o 473 do 7.013; kredyty, udzielone bankom — spadły o 5 do 584; obieg banknotów wzrósł o 563 do 20.157; bieżące konta prywatne wzrosły o 704 do 5.687. Pokrycie złotem wynosiło 65,87 proc. Powyższe zestawienie świadczy o olbrzymim napływie złota i kapitałów do Belgji, który w tygodniu sprawozdawczym pobił notowane dotąd rekordy, przedewszystkiem dzięki panice na francuskim rynku finansowym. Uwzględniając wzrost portfelu na Belgję i zagranicę, dochodzi się do wniosku, że napływ kapitałów do Belgji przekraczał 1,3 miljarda fr. Na podkreślenie zasługuje również olbrzymi wzrost pozycyj prywatnych kont bieżących.

(z) **Pierwszy wyłom w prohibicji celnej U. S. A.** Według zapewnienia Board of Trade w Waszyngtonie, cła na koronki bawełniane ulegną redukcji przy imporcie do Stanów Zjednoczonych o 50% obecnych stawek. Oznaczałoby to pierwszy wyłom w prohibicji celnej Stanów Zjednoczonych.

Handel zagraniczny St. Zjedn. w kwietniu wykazał saldo ujemne. Handel zagraniczny Stanów Zjednoczonych w kwietniu r. b. wyniósł po stronie eksportu 164 miljn. dolarów, po stronie importu zaś 171 milj. dol. W ten sposób bilans handlowy St. Zjedn. wykazał saldo ujemne w wysokości 7 milj. dol. Zjawisko to ocenić należy, jako bardzo dodatnie. Dopiero bowiem wyraźnie ujemne saldo w handlu zagranicznym Stanów Zjednoczonych może przyczynić się do przywrócenia równowagi, naruszonej przez wysoką ochronę celną St. Zjedn. i pogłębianej przez ich politykę kredytową wobec zagranicy. Oczywiście, aby zjawisko to zostało odczute przez państwa dłużnicze — ujemne saldo powinno być odpowiednio duże i powinno się utrzymać na stałe. Dowodem, że kwietniowe ujemne saldo bilansu handlowego nie jest jeszcze wystarczające z punktu widzenia wyrównania na korzyść innych państw bilansu płatniczego USA — jest fakt, że import złota do St. Zjedn. w tym miesiącu wyniósł 148,7 milj. dol. wobec eksportu, wynoszącego 62 tys. dol. W marcu r. b. ruch złota był znacznie mniejszy, gdyż przywóz wyniósł 13,5 milj. dol., wywóz zaś zaledwie 0,5 milj. dol. Zaznaczyć zresztą należy, że ruchy złota powodowane są również szeregiem względów zupełnie specyficznych.

Krótkie informacje gospodarcze

— Zatarg handlowy litewsko - niemiecki pogłębia się. Rząd litewski zamierza rozszerzyć ograniczenia importu towarów z Niemiec. Ma to być odpowiedzią za niedopuszczenia eksportu litewskiego do Niemiec.

— Rumunja zerwała rokowania z Niemcami w sprawie inwestycyj kapitału niemieckiego w przemyśle rumuńskim, przedewszystkiem zaś naftowym.

— Holenderska przywozowa taryfa celna została zmieniona. Zmiana wchodzi w życie z dn. 1 czerwca br.

— Bilans Belgijskiego Banku Narodowego za ostatni okres wykazuje rozrost zapasu złota o 747 milj. fr. belg.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czerwiec
7
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Roberta op.
Sobota: Św. Serca Jezusowego, Medarda b.
Kalendarz słowiański
Piątek: Wisława bł.
Sobota: Wyczosława
Słońca: wschód 3,33
zachód 20,10
Długość dnia 16 g. 39 min.
Księżyca: wschód 9,44 zachód 23.41
Faza: 6 dzień po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn: Czwartek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 17 st. Cels. Ciśnienie atmosferyczne niskie 749 mm Pochmurno. Wiatr zachodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 22 st. C., najniższa plus 12 st. Cels. Opadów atmosferycznych 1 mm.

Przepowiednia pogody na piątek: Po przejściowem przejaśnieniu znów większe zachmurzenie ze skłonnością do przelotnych miejscowych deszczy. Temperatura bez większych zmian.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś 0,04 mtr.

— * **Z Katowic na Hel.** Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych zawiadamia, że stosownie do rozkładu jazdy będzie kursował dnia 8/9 czerwca rb. poc. przyspieszony Nr. 18 z Katowic na Hel następująco: Katowice odj. 19,08, Poznań przyj. dnia 9 bm. o godz. 0,46, odj. 0,56, Hel przyj. 9,46. Powrót z Helu do Katowic jako poc. Nr. 17 dnia 10/11 bm. następująco: Hel odj. 21,15, Poznań przyj. dnia 11 bm. o godz. 6,00, odj. 6,10, Katowice przyj. 12,11.

— * **Rekolekcje zamknięte w Gnieźnie.** W sprawie rekolekcyj zamkniętych w Gnieźnie, Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej podaje do wiadomości, że lista zgłoszeń uczestników na I serję rekolekcyj dla panów została już zamknięta. Zato przyjmuje się jeszcze zgłoszenia na II serję dla pań, która odbędzie się w dniach od 14—18 czerwca. Zgłoszenia kierować należy do Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22, III ptr., tel. 1781.

— * **Chłopiec najechany przez cyklistę.** Na ulicy Kolejowej jadący na rowerze Józef Nowicki (Kanałowa 9) najechał 9-letniego Jana Słabego (Kanałowa 8). Chłopiec odniósł poważniejsze kontuzje i oddać go musiano w opiekę lekarską. (kl)

— * **Ujęcie poszukiwanego.** Jako poszukiwanego za kradzież przez komisarjat VIII ujęto 29-letniego Michała Skrzelińskiego, z zawodu szewca, zamieszkałego na Chwaliszewie 11. (kl)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika bydgoska

— TRZY LATA ZA NADUŻYCIA URZĘDOWE. Na ławie oskarżonych przed bydgoskim sądem okręgowym zasiedli małżonkowie Alfons i Halina Schwancowie. Schwancowa była kierowniczką agencji pocztowej we wsi Jaksice pod Inowrocławiem. Przez agencję tę, szczególniej w okresie zakupu buraków, przechodziły poważniejsze sumy dla okolicznych plantatorów, z poszczególnych cukrowni kujawskich. Korzystając z tego, Schwancowie zaczęli przywłaszczać sobie rozmaite sumy, które z biegiem czasu, w okresie około półtora roku, urosły do 10 000 zł.

Na ślad nadużyć wpadły władze pocztowe dzięki interwencji cukrowni Wierzchosławice, która po dwóch monitach, otrzymanych od plantatorów buraków z powodu rzekomego nieprzekazania należnych za dostawy sum, zażądała od dyrekcji poczt sprawdzenia, jaki jest powód niedostarczenia na czas przez urzędy pocztowe pieniędzy.

Na rozprawie Schwarcowie starali się osłabić swoją winę tłumaczeniem, że pierwszy niedobór powstał z winy dzieci, które, dostawszy się do biura agencji pocztowej pod nieobecność rodziców, podarły i spaliły kilka tysięcy złotych. Dla ukrycia tego niedoboru popełniali dalsze nadużycia.

Sąd pod kierownictwem s. o. Zwierzyńskiego przychylił się do zdania prokuratora Klewenhagena i uznał oboje małżonków za winnych sprzeniewierzenia publicznych pieniędzy z premedytacją i skazał małżonków Schwanców na karę 3 lat więzienia oraz utratę praw obywatelskich przez lat 5.

III wszechpolski zjazd ogrodników miejskich

Delegaci przeszło 300 miast zjadą do Poznania na kongres

W ratuszu w sali burmistrzów odbyło się posiedzenie w celu ukonstytuowania miejskiego komitetu III zjazdu ogrodników miejskich, jaki się odbędzie 31 sierpnia i trwać będzie dwa dni. Na posiedzenie to przybyli liczni reprezentanci najrozmaitszych instytucyj, mających szczególne zainteresowanie w sprawach ogrodów miejskich.

Obrady otworzył kom. prezydent płk. Więckowski, poczem przewodnictwo powierzono decernentowi ogrodów miejskich inż. Skotarkowi. Zebranie miało na celu wyłonienie specjalnego komitetu wykonawczego, któryby zajął się zorganizowaniem wspomnianego zjazdu. Sprawę tę referował dyrektor ogrodów miejskich p. Władysław Marciniec. Dyskusja było ożywiona i wszechstronna. Głos m. in. zabierali pp. St. Nowicki, decernat inż. Skotarek, prof, dyrektor Ropp, radca Zaleski, dyr. Krzyżankiewicz, dr. Rakowski i naczelnik Dybczyński.

Obecni wypowiedzieli się w tym kierunku, ażeby zjazd zajął się sprawami ogrodnictw miejskich mniejszych miast — ażeby referaty, jakie na zjeździe zostaną wygłoszone, wystawa i wycieczki odpowiadały umysłowości także i mniejszych ogrodników. Chodzi bowiem o to, ażeby z zorganizowanych referatów drobni ogrodnicy jaknajwiększe wynieśli korzyści.

To też dobór tematów był tu gorąco rozważany. Tow. Popierania Plantacyj Miast R. P. z siedzibą w Warszawie wybrało już coprawda referaty, lecz staraniem zawiązanego w Poznaniu komitetu wykonawczego ulegną one pewnym zmianom. Na czele ogólnego komitetu stanął komisaryczny prezydent Więckowski, zaś wykonawczego komitetu dec. ogrodów miejskich inż. Skotarek.

Wszechpolski zjazd ogrodników miejskich reprezentować bedzie przeszło 300 miast w Polsce, mających conajmniej 5 000 mieszkańców. W r. 1933 odbył się taki zjazd w Warszawie — w r. 1934 w Łodzi, a w roku bieżącym w Poznaniu. (dob.)

Kronika czarnkowska

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Córka rolnika Kyka z Czarnkowa, jadąc powózką, uległa nieszczęśliwemu wypadkowi. Mianowicie wskutek zerwania szorów spłoszył się koń. Kykówna wyskoczyła z powózki tak nieszczęśliwie, że padła twarzą na bruk. Nieprzytomną przewieziono do domu rodziców. (cn.)

— EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI. W państwowem seminarjum nauczycielskiem w Czarnkowie odbył się egzamin dojrzałości. Złożyli go pp.: Bimek Franciszek, Boter Władysław, Bugaj Józef, Buszkowski Edward, Cichy Antoni, Degler Seweryn, Donat Hubert, Ewert Izydor, Geremek Marceli, Gołaś Antoni, Gwizdał Stanisław, Jazy Stefan, Kabaciński Czesław, Koniewski Edmund, Kowalczyk Teodor, Leonard Stefan, Lisson Jan, Mikołajczak Ignacy, Mumot Bogusław, Stańko Marjan, Stróżyński Franciszek, Szczeck Jakób, Waroś Wacław, Wieczorek Marjan, Wiśniewski Leon, Ziemski Alfons. (cn.)

— Z BRACTWA KURKOWEGO. Uroczystości zielonoświąteczne Bractwa Kurkowego przełożono na dzień 29 bm. w święto św. Piotra i Pawła i niedzielę, 30 czerwca. (cn.)

Kronika gnieźnieńska

— PRZENIESIENIE. Posterunkowy w Nakle p. Wincenty Spychała przeniesiony został do Mur. Gośliny. (ns)

— TYDZIEŃ P. C. K. Od 1 do 10 bm. nakielski oddział P. C. K. urządza szereg imprez propagandowych, których szczegóły podane zostały w odezwach, wydanych przez przewodniczącego P. C. K. (ns)

— KOMUNJA ŚW. W pierwszy dzień Zielonych Świąt przystąpi do I. komunji św. około 300 dzieci. (ns)

— ZE SPORTU. Nakielski Klub Sportowy „Czarni" urządza w dniach 9 i 10 czerwca zawody lekkoatletyczne i piłkarskie z niemiecką drużyną S. V. Preussen Flatow. (ns)

Kronika grodziska

— Z RADY MIEJSKIEJ. Starosta powiatowy w Grodzisku zarządził posiedzenie rady miejskiej na piątek, dnia 7 bm. godz. 18, celem dokonania wyboru dwu członków do rady powiatowej. (ki.)

— Z GIMNAZJUM. Dyrekcja miejskiego gimnazjum koedukacyjnego im. Słowackiego w Grodzisku podaje do wiadomości, że termin zgłoszenia do klasy I gimnazjalnej przedłuża się do 10 czerwca. Egzamin wstępny odbędzie się 15-go czerwca o godz. 10 i 16 czerwca o godz. 8. Egzaminy wstępne do klasy II i III nowego typu i klas VI do VIII nowoklasycznego odbędą się 15 czerwca o godz. 10 i o godz. 15. Zgłoszenia przyjmuje dyrekcja do dnia 14 czerwca godz. 13. Uczniowie, którzy uczęszczali w r. 1934-35 do gimnazjum państwowego lub prywatnego z prawami publicznemi i którzy wykażą się świadectwem rocznem mogą się zapisać do klasy od 2 do 7 bez egzaminu wstępnego. Zapisy przyjmuje dyrekcja do dnia 30 sierpnia. (ki)

— WYBORY DO RADY POWIATOWEJ. W gminie Granowo odbyły się dn. 24 maja wybory do rady powiatowej. Na członków rady wybrano rolnika Józefa Kalę z Januszewic i dyr. Stanisława Gutschego z Granowa. (ki)

Kronika inowrocławska

— PRZYJAZD NIEMIECKICH PIŁKARZY. Na Zielone Święta zjeżdża do Inowrocławia znana drużyna niemiecka „Hertha" z Piły, która rozegra mecz piłkarski z miejscową „Goplanją". (c)

— SAMOBÓJSTWO. W Oporówku pod Jaksicami usiłował popełnić samobójstwo robotnik Władysław Górski. Powodem targnięcia się na życie były niesnaski rodzinne. Desperata odstawiono do szpitala miejskiego w Inowrocławiu. (c)

— Z ŻYCIA K. S. M. W ognisku K. S. M. Rojewo urządzono półroczny kurs obowiązkowości. Pierwszą nagrodę zdobył p. Pijanowski. Zakończenie kursu było połączone z uroczystem zebraniem, na którem wręczono nagrody. (c)

— MATURA W GIMNAZJUM ŻEŃSKIEM. W gimnazjum żeńskiem im. Marji Konopnickiej w Inowrocławiu zdały maturę pp.: Benedykcińska Weronika, Bolzówna Halina, Borowiakówna Janina, Borowiakówna Marja, Buszczyńska Marja, Giżewska Marja, Kwaśniewska Marja, Lewandowska Stanisława, Mierosławska Anna, Skarżyńska Magdalena, Szymańska Irena, Wojciechowska Janina. (c)

— MĄTWY OTRZYMAŁY POSTERUNEK P. P. Przedmieście Inowrocławia Mątwy otrzymało obecnie posterunek P. P., złożony z jednego przodownika i dwóch posterunkowych. (c)

Kronika jarocińska

— NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI. — Onegdaj wypadł z jadącego pociągu Jan Skrzypczak z Jarocina, maszynista II kl. Skrzypczak, wrzucając węgle do paleniska lokomotywy, zemdlał i wypadł na tor kolejowy. Przewieziono go do szpitala w Jarocinie. Stan zdrowia jest ciężki. — W ub. tygodniu uległ nieszczęśliwemu wypadkowi w Witaszycach Świerkowski Leon. Świerkowski wspólnie z innymi robotnikami przepychał wagony kolei państwowej i w pewnym momencie dostał się lewą ręką pomiędzy bufory, które zgniotły mu ramię. (jp)

— ZEBRANIE RODZICIELSKIE. Katolickie Stow. Młodzieży Żeńskiej w Jarocinie urządziło w niedzielę 2 bm. zebranie rodzicielskie. (jp)

— UJĘCIE. W niedzielę 2 bm. tut. policja ujęła na dworcu kolejowym zbiegłą swemu mężowi Helenę Wiśniewską ze Starej Łąki i odstawiła ją mężowi. (jp)

— NOWY WÓJT. W dniu 3 bm. objął urząd wójta gminy zbiorowej Nowe Miasto n. W. p. Kazimierz Seiler, rolnik z Radlinca koło Nowegomiasta. Dotychczas znajdował się urząd gminy zbiorowej w rękach komisarycznego wójta p. Stanisława Krystofiaka, em. majora W. P. (na)

— STRZELANIE. Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Nowem Mieście urządza w drugie święto Zielonych Świątek na strzelnicy nad Wartą doroczne tradycyjne strzelanie o godność króla kurkowego i rycerzy zielonoświątecznych. Strzelanie trwać będzie przez 3 dni, t. j. do środy pozielonoświątecznej. Zamknięcie strzelania i uroczyste zdjęcie tarczy królewskiej o godzinie 18. (na)

Kronika koźmińska

— Z BRACTWA KURKOWEGO. Tegoroczne strzelanie o godność króla kurkowego odbędzie się w dn. 29 i 30 bm. (ks)

Kronika krotoszyńska

— TYDZIEŃ P. C. K. W ramach tygodnia P. C. K. odbyło się w niedzielę uroczyste nabożeństwo, poczem pochód propagandowy i popisy ratownictwa oraz otwarcie wystawy prac uczniów koła P. C. K. Po południu odbyła się w parku loterja fantowa. Dnia 6 bm. o godz. 20 odbędzie się wieczornica. (kz)

Kronika mogileńska

— ZJAZD PREZESÓW I DELEGATÓW W. T. K. R. W MOGILNIE. 30 ub. m. odbył się w Mogilnie zjazd prezesów i delegatów W. T. K. R. z całego powiatu mogileńskiego. Zjazd rozpoczął się mszą św., poczem odbyło się walne zebranie, na którem prezes złożył sprawozdanie z działalności oraz pracy rady powiatowej. Następnie wybrano nowy zarząd w składzie następującym: pp. Szumlański z Kielna — prezes, Witkowski, Pętkowski — wiceprezesi. Do rady powiatowej W. T. K. R. wybrano pp. radcę Trzcińskiego z Świerkówca, Maciejewskiego, Damieradzkiego, Benedykcińskiego, Stuchego, Stanka, Frezera i ks. Strehla. (mm)

— WALNE ZEBRANIE. Towarzystwo Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Mogilnie na ostatnio odbytem walnem zebraniu wykazało obszernie działalność całoroczną. Po sprawozdaniach przystąpiono do wyboru zarządu. W uznaniu pełnych zasług ponownie wybrano zarząd w dotychczasowym składzie na dalsze 3 lata: pp Pelagja Dembczyńska — prezeska, Brodowska Celina — skarbniczka, Janowska Zofja — sekretarka. (mm)

— ZA OBRAZĘ SĘDZIEGO Przed sądem grodzkim w Mogilnie stanął rolnik Jan Flach ze Szczepankowa, któremu akt oskarżenia zarzuca obrazę sędziego sądu grodzkiego w Mogilnie Gałęzewskiego. W wyniku rozprawy skazano Flacha na jeden miesiąc aresztu. Flach zgłosił apelację. (mm)

— POŻARY Onegdaj w nocy w Bachorcach, pow. mogileńskiego, spaliła się na szkodę Wieczorkiewiczowej Katarzyny stodoła, dwie szopy i narzędzia rolnicze. Przy ratowaniu narzędzi rolniczych poparzył się bardzo dotkliwie zięć W., Kwapich Paweł. Drugi groźny pożar powstał w Kwieciszewie pod Mogilnem w dniu 2 bm., który strawił na szkodę Kowalskiego Jakóba całe gospodarstwo. Straty wynoszą przeszło 8 tys. złotych. Przyczyn pożaru nie ustalono. (mm)

Kronika odolanowska

— WALNE ZEBRANIE. Onegdaj odbyło się zebranie Tow. św. Winc. a Paulo w Odolanowie. Po sprawozdaniach przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w którego skład wchodzą pp.: przewodnicząca Stanisława Zdanowska, zast. przew. — Szorska Marja, sekr. — Zofja Budnicka, zast. — Roznowiczówna, skarbn. — Porczyńska Marja. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Zofję Namysłową, Bronisławę Rakułową, jako przewodniczącego ks. Juljana Waltera, jako delegatkę na kurs charytatywny w Poznaniu wybrano p. Zdanowską. (oj.)

— ŚMIERĆ OD PIORUNA. Podczas ostatniej burzy grom uderzył w pastucha Jana Rybaka w Raczycach, który został zabity na miejscu. (oj.)

Kronika pleszewska

— PIŁKA NOŻNA. Dnia 30 maja odbyło się rewanżowe spotkanie pomiędzy W. K. S. 70 pp. a drużyną T. S. 33 „Union" Pleszew. Zawody zakończyły się wynikiem 2:1 na korzyść W. K. S. 70 pp. (pw)

— KOLARSTWO. Pleszewskie Tow. Sport. 33 „Union" staraniem sekcji cyklistów urządziło dnia 2 czerwca wielkie wyścigi kolarskie na stadjonie 70 p. p. W zawodach brało udział 80 kolarzy, reprezentowane były trzy kluby. Na starcie do zawodów stanęło 30 zawodników. Po zawodach nastąpiło wręczenie zwycięzcom nagród i dyplomów. (pw.)

— ZLIKWIDOWANIE POSTERUNKU P. P. w ROBAKOWIE. Posterunek P. P. w Robakowie został zlikwidowany, a w miejsce tegoż utworzono nowy posterunek P. P. w Czerninie. (pw.)

Spodziewany deszcz meteorów

W nocy z 8 na 9 bm. ziemia zbliży się do toru komety okresowej Schwassmann-Wachmann'a z roku 1930 na odległość 523.000 km, co odpowiada w przybliżeniu półtorakrotnemu oddaleniu księżyca od ziemi. Zachodzi prawdopodobieństwo zetknięcia się ziemi z cząstkami pochodzącemi z rozpadu komety, któremi usiane są zazwyczaj tory kometowe. W wyniku takiego spotkania może powstać mniej lub więcej efektowne zjawisko deszczu gwiazd spadających. Zjawisko takie było już obserwowane w czasie poprzedniego zbliżenia się komety w roku 1930.

Rachunek wskazuje, iż t. zw. radjant (punkt promieniowania) tego roju przypadałby w północnej części gwiazdozbioru Wolarza, między dyszlem Wielkiego Wozu a Koroną Północną. Zjawisko należy obserwować z otwartego miejsca, zdala od świateł sztucznych.

Składki i pokwitowania

Na ociemniałych żołnierzy: rodzina Ansion 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 34 zł.

Na tanie kuchnie: rodzina Ansion 5 zł; razem z poprzednio pokwitow. 30 zł.

Na „Caritas" parafji św. Marcina: L. Szajnowie zamiast kwiatów na trumnę śp. Anny Czechowskiej w Miłosławiu 10 zł; — razem 10 zł.

POZNAŃ W CIENIU SZUBIENICY

Wyrembek skazany na karę śmierci

Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok sądu okręgowego

W dniu dzisiejszym o godz. 11,30 sąd apelacyjny w Poznaniu w składzie: przewodniczący sędzia Frydlewicz, jako wotanci sędzia Kolarz i Wojciechowski, ogłosił wyrok w sprawie groźnego bandyty Marjana Wyrembka, oskarżonego o zbrodnię morderstwa, popełnioną w wigilję Bożego Narodzenia w ubiegłym roku na osobie posterunkowego P. P. Bolesława Szałkowskiego.

Wyrembek został skazany przez sąd okręgowy w Poznaniu w dniu 15 kwietnia b. r. na karę śmierci przez powieszenie oraz pozbawiony praw publicznych na zawsze.

W dniu dzisiejszym sąd apelacyjny wyrok ten zatwierdził. Wyrembek więc już w drugiej instancji został skazany na karę śmierci. Obrońca oskarżonego zapowiedział kasację. (k)

Targi rolniczo-ogrodnicze

Koźmin (ak) W czasie od 29 września do 6 października odbędą się w Koźminie targi na zwierzęta i na płody rolniczo-ogrodnicze, połączone z wystawą. Wystawa obejmie następujące działy: nasiona i płody zbożowe, strączkowe, okopowe i pastewne, b) warzywa, owoce i przetwory, c) drzewka i krzewy owocowe, ozdobne i leśne, d) nabiał i mleczarstwo, e) mniejsze zwierzęta domowe, drób i pszczelarstwo, f) nawozy sztuczne i zwalczanie szkodników i chorób roślin, g) narzędzia rolnicze, ogrodnicze i sprzęty gospodarstwa domowego, wreszcie h) życie i rozwój organizacyj rolniczych i przysposobienia rolniczego. Targi odbędą się na terenach targowicy miejskiej, gdzie przygotowane będą kryte szopy dla koni i bydła, a wystawa na terenach szkoły ogrodniczej.

EGZEKUCJE W DAWNYCH WIEKACH

„Jestem ten, co mnie kat ciął, a nie zabił..."

Proces i skazanie młodego bandyty Wyrembka, nasuwa nam temat do napisania feljetonu o sposobie dokonywania w dawnych wiekach egzekucyj na wszelakiego rodzaju zbrodniarzach.

Najdawniejszą karą, stosowaną w Polsce za przewinienia, było rozsiekanie winowajcy szablą.

Dokument z r. 1526, mówi o innym sposobie egzekucji, dokonanej w r. 1237 na dwóch Żydach w Krakowie. Byli oni oskarżeni o zamordowanie młodej Polki, w celu utoczenia z niej krwi na mace. Zanim przyznali się do zbrodni, szarpano ich kleszczami na krakowskim rynku, poczem wywieziono ich za miasto pod szubienicę. Tutaj kat odciął zbrodniarzom ręce, potem nożem przebił, a ciała na części posiekł, które na słupach poprzybijał psom na pożarcie.

Naruszewicz wspomina, że około r. 1380, książę mazowiecki Ziemowit, pewnego młodzieńca, który był oskarżony o zdradę małżeńską, skazał na rozszarpanie końmi.

Głośny przywódca hajdamaków Gonta, w r. 1768 — jak mówi historja — był ukarany najokropniejszą śmiercią, kat bowiem żywcem darł z niego pasy.

W Poznaniu od r. 1535, gdy na Rynku zbudowano pręgierz z kamienia, skazanych na śmierć zbrodniarzy stawiano pod ten pręgierz, ażeby ludzie mogli ich widzieć — a źli wyciągnąć z wyroku odpowiednią naukę dla siebie. Na krótko przed dokonaniem egzekucji, służba miejska rozsypała przed pręgierzem piasek, poczem kat — w obecności urzędników miejskich, żołnierzy, sędziego i spowiednika — ścinał toporem zbrodniarzowi głowę. Ówcześni pisarze twierdzą, że ludzie pełnemi garściami brali skrwawiony piasek, a szczególnie właściciele szynków, którzy wtedy dopiero mieli najlepszy zarobek, jeżeli piwo albo wódka zaprawiona była osobliwym piaskiem

Skazanych na śmierć przez powieszenie, wywożono daleko za miasto, w Poznaniu np. na Dolną Wildę, gdzie stały szubienice. Ciała skazańców wisiały do czasu, aż nie rozniesione zostały przez żarłoczne ptactwo. Zasadniczo jednak nie trwało doby, a już wisielców nie było. Ciała ich skradli zabobonni celem wydobycia mózgu i tłuszczu, jako posiadającym właściwość zachowywania ludzi w szczęściu.

Pisarz Wójcicki wspomina, że znał szlachcica, który formalnie uciekł z pod katowskiego toporu i tym sposobem uniknął śmierci: „Kat — pisze Wójcicki — miał mu ściąć głowę; szlachcic, nie pozwalając sobie ani rąk krępować, ani oczu zasłonić, sam przyklękł. Właśnie przyświecało słońce, po cieniu więc dojrzał już zamach katowskiego miecza; porywa się w tej chwili, i odbiera głęboką w plecy ranę. Ale nadzieja ocalenia życia dodaje mu siły; ucieka do pobliskiego kościoła i w nim bezpieczną ochronę znajduje. Chodził później ten sam szlachcic o żebraczym chlebie; słyszałem, jak prosząc, zawsze zaczynał temi słowy: „Wspomóżcie biednego szlachcica; jestem ten, co mnie kat ciął, a nie zabił".

Tytus hr. Działyński opowiadał, że w Kórniku żył w r. 1834 przeszło 80-letni kat, który narzekał, że tyle zła na świecie. „Mniej byłoby przestępców — mówił kat staruszek — gdyby stosowano dawne srogie kary i tortury."

Urząd kata był dawniej pogardzany, nic więc dziwnego, że kat nie miał przyjaciół, a wszędzie uderzano przeciwko niemu. Nawet słynny Jan Ostroróg mawiał:

„Nierządnice niczem się nie różnią od żon prawych, ani kat od innych ludzi. Kat z mieczem, więc woźny z kijem, niech zawsze chodzą." (wel)

Słynna gwiazda sowiecka
ANNA STEN
w wstrząsającym dramacie erotycznym
OD JUTRA piątku, 7 czerwca w kinie APOLLO
NANA
Seanse 5 — 7 — 9
w/g głośnej powieści
EMILA ZOLI
Współudział biora:
Phillips HOLMES, Lionel ATWILL i inni.
ng 10 773

Wykopaliska zprzed 3000 lat na Kujawach

Odkrycie przedhistorycznego cmentarzyska w Inowrocławiu
Zaginiony gród pod Włocławkiem

Inowrocław (c). Od kilku lat państwowy konserwator zabytków prehistorycznych, prof. Zakrzewski z Poznania, prowadzi na terenie Kujaw prace wykopaliskowe.

Cenne wykopaliska znaleziono w Tucznie, Dzwierzchnie, Gąskach, Podgaju, a zwłaszcza w Modliborzycach, w pow. inowrocławskim, gdzie natrafiono na grób szkieletowy z końca epoki kamiennej (2 500 lat przed Chrystusem), na kilkadziesiąt grobów z końca epoki bronzowej i cały szereg t. zw. jam ciałopalnych. Również sąsiadujący z powiatem inowrocławskim powiat mogileński (Mirosławice, Wójciu, Duszno i t. d.) stał się znakomitym terenem dla badań archeologicznych.

Prawdziwą jednak sensację wzbudziło onegdajsze odkrycie w śródmieściu Inowrocławia, przy kopaniu fundamentów pod nowy gmach przy Al. Sienkiewicza — przedhistorycznego cmentarzyska. Do Inowrocławia przybył natychmiast prof. Zakrzewski, który cały teren z prochami urn zabezpieczył. W najbliższych dniach zjedzie tu specjalna komisja, która zajmie się szczegółowem zbadaniem odkrytych znalezisk.

Podobne sensacyjne odkrycie poczyniono ostatnnio nietylko na terenie Kujaw Zachodnich, lecz również i w pobliżu Włocławka, na Kujawach Wschodnich.

Tutaj, w Starym Brześciu, oddalonym od Włocławka 15 km, odkopano gród zprzed 3 tysięcy lat.

Grodzisko przedhistoryczne było wybudowane na wzniesieniu, niejako na półwyspie, otoczonym z trzech stron wodą. Gród ten otoczony był palisadami, o czem świadczy 1 100 znalezionych śladów po wbitych palach.

Jak stwierdzili archeolodzy, ludność tego osiedla wznosiła wielkie budowle wprawdzie parterowe, ale zajmujące wielką powierzchnię. Domy nie posiadały okien, tylko otwory kominowe, przez które wylatywał dym i wpadało światło. Dom taki, długości często 40 metrów, służył za mieszkanie dla ludzi, za przechowalnię wszelkiego dobytku i stanowił równocześnie pewnego rodzaju fortecę.

W Brześciu Kujawskim natrafiono także na 270 jam głębokości dwu metrów, pełne skorup, połamanych kości, rogów turzych i żubrzych oraz ości z ryb. Owe śmietniki, gdzie wrzucano wszelkie zbyteczne przedmioty, stanowią dla archeologów największą skarbnicę.

W azylu dla chorych koni

Tow. Opieki nad Zwierzętami już dawno odczuwało potrzebę posiadania własnej stajni, gdzie możnaby umieszczać na czasowy pobyt zabrane z ulicy chore konie. Bez tej placówki praca nieustrudzonego inspektora Tow. p. K. Różańskiej byłaby wprost beznadziejna.

Brakowi temu zaradził wydział XII zarządu miasta w osobach pp. nacz. Dropińskiego i nacz. Nowickiego, którzy dołożyli wszelkich starań, aby zapewnić Tow. stajnię przy ul. Kościelnej nr. 32. Choć od chwili jej uruchomienia minęło niespełna 3 miesiące, przewinęło się przez stajnię 68 koni, z których 21 przeznaczonych zostało na rzeź, reszta zaś na leczenie względnie krótszy lub dłuższy odpoczynek. Badanie koni przeprowadza na miejscu lek. wet. urzędu wojewódzkiego p. Grochowski.

Jeśli koń kwalifikuje się na odpoczynek albo leczenie, właściciel konia może go zabrać, ale po uprzedniem zobowiązaniu się do specjalnej opieki nad zwierzęciem i nieużywania go do pracy na pewien przeciąg czasu, określony przez lekarza-wet. Kontrolę nad wykonaniem tego sprawują władze administracyjne. W razie stwierdzenia braku chorego konia w stajni, zaczyna się poszukiwanie, są bowiem wypadki, że niesumienni właściciele tych zwierząt zmuszają je do roboty.

Najczęstszymi gośćmi w stajni Tow. są konie kulawe, chore na katar kiszek, jelit itp. Dość częstym wypadkiem jest t. zw. „szpat" (nieuleczalna kulawizna). Ostatnio znalazł się w stajni koń z Dolska, poraniony tak okropnie, że został przeznaczony na rzeź.

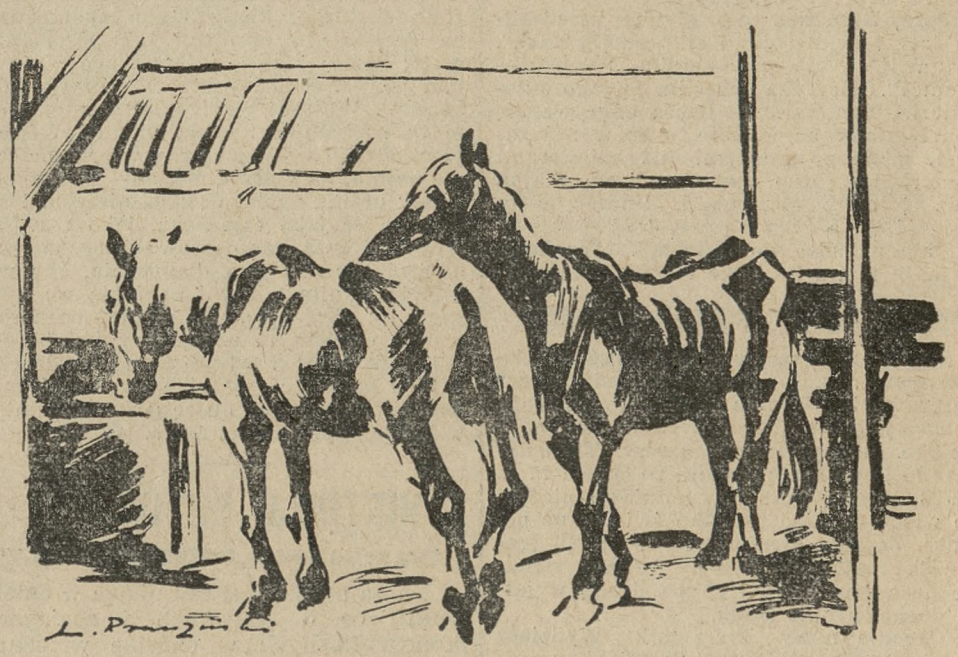

Chore konie w stajni.

Jak widać, placówka Tow. spełnia należycie swe zadanie, jest dowodem żywotności organizacji pracującej w myśl hasła: zwierzęta ochraniać — znaczy ochraniać ludzi. (sk)

Zonobójca skazany na 8 lat więzienia

Bydgoszcz. (t) — Przewód sądowy w sprawie morderstwa Antoniego Kalaczyńskiego wykazał, że przyczyną podniecenia nerwowego, w którem żyli małżonkowie Kalaczyńscy, była matka zamordowanej Józefa Kluskowa. Prowadziła ona w ostrej formie spór o opiekę nad nieślubnym synkiem Kalaczyńskiej, Heniem Kluską, na którego wychowanie łożył jego ojciec, niejaki Berner. Kluskowa chciała mieć z kilkudziesięciu złotych, płaconych jako alimenta, podstawę do życia i dlatego domagała się stale od córki oddania synka.

Zeznania oskarżonego, a także świadków, jak również samej Kluskowej ujawniły, że na kilka godzin przed morderstwem Kluskowa zrobiła Kalaczyńskim ordynarną awanturę i zagroziła im, iż następnego dnia siłą, przy pomocy policji a na żądanie ojca dziecko odbierze.

Na tę właśnie okoliczność zwracał uwagę w swojem przemówieniu obrońca oskarżonego, dr. Sypniewski. Mówił o niej także oskarżyciel publiczny podprokurator dr. Kastelik, prosząc sąd o zastosowanie przy wyroku okoliczności łagodzących.

Trybunał w składzie pp sędziów okręgowych Arndta, Baryszy i Ochockiego po naradzie wydał wyrok, skazujący Kalaczyńskiego za podwójne morderstwo w stanie podniecenia nerwowego na 8 lat więzienia z zaliczeniem 16 miesięcy aresztu śledczego.

Tragiczny zgon kapłana

Witkowo (wł). Dnia 5 b. m. o godz. 11,30 zmarł nagle na atak serca podczas wchodzenia do czółna, stojącego na jeziorze, okalającem plebanję, proboszcz parafji ostrowickiej w pow. gnieźnieńskim ks. Władysław Kuiński.

Tragicznie zmarłego kapłana przyniesiono na plebanję, gdzie lekarz dr. Łopiński z Witkowa stwierdził zgon wskutek ataku sercowego. Ś. p. zmarły liczył zaledwie 56 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

ZBLIŻA SIĘ DOROCZNE POZNAŃSKIE ŚWIĘTO NAUKI

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk odbywa, jak wiadomo, raz do roku uroczyste Walne Zebranie. Zarząd tej zasłużonej instytucji zdaje na niem sprawę, wobec członków i zaproszonych gości, z całorocznych swych prac, które tak poważnie wzbogacają naukę polską.

Idąc za tą tradycją, a także czyniąc zadość swemu statutowi, zapowiada obecnie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, że doroczne Walne Zebranie odbędzie się w tym roku dnia 14 czerwca, tj. w piątek, w sali Towarzystwa ul. Mielżyńskiego 24—26 26—27, o godzinie 17,30, a to z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie przez Prezesa Tow. prof. Bronisława Dembińskiego.
2. Wybór przewodniczącego Zebrania oraz dwóch delegatów do podpisania protokółu.
3. Sprawozdanie sekretarza generalnego z czynności Towarzystwa w roku 1934.
4. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorjum Zarządowi.
5. Wybór 4 członków Zarządu na lata 1935—1937.
6. Wybór 3 członków Komisji rewizyjnej na rok 1935.
7. Ustalenia wysokości wpisowego i składki na rok 1934.
8. Odczyt prof. Florjana Znanieckiego p. t. „Krytyka psychologicznych teoryj działania (ze specjalnem uwzględnieniem behavioryzmu i freudyzmu).

NAUKA

Nowe wydanie syntezy Chlebowskiego. Synteza literatury polskiej XIX w. Chlebowskiego ukazała się w nowem wydaniu nakładem Ossolineum. Jej wartości, jak starannie opracowane tło, wyraziście nakreślone indywidualności, subtelne rozbiory arcydzieł, podkreślenie związku literatury z życiem, występują w mistrzowskiem ujęciu tak wyraźnie, że nowe wydanie nie jest wcale zbytecznem. We wszystkiem, co dał Chlebowski, uwydatnia się jego wyższość nad innymi syntetykami epoki realizmu. Że jednak każda synteza potrzebuje ciągle uzupełnienia, podjął się go młodszy badacz dr. Leon Płoszewski. Scharakteryzował o nlata po rewolucji r. 1905, główne momenty poezji wojennej, zwrot w poglądach na przeszłość Polski, dyskusję na temat przyszłości literatury. Uzupełnienie ma charakter raczej informacyjny a nie wartościujący poszczególne literackie zjawiska. Ogranicza się do tego, co w latach 1914-1918 jest zamknięciem czy dokończeniem. (Dr. T. Gr.).

TEATR

Ile kosztowały bilety za Ludwika XIV? Piotr Molèse w swem świeżo wydanem studjum „Teatr i publiczność za Ludwika XIV" podaje ceny wstępu do teatru owych czasów. Najtańszy był parter, który kosztował 15 sous (75 centymów). Miejsce w loży płaciło się 3 liwry, najdroższe zaś było miejsce na scenie, kosztujące 6 liwrów albo i pół ludwika. Wiadomo, że miejsc tych było parę rzędów i aktorzy grali na pozostającej wolnej przestrzeni przed rampą. Stąd pochodzi tradycyjne do niedawna ustawianie się przed budką suflera osób w sztukach klasycznych francuskiego repertuaru. (rk)

Jerzy Bernanos autor słynnej przed kilku laty powieści „Pod słońcem Szatana", wystawił w Paryżu sztukę „Francja — Niemcy". Krytyka określiła ją jako „filozoficzną pantominę". Rzecz odgrywa się naprzemiany na świecie, oraz w zaświatach, gdzie z umarłymi już bohaterami rozmawiają różne postaci, w tem Platon oraz żołnierz spartański, tłumacząc im wartość życia. Sztuka jest dość chaotyczna, ale pobudza do refleksyj. Wystawił ją mały teatrzyk „Dwie maski".

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Ważna zmiana w koncertach symfonicznych. Radjo Polskie ogłosiło przez warszawski mikrofon doniosłą inowację. Koncerty symfoniczne były do tej pory niejako monopolem Warszawy. Transmitowano je poza koncertami ze studia P. R. z Filharmonji jako cotygodniowe piątkowe wieczory, albo też jako świąteczne poranki. Zespoły symfoniczne wielkich środowisk regjonalnych były prawie zupełnie poza nawiasem i chyba drogą wyjątku dochodziły do głosu.

Obecnie nowy kierownik Wydziału Muzycznego, p. Edmund Rudnicki, przedsiębierze gruntowną przemianę. Wciąga on energicznie do współpracy symfonikę pozastołeczną, dla której będą zarezerwowane co miesiąc w programach dwa wieczory oraz trzy poranki. Nie potrzeba długich słów, aby stało się jasnem, że posunięcie takie jest również ważne, jak pożyteczne. Wrócimy też obszerniej do tej inowacji, gdy zostaną ustalone jej szczegóły. P. Rudnicki bawi obecnie w Poznaniu i dzisiaj odbywa się w Radju Poznańskiem w tej sprawie konferencja organizacyjna. Sam pomysł jest wyborny. Dzięki eterowi, słuchacze całej Polski będą mogli zapoznać się z tem, co się dzieje „na prowincji" z muzyką symfoniczną. W szczególności Poznań będzie miał sposobność zaprezentować poważny już dorobek, zdobyty w kilkuletniej pracy — dorobek, którego wstydzić się napewno nie będziemy. A że inne ośrodki również są czynne — jak Lwów, Kraków, Katowice i Wilno — przeto menu radjowe z zakresu muzyki poważnej wzbogaci się i urozmaici korzystnie dzięki tej szczęśliwej inicjatywie. (rk)

LITERATURA

„Chłopiec z pinjorowych lasów" napisana przez p. B. Pawłowicza, a przez Książnicę-Atlas wydana powieść dla młodzieży, dzieje się w Paranie wśród polskich kolonistów. Rodzina Sękałów wyjechała na naradę do miasteczka, gdyż trzeba było zadecydować, czy Polacy mają wziąć udział w wybuchłem powstaniu czy też nie. W tym czasie napada na zagrodę Sękałów banda rabusiów z Niemcem Kurtem Meyerem na czele. Romek Sękała, który z siostrą został dla pilnowania zagrody, zostają wraz z Tadziem Bielskiem, znajdującym się w drodze do swego wujka - księdza, uprowadzeni przez członka bandy, Włocha. Obaj chłopcy robią rozpaczliwe wysiłki, by się wydostać z niewoli, lecz narazie bezskutecznie. Pomaga im przypadek. Włoch wraz z automobilem ulega wypadkowi i zdany jest teraz na łaskę i niełaskę chłopców. Chłopcy, mimo, że doznali wiele złego od bandyty, pielęgnują go i doprowadzają do skruchy i poprawy. Po szeregu dalszych przygód dostają się do swoich, akurat w chwili, kiedy się sprawuje sąd nad Włochem. Chłopcy swem zeznaniem ratują go od śmierci. — Poza żywą i mocno skonstruowaną fabułą, odznacza się powieść du.emi walorami wychowawczemi. Autor podkreśla takie zalety charakteru jak odwagę, hart, zaradność, współczucie, sprawiedliwość. Na uwagę zasługuje trafnie oddane tło powieści, opisy egzotycznej przyrody, charakterystyka tubylców i polskich kolonistów. Książka, którą młodzieży gorąco polecić można. (A. J.)

SZKOLNICTWO

Ocena ucznia. Zagadnienie to jest stale aktualne, szczególnie jednak pod koniec roku szkolnego, kiedy to taka czy inna ocena decyduje o promocji lub pozostaniu w tej samej klasie. Interesująco pisze o tem p. J. Sokołowski w „Przyjacielu Szkoły". Wnioski pedagogiczne autora są m. in. następujące: ocena winna być środkiem odziaływania wychowawczego na duszę ucznia, na głębsze pokłady jego osobowości; ucznia należy oceniać nietylko jako ucznia, ale jako człowieka, jako rozwijającą się i budującą osobowość; ocena winna być liberalniejsza dla ucznia, aby nie zabijać w nim wiary i zaufania we własne siły; dbać o to, aby między oceniającym a ocenianym zachowany był bezpośredni kontakt i współżycie; nauczyciel winien posiadać głębokie wykształcenie psychologiczne, aby duszę ucznia rozumieć w każdej okoliczności życia. (sn)

Z HISTORJI SZTUKI

MEKSYKAŃSKA „CZĘSTOCHOWSKA"

Nasza nauka jest tak uboga w dzieła traktujące o wpływach i zasięgach ikonograficznych w obrębie wizerunków N. Marji Panny, że historyk sztuki chętnie bierze do ręki najnowszą pracę dra. Mieczysława Skrudlika pt. „Acheropit N. P. Marji z Guadalupe w Meksyku" (Płock, wyd. B-ci Detrychów). Rozprawa ta jest przeznaczona dla szerszej publiczności; fachowca uderzyć muszą pewne niedociągnięcia, zwłaszcza w wywodach czysto ikonograficznych, niemniej jednak daje ona możność orjentowania się w procesie powstania i wzajemnego przenikania się kultu N. P. Marji w Hiszpanji i w Meksyku względnie w Ameryce łacińskiej.

Interesuje nas przytem przedewszystkiem to, co posiada jakibądź związek z Polską, z naszą ikonografją marjańską, z naszemi cudownemi obrazami N. P. Marji. Z pośród licznych cudownych wizerunków N. P. Marji w Hiszpanji — „Virgen de Sagrario" z Toleda. „Virgen del Pilar" z Saragossy, Matka B. z Triana, „Czarna Madonna" z Monserratu — wymieniamy tu figurę N. P. Marji z Guadelupe w Estramadurze, gdyż obraz Matki Boskiej Kodeńskiej, sprowadzony z Rzymu po r. 1634, wyobraża właśnie Matkę Boską z Guadelupe.

Czem dla nas jest Matka Boska Częstochowska, tem dla katolików meksykańskich jest Matka Boska z Tepeyac. Prześladowanie katolików za rządów Callesa oraz zamach bombowy na obraz ten w r. 1921 przyczyniły się jeszcze bardziej do wzrostu kultu „Dziewicy z Tepeyac", zwanej dziś powszechnie „Królową Męczenników". Kult „Dziewicy z Tepeyac" — obraz ten jest t. zw. acheropitem, t. j. uchodzi za niemalowany ludzką ręką, lecz powstały przy udziale sił nadprzyrodzonych: ‚imago mire depicta" — objął rychło Meksyk i Amerykę łacińsk, promieniował także silnie na Hiszpanję i Włochy (Wenecja). W r. 1541, więc 10 lat po zjawieniu się N. P. Marji w Tepeyac, zaczyna się również silnie rozwijać kult N. P. Marji w Teaxcala (Ocotlan). Wizerunki Dziewicy de Ocotlan z Teaxcala rozpowszechniły się również w Hiszpanji. W dwóch cudownych wizerunkach Matki Boskiej w Polsce widzi autor wpływy tego kultu — a to w obrazie N. P. Marji w Żurawinie oraz w drewnianej figurce N. P. Marji w Skępem, słynnem miejscu odpustowem w diecezji płockiej, łączy zaś wpływy te z osobą biskupa płockiego Piotra Wolskiego, który długie lata przebywał w Hiszpanji. Dalszém dziełem sztuki, stojącem w związku z obrazem z Teaxcala, jest kopja tego wizerunku w kościele św. Piotra i Pawła w Warszawie, malowana w r. 1755 przez malarza hiszpańsko-meksykańskiego Józefa Joachima Magona. Obraz ostatnio wymieniony nabył jeden z księży archidiecezji warszawskiej w Hiszpanji, w drugiej połowie XIX stulecia.

Dr. Alfred Brosig.

Poznań.

PARĘ SŁÓW O LEMKACH

(Z mało znanego regjonu)

Do wody i do borowiny — Siedem powiatów — Szczep łemkowski — Na rubieży dwóch kultur — Pieśń ludowa — Nie chórem, ale solo — Życie w piosence — „Na Madziar" i „Do Hameryki" — Łemkowszczyzna czeka na swoich „odkrywców".

Sezon kąpielowy zaczęty. Ze wszystkich stron Polski zaczyna się ciąg doroczny ku uzdrowiskom, szczególnie obfity, jeżeli idzie o środkową i wschodnią Małopolskę, a zwłaszcza o Karpaty środkowe. Lecznicze zdroje oraz borowiny Rymanowa, Iwonicza, Żegiestowa, Wysowej czy Krynicy przyciągają całe rzesze kuracjuszów, podczas gdy turyści i sportowcy najeżdżają urocze zakątki Beskidów: Sądeckiego i Niskiego. Ale nie wszyscy — a już napewno nie wszyscy ze starszego pokolenia — wiedzą coś bliższego o tych uroczych zakątkach i o ich regjonalnym charakterze. Może wielu i tego nie wie, iż na tych halach, dolinach, zboczach, porosłych bukiem i świerkiem, rozsiadł się od wieków szczep ruskich górali — Łemkowie.*)

Jest to szczep odrębny, różniący się nietylko od nizinnych Rusinów Małopolski wschodniej, ale i od górali karpackich, tj. od Bojków i Huculów — różniący się typem fizycznym, psychiką i mową. Na zachowanie tej różnicy w biegu wieków składały się przeróżne warunki, także i gospodarcze, które zmuszały do częstych, masowych emigracyj czy to do dalekiej „Hameryki", czy też na sezonowy „wyrobek" na Madziary, dalej bliskie sąsiedztwo ze Słowaczyzną, styczność z polskiem Podhalem oraz wiekowe wpływy niezwykle silnie oscylujących na tej ziemi prądów dwóch kultur: wschodniej i zachodniej. Dzięki dużemu pokrewieństwu językowemu (źródłosłów i akcent) oraz niektórych zwyczajów ludowych, zaczerpniętych z Podhala i Słowaczyzny, mowa oraz folklor „kozarów" (pasterzy) z okolic Krynicy i Żegiestowa jest nam bliższy i dostępniejszy, niż gwara i obyczaj Huculów z nad Czeremosza.

Niedawno powstał w jednem z powiatowych miast Małopolski zachodniej, Gorlicach, związek młodych intelektualistów łemkowskich: Łemkosojuz. Stawiając sobie jako główny cel rozwijanie kultury regjonalnej oraz wychowywanie ludności miejscowej w dotychczasowych tradycjach, zajmuje się ten ośrodek szerzeniem oświaty, organizowaniem chórów, teatrów i świetlic ludowych, wydawaniem popularnych publikacyj w narzeczu łemkowskiem itd. W tym roku zaprowadzono w szkołach publicznych elementarze i czytanki łemkowskie, a nie bez poparcia sfer polskich drukuje się również w Krynicy regjonalne pismo „Hołos Łemkiwszczyzny", kalendarze oraz wydawnictwa perjodyczne w narzeczu łemkowskiem.

Specjalną pozycję w regjonaliźmie łemkowskim zajmuje bogata pieśń ludowa. Ilość znanych i śpiewanych na Łemkowszczyźnie pieśni przekracza 800 sztuk (według źródeł ruskich). Pod względem formy, rytmiki i ornamentyki muzycznej są te pieśni chyba bogatsze i różnorodniejsze, niż podhalańskie. Splatają się w nich przeróżne motywy: węgierskie, słowackie, cygańskie (jedyne orkiestry na Łemkowszczyźnie składają się z cyganów), podhalańskie, nawet śląskie. Nierzadko w pieśniach pasterzy beskidzkich wyczuć można rytm czardasza, krakowiaka czy kołomyjki.

Są to pieśni weselne i „koladki" (kolendy), „szczodrówki" (pastorałki) i kołysanki, pieśni kupalne, śpiewane na św. Jana, pieśni dożynkowe, liczne pieśni miłosne — wreszcie wiele pieśni o charakterze dumek. Z pieśni tych da się odtworzyć niemal pełny obraz życia Łemka. Często łączą się one z emigracją do Węgier za zarobkiem („Jak ja pidu na Madziar"), albo do „Hameryki", dokąd „taka mene miła jazda jak sznurok na szyju". Na obczyźnie Łemk tęskni do swej ziemi. Śpiewając: „Oj, podzme, że my, podzme z Madziarskoho kraju, bo na nas Madziare krywo pożerajut"; marzy o swoim własnym domku, o „chyży z tesanoho drewa", o dziewczynie „frajirce", którą zostawił „w szarem polu samitną" i o „zełenyj wersze (wierchu), co mi tak nie bude, jak mi było persze". Czasem nędza i temperament wyrzuca Łemka w świat zbójnicki (dzisiaj trzebaby prozaiczniej powiedzieć: złodziejski). Wówczas, jak mówi pieśń, „nicz ne robit, z ludskoj stajni koni wodit".

Umiłowanie przyrody, silny kontakt z otoczeniem przebija się oczywiście w pieśniach, śpiewanych na całej Łemkowszczyźnie. Dużo pieśni wykazuje bezpośrednie pokrewieństwo z pieśniami polskich górali. Np. popularna pieśń „Oj, Janiczku" na melodję „Hej, górale", krakowiak „Żinka miła" oraz mniej znana i rozpowszechniona trawestacja pieśni z „Karpackich Górali" „Czerwony pas". Łemkowie, w przeciwieństwie do wszystkich innych szczepów ruskich, rozmiłowanych w pieśni chóralnej, śpiewają solo, unisono lub co najwyżej „samoiłką", dzieląc się na podgłosy (dwa „podgołoski"). Świadczyłoby to o różnicach, zachodzących między Łemkami, a Hucułami i Bojkami, i o pokrewieństwie z góralami polskiego Podhala.

Wielką część pieśni łemkowskich sharmonizował oraz opracował literacko kierownik pierwszego, powstałego w listopadzie ub. r. mieszanego chóru na Łemkowszczyźnie, p. Aleksander Ropicki. Chór ten, liczący około 60 osób, dobrany z pośród górali łemkowskich, urządza już produkcje w różnych zakątkach Łemkowszczyzny.

Ziemia łemkowska czeka na kogoś, ktoby się nią zajął nie dla jej źródeł mineralnych, szczaw i borowin, szczodrze rozrzuconych w zakolu między Popradem i Sanem. Czeka na swego Chałubińskiego, któryby „odkrył" jej folklor, i na swego Kolberga, któryby zebrał i uporządkował jej bogactwa kulturalne. Potem przyjdzie kolej na Szymanowskich, którzy przetwarzają rudę na szlachetny metal.

Stanisław Jerzy Nowak

Lwów.

*) Nazwa Łemków pochodzi od wyrazu „łem" (tylko), używanego przez ten szczep w swem narzeczu.

Pisma nadesłane

„Przegląd Zdrojowo - Kąpielowy". Nr. 1 Treść: Kronika. — W. T.: „O stanie sanitarnym Inowrocławia". — Sprawozdanie z waln. zebrania Pol. Tow. Balneologicznego w r. 1935. — Ocena. — Adr. Red. Kraków, ul. Sobieskiego 16b.

Kapelusze kupuje się najkorzystniej u TOMASKA - Pocztowa 9 Jedyne fachowe przedsiębiorstwo w zachod Polsce założone 1910 roku. dg 2.91 Odnawianie i czyszczenie starych kapelusz
Z okazji 25 lecia istnienia firmy udzielamy na kapelusze krajowe **10%** rabatu a na zagraniczne **25%** rabatu.

SPORT

Warszawa — Poznań — Warszawa

Czteroetapowy wyścig kolarski Warszawa—Poznań—Warszawa, odbywający się w dniach od 7 do 10 bm. o nagrodę przechodnią firmy „Centra" zgromadzi na starcie elitę naszych szosowców. Wobec wyrównanej klasy zawodników, trudno przewidzieć zwycięzcę wyścigu, o pierwszem miejscu zadecyduje bowiem umiejętne rozłożenie sił i taktyka na poszczególnych etapach. Niewątpliwem jest, że każdy zawodnik sta-

Toreador i kobiety

rać się będzie o uzyskanie zaszczytnego miejsca choćby z tej przyczyny, że kilka dobrych lokat w następnych biegach to „murowana" pozycja w drużynie narodowej, na wyścig Warszawa — Berlin.

Z poznańskich kolarzy zgłosili się do biegu:

Kluj (HCP), Januszewski i Malinowski (PTCM) oraz Koperski (Z. S.). Poza Klu-

Niemcy, tym razem na trasie Warszawa—Berlin (w r. ub. Berlin—Warszawa), rozegrany zostanie w dniach od 25 sierpnia do 1 września. Każda drużyna wystawia 16 zawodników. W klasyfikacji ogólnej uwzględniony jest czas 4 najlepszych kolarzy. Trasa biegu podzielona została na 6 etapów, z tego najdłuższy wynosi 182,5 km., a najkrótszy — 103 km. Ogólny dystans wyścigu wynosi 852,9 km.

Zawodnicy wyruszą z Warszawy dnia 25 sierpnia. Pierwszy etap prowadzi z Warszawy do Łodzi (140 km.).

Dnia 26 sierpnia przebyty zostanie etap Łódź—Kalisz (11 km.)

Już wkrótce premjera w SŁOŃCU!

27 sierpnia kolarze wyruszą z Kalisza do Poznania (170 km.).

28 sierpnia dzień odpoczynku w Poznaniu.

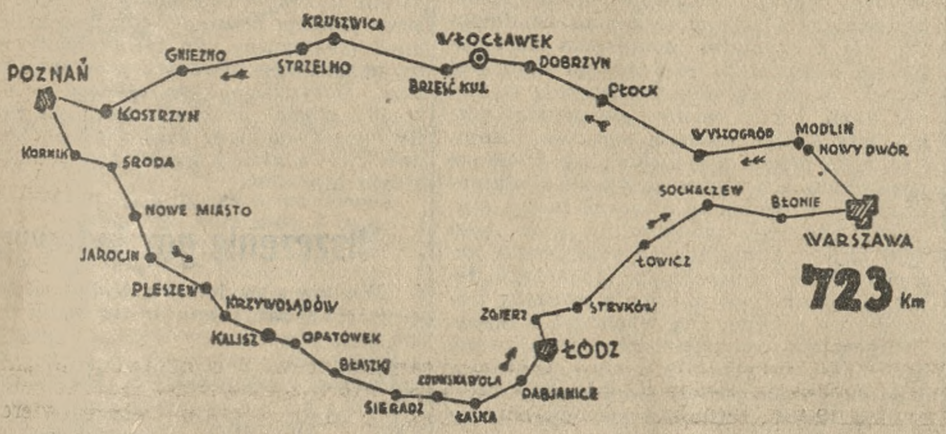

Powyżej trasa biegu Warszawa—Poznań—Warszawa

jem, który jest starym „rutyniarzem", reszta to zawodnicy młodzi, lecz pełni ambicji i wyścig „Centry" to ich pierwszy występ na biegach etapowych.

Meta drugiego etapu w Poznaniu znajdować się będzie na stadjonie miejskim, przyjazd zawodników w sobotę pomiędzy godz. 13 a 15.

Rewanżowy mecz kolarski Polska —

29 sierpnia wyjazd z Poznania do Piły (103 km.).

30 sierpnia zawodnicy przejadą najdłuższy etap Piła—Szczecin (182,5 km.).

31 sierpnia dzień odpoczynku w Szczecinie.

1 września odbędzie się ostatni etap Szczecin—Berlin (146,4 km.).

O puhar Davisa

Losowanie spotkania Polska — Płd. Afryka dało następujący wynik: W piątek grają Farquharson i Hebda, Kirby i Tarłowski; w sobotę Kirby i Farquharson — Hebda i Tłoczyński; w niedzielę Farquharson i Tarłowski, Kirby i Hebda. Gry będą się rozpoczynały o godz. 15,15.

Lekka atletyka

Gisela Mauermeier, która w ub. niedzielę w Ulm poprawiła rekord światowy w dysku, należący do Wajsówny, wynikiem 44 m 34 cm, uzyskała nowy wielki sukces w tej specjalności we wtorek wieczorem, na zawodach w Norymberdze, rozgrywanych na „wieczornem świecie sportowem".

Na zawodach tych Mauermeier uzyskała wynik lepszy od swego niedzielnego rekordu o 42 cm rzucając dysk na odległość 44 m 76 cm.

Ostatni ten wynik lepszy jest od oficjalnego rekordu światowego Wajsówny o 97 cm (43 m 79 cm).

Projektowany skład Polski na mecz z Belgją. Komisja Trzech PZLA ustaliła prowizoryczny skład polskiej reprezentacji l. atletycznej na mecz z Belgją, który się odbędzie 21 bm. w Brukseli. Skład ten może ulec zmianom po zawodach lekkoatletycznych, które się odbędą w Polsce dnia 9 i 16 bm.

Projektowany skład przedstawia się następująco:

100 m — Biniakowski i Trojanowski,
200 m — Śliwak i ewt. Koźlicki,
400 m — Śliwak i Biniakowski,
800 m — Kucharski, Kuźmicki lub Lesicki,
1.500 m — Kucharski i Noji,
5.000 m — Noji i Fialka,
110 m płotki — brani są pod uwagę: Twardowski, Niemiec, Haspel i Wieczorek.
400 m płotki — Kostrzewski, Maszewski,
sztafeta 400 — 300 — 200 — 100 m: Biniakowski — Koźlicki — Śliwak — Trojanowski,
skok wdal — brani są pod uwagę Nowak, Szczerbicki, Wieczorek, Hofman i Twardowski,
wwyż — Pławczyk i Chmiel,
kula i dysk — Heljasz, Siedlecki lub Fiedoruk,
oszczep — Lokajski i Turczyk.

Kolarstwo

Międzyklubowe kolarskie wyścigi torowe w Ostrowie urządza miejscowe Towarzystwo Cyklistów i Motorzystów w drugie święto Zielonych Świąt o godz. 15 na stadjonie w. f., na torze żużlowym.

Kajakarstwo

Wycieczkę kajakową na Dunajec organizuje miejski komitet w. f. w Poznaniu podczas Zielonych Świąt. Trasa prowadzi z Nowego Targu przez Szczawnicę do Nowego Sącza. Spływ kajakowców pójdzie za zawodnikami międzynarodowego kajakowego wyścigu górskiego o mistrzostwo Polski, do którego zgłosili się Austrjacy, Niemcy i Czesi. Wyjazd z Poznania w piątek nocnym pociągiem, powrót we wtorek rano. Zgłoszenia przyjmuje do piątku godziny 10 rano miejski komitet w. f. Stadjon Miejski tel. 7219.

Tennis

Do mistrzostw Polski dopuszczono w grach pojedyńczych panów 32 graczy. Rozstawiono Hebdę, Spychałę, Tarłowskiego i Bratka.

Wyniki losowania — I ćwiartka: Hebda, Pohoryles, Kołcz, St. Laszkiewicz, Horain, Goldstein, T. Jabłoński i Wojciechowski

II ćwiartka: Spychała, Stencel, Becker, Charlier, Popławski, Tomczyński, Liebling i Altschueler.

III ćwiartka: Bratek, Czyżowski, Pfahl, Piechocki, Majewski, Herbst, Tarasiewicz i Stahl.

IV ćwiartka: Zbyszewski, Grzesiok, Małcużyński, T. Kołcz. Jabłoński, Navratil, Moennig i Tarłowski.

Do gier poj. pań zgłoszono 19 zawodniczek. Rozstawiono Jędrzejowską, Volkmerównę - Jacobsen, Lilpopównę i Neumannównę.

Do turnieju junjorów zgłoszono 16 zawodników z pośród których rozstawiono Spychałę, Gottschalka, Strzeleckiego i Ks. Tłoczyńskiego.

Gry podwójne pań się nie odbędą.

Pożyczki — pod zastaw Pożyczki Narodowej

Inicjatywa samopomocowa zorganizowanych bankowców.

Znany jest powszechnie fakt, że pracownicy umysłowi różnych kategoryj odczuwają dotkliwie brak gotówki. Redukcje poborów, subskrybcje Pożyczki Narodowej i Pożyczki Inwestycyjnej w tym roku, wprowadziły pracowników umysłowych w trudne położenie. Lombardowanie zaś pożyczek w wypadkach koniecznych było bardzo trudne. Niejednokrotnie, ciężko zdobyte papiery pożyczkowe stawały się objektem niesumiennej spekulacji, podczas której właściciele pożyczek pozbywali się ich za niską sumę.

By temu stanowi zaradzić i przyjść z pomocą posiadaczom Pożyczki Na-

BRAWUROWE TEMPO!
ŚWIETNA OBSADA RÓL!
DOSKONAŁA GRA! ng 10829

rodowej, rekrutującym się z kół pracowników umysłowych, w porozumieniu się z generalnym komisarzem Pożyczki Narodowej z inicjatywy wiceprezesa zarządu głównego Związku Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P., p. Tomaszewskiego, powstała w Warszawie Pracownicza Spółdzielnia Kredytowa. Zadaniem spółdzielni jest udzielanie pożyczek zorganizowanym pracownikom umysłowym w wysokości 60 procent obligacyj Pożyczki Narodowej, złożonych w formie zwrotnych udziałów.

W sprawie założenia w Poznaniu oddziału tej spółdzielni, odbyła się wczoraj w lokalu Związku Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P. pod przewodnictwem p. prezesa mgr. Jabłkowskiego konferencja z udziałem przedstawicieli prasy miejscowej. Z podanych wyjaśnień okazuje się, że członkiem spółdzielni może zostać każdy pracownik umysłowy utrzymujący się z pracy zarobkowej i należący do organizacji zawodowej. Członkami mogą zostać tak pracownicy przedsiębiorstw prywatnych jak i państwowi, oraz samorządowi. W celu zawiązania w Poznaniu spółdzielni, konieczne jednak jest zgłoszenie się conajmniej 300 osób, tak z miasta Poznania jak i obszaru województwa.

Podjęta w tym kierunku inicjatywa, spotka się zapewne z pełnem uznaniem szerokich rzesz właścicieli Pożyczki Narodowej, znajdujących się w trudnem położeniu materjalnem. Warunki uzyskania tej pożyczki są dogodne; zwrot jej następuje w 18 ratach miesięcznych. (kl)

Postępowanie dyscyplinarne

przeciw członkowi zarządu gminy.

Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśniło, że orzeczenie w sprawie złożenia z urzędu członka organu zarządzającego związku samorządowego nastąpić może jedynie po przeprowadzeniu dochodzeń służbowych i postępowania wyjaśniającego. Od wymogu przeprowadzenia takich dochodzeń, które winny poprzedzać złożenie z urzędu ustawa nie przewiduje wyjątków Natomiast prawomocny wyrok sądowy, orzekający o pozbawieniu praw członka organu zarządzającego, może być podstawą do wydania przez przewodniczącego danego organu ustrojowego, lub przez władzę nadzorczą decyzji, stwierdzającej utratę u danego członka organu zarządzającego prawa wybieralności do organów ustrojowych związku samorządowego. Orzeczenie takie może być uważane nie za złożenie z urzędu, lecz za stwierdzenie wygaśnięcia mandatu. Nieprawomocny wyrok nie może być podstawą do wydania takiego orzeczenia. Władza nadzorcza ma jednak prawo zawieszenia w urzędowaniu danego członka organu zarządzającego z chwilą wszczęcia śledztwa sądowego.

W rolach głównych:
GEORGE RAFT
ADOLPHE MENJOU

Jedziemy do Obozu Obrony

Przeciwlotniczo - przeciwgazowej

Sekcja kobieca przy Okręgu Wojewódzkim L. O. P. P. dla Kół Kobiecych podaje do wiadomości członkin i sympatyczek, iż na dzień 11 b. m. przewidziana jest wycieczka pań do Szamotuł, gdzie został uruchomiony Obóz Obrony Przeciwlotniczo-Przeciwgazowej. W Obozie tym są przeprowadzane ćwiczenia z zakresu służb pomocniczych w O. P. L. G. Wycieczka odbędzie się tylko w tym wypadku, jeżeli zgłosi się niemniej niż 38 osób.

Przejazd autobusem za biletem zbiorowym, co wypadnie na osobę w obie strony (2,65).

Wyjazd o godz. 12. Powrót o godz. 19-tej.

Na miejscu po niskich cenach zapewnione wyżywienie.

Zgłoszenia na powyższą wycieczkę przyjmuje Ośrodek Propagandy i Sprzedaży ul. 27 Grudnia 19 i Biuro Poznańskiego Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. ul. Fredry 3 m. 4.

Składajcie ofiary na cele pogotowia sanitarnego P. C. K. — pomagając Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi ratować Siebie.
ZAPISUJCIE SIĘ NA CZŁONKA PCK.

W różnych intencjach Bogu wiadomych

na Pomnik Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu złożyli do dnia 29 maja 1935 r.

402 ug 10 671

Ze Skarbony przy Pomniku wybrano:
16. 5. 35. 8,90
17. 5. 35. 22,57
18. 5. 35. 0,50 mkn. sr. i 7,83
19. 5. 35. 21,88
20. 5. 35. 10,80
21. 5. 35. 15,51
22. 5. 35. 14,67
23. 5. 35. 6,93
24. 5. 35. 10,64
25. 5. 35. 14,61
26. 5. 35 15,89
27 5. 35. 19,36
28. 5. 35. 7,92
29. 5. 35. 5,50
i J. J., Palędzie, z podz. N. S. J. za odebr. łaski 2,—
Biuro Parafji Farnej, Poznań:
N. N. 5,—
N. N. 2,50
E. Z. 5,—
12,50

Makowska, Montchanin les mines, Francja, zebrane: od siebie z synami z prośbą o łaski i pomoc Bożą i dziękuje za zdrowie 15,— fr.
M. Sasiak z prośbą o zdrowie 50,— fr.
Michalczykowie z podz. za doznane łaski, z pr. o opiekę nad całą rodziną 10,— fr.
J. Jankowska, z prośbą o pomoc Bożą 10,— fr.
do przeniesienia 85,— fr.

z przeniesienia 85,— fr.
J. Karczyńska z córką z podz. za zdrowie i proszą o łaski 20,— fr.
K. Kmieć z podz. za szczęśliwe rozwiązanie córki 5,— fr.
M. Hober, z pr. o pomoc i opiekę Bożą 5,— fr.
Fr. Makałowska, z pr. o zdrowie 10,— fr.
Bierzańska, z podz. o zdr. i prosi o łaski 10,— fr.
M. Błaszczyk, z podz. za zdr. i z pr. o przywrócenie słuchu 10,— fr.
J. Łykowa, z pr. o zdrowie i pomoc Bożą 10,— fr.
Ankierska, z prośbą o zdrowie 6,— fr.
161,— fr.
czyli: 52,— zł.
Wład. Szczepańska, Gniezno z podz. za odebr. łaski z pr. o zdrowie dla całej rodziny 20,—
M. i F. Świerkowscy, Witkowo, 1 zł. pierścionek i 10,—
„Gasaccumulator" Sp. Akc. w Katowicach 10,—
J. Szeliga, Nowy Sącz 2,—
N. N., Mogilno 2,—
F. Kowalski, Katowice z podz. N. S. P. J. za wyzdr. z choroby „Róży" z prośbą o dalszą opiekę 5,—
J. Wunsch, Leszno 5,—

A. Palischek, Stanisławów 5,—
P. Techucz, Rokutów 3,—
St. Staniszewski, Gniezno 5,—
W. Lemieszek, Adamów, zebrane 2,50
J. Szurska, Wilno 5,—
Dypl. inż. archit. St. Cybichowski, Poznań 20,—
F. Błaszkowska, Drozdów 1,—
K. Domagalski, Drozdów 3,—
St. sierż. F. Nawarecki, Tarnopol 1,20
Chrześć. Zw. Zaw. Żeńskiej Służ. Dom. im. św. Zyty, Wilno 5,—
St. Michałowska, Śrem 10,—
M. Chirowska, Tyśmienica 5,—
M. Kałużanka, Częstochowa 5,—
B. Opacki, Hancewicze 5,—
E. Opolska, Buczacz 5,—
A. Kaźmierski, Radzyń 5,—
J. Götz, Okocim 10,—
W. Wawrzyniak, Grodzisk 5,—
Urząd Parafj. Obrz. Łac., Głęboczek 2,—
Niewiadomscy, Trzemeszno 5,—
Fr. Rozyńska, Morzeszczyn, za odebrane łaski 5,—
Majątek Zasław 1,—
A. Knobloch, Lublin 5,—
Ohlowa, Dąbrówka 5,—
H. Kdziowa, Wągrowiec 10,—
A. Zielińska, Brodnica 1,—
J. Sokołowski, Smuszewo 5,—
J. Michniewiczowa, Żupany 1,—
W. Cicha, Rawicz 7,—
J. Woźniak, Grodzisk 1,80

Konto P. K. O. nr. 207 470. — Sekretarjat Św. Marcin 69 m. 17.

Staraniem Komitetu Budowy Pomnika odbywa się w każdy pierwszy piątek u O. O. Jezuitów msza św. o godzinie 7 na intencję wszystkich żyjących i zmarłych ofiarodawców na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa.

Subskrypcja na grafiki

nagrodzone i wyróżnione na I Konkursie Graficznym „Kurjera Poznańskiego"

Poniżej podajemy dalsze reprodukcje grafik, które Czytelnicy nasi otrzymać mogą **po wyjątkowo zniżonej cenie subskrypcyjnej** w Salonie Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych (pl. Wolności 18), gdzie wystawiono wszystkie prace konkursowe.

Zwiedzać i zamawiać objęte subskrypcją grafiki można codziennie w godzinach od 11 do 17. Wstęp na wystawę jest bezpłatny.

Jan Kabaciński — „Kościół św. Jana" — Suchoryt — wielkości cm 24×32 — cena subskr. zł 10.

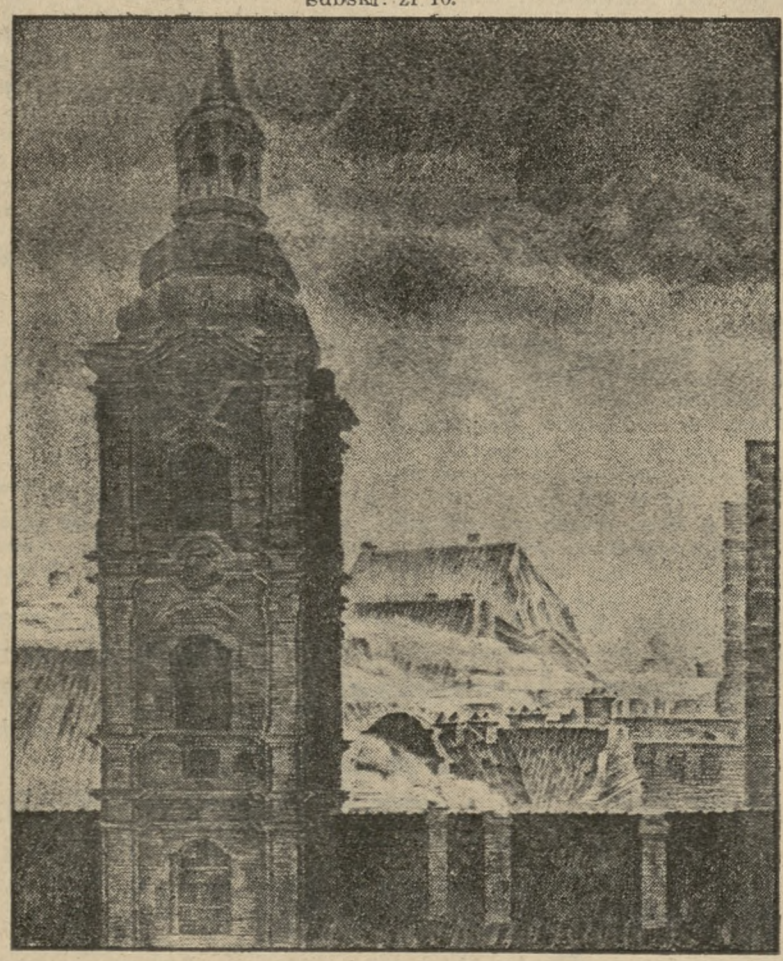

Stanisław Kuglin — „Szczyt wieży obok Fary" — Litografja — wielkość cm 30×36 — cena subskr. zł 8.

W raju miljonerów

Na wyspie Palm-Beach, przy wschodniem wybrzeżu słonecznej Florydy, znajduje się Riviera amerykańskich miljonerów, Riviera ekskluzywna, do której dostęp mają wyłącznie ci, których majątek skojarzony jest zarazem z pozycją towarzyską. Outsiderzy, dorobkiewicze świeżej daty, zwykli turyści, mogący sobie pozwolić na zamieszkanie w jednym z dwóch wielkich hoteli Palm-Beach'u, ci wszyscy korzystają tylko z prawa oddychania powietrzem w raju miljonerów. Tylko to i nic poza tem.

Miljonerzy w Palm-Beach urządzili „swój" zakątek. Pobudowano przewspaniałe wille, pałace, urządzono przepiękne parki, ogrody, a wszystko inne dała hojna, rozrzutna przyroda podzwrotnikowa. Co tylko wymyśleć mogła ludzka fantazja a stworzyć praca i pieniądz, to znalazło swoje miejsce i zastosowanie w Palm-Beach.

Co robią wybrańcy fortuny w tym ziemskim raju? Stworzyli dla siebie niepisany, ale ściśle przestrzegany regulamin i porządek dnia, którego nieprzestrzeganie pociąga za sobą przykre konsekwencje w postaci wykluczenia winnego z grona wybrańców. Konwencjonalizm święci triumfy. Dzień zaczyna się od śniadania o godzinie 9 rano w gronie rodzinnem, o godz. 11 rano można ukazać się na plaży i zażywać kąpieli do 1 po poł. W innych godzinach nie wypada pokazywać się nad morzem; możnaby spotkać się na plaży ze służbą lub z przygodnymi turystami. O godz. 1½ odbywa się lunch w domu, poczem popołudnie można spędzać w którymkolwiek z eleganckich tearoomów. O ósmej wieczorem zasiada się do obiadu, co stanowi najważniejsze wydarzenie codzienne. Wieczorem pozostaje jako rozrywka partyjka bridge'a lub gra w kasynie Brodley. Od czasu do czasu odbywają się tutaj bale i zebrania towarzyskie w salonach wytwornego klubu „Everglade". Monotonja wywczasów, jeśli nie nuda — walczy o lepsze ze snobizmem ludzi, którzy chcą się wywyższyć ponad otoczenie.

Stworzono Palm-Beach za cenę 40 miljonów dolarów przed wojną, a pomysł i wykonanie projektu należy w całości do współwłaściciela Standard Oil Co — Henry Flagler'a. On to włożył w przedsięwzięcie 40 milj. dolarów i sam był niemało zdumiony, gdy się później okazało, że Palm-Beach stało się imprezą dającą duże zyski. Do dobrego tonu nal ży wśród plutokracji i finansjery amerykańskiej coroczny wyjazd na Rivierę Florydzką. Fantazja Flagler'a stworzyła z zarośniętej dżunglą podzwrotnikową wyspy cud cywilizacji i i komfortu. Palm-Beach może konkurować i konkuruje skutecznie z Rivierą francuską i włoską pod względem przepychu i bogactwa. Nie dorównywa im tylko pod względem swobody i wesołości. Może dlatego więc milionerzy amerykańscy zagalądają też do Europy, aby zaznać rozkoszy pobytu w Nizzy, Cannes, Juan-les-Pins.

M. K.

Dom „dla leniuchów"

Na wystawie architektonicznej w Chicago umieszczony został t. zw. „idealny dom dla leniuchów", nad którego konstrukcją pracowało grono techników i architektów, ze znanym inżynierem amerykańskim, Ch. G. Kettering'iem na czele. Dążeniem ich było zapewnienie mieszkańcom minimum wysiłku przy spełnianiu wszelkich czynności domowych.

„Dom dla leniuchów" nietylko posiada różnego rodzaju instalacje mechaniczne, ułatwiające i upraszczające pracę domową, ale i specjalne urządzenia automatyczne, celem przystosowania do panującej pogody. I tak np. dom ten posiada ruchomy dach, który nasuwa się automatycznie, gdy słońce wychyla się z za chmur, i zaczyna mocno przypiekać, a podnosi się zpowrotem, gdy słońce skryje się za chmurami. Na wypadek gwałtownej burzy, specjalny przyrząd umieszczony przy każdem oknie, działający automatycznie, zamyka okna i mieszkańcy „idealnego domu dla leniuchów" nie mają potrzeby troszczyć sie o okna, gdy wychodzą z domu. Temperatura wewnatrz domu regulowana być może za przyciśnięciem guzika w ścianie. Również przesuwanie mebli i ustawianie ich w różnych pozycjach odbywa się za przyciśnięciem guzika.

„Dom dla leniuchów" jest istnym pałacem z bajki, gdzie wszystko się dzieje za dotknięciem różdżki czarodziejskiej.

Poszukiwacze złota w Holandji

Komu się wydaje, iż poszukiwaczy złota można znaleźć tylko w Południowej Afryce lub w Meksyku, ten się grubo myli. W Holandji rozpoczęto również poszukiwania żył złotych, przyczem powstała spółka rozporządzająca kapitałem i maszynami. Miejscem, w którem odbywają się poszukiwania jest Terschelling, wyspa na morzu Północnem. Chodzi tu bowiem nie o złoto w ziemi, lecz o złoto znajdujące się na dnie morskiem. Dość dawno temu przy brzegach Terschelling zatonął okręt „Lutine", na pokładzie którego znajdował się ładunek złota wartości około 18 miljonów guldenów.

Przed dwoma laty zabrano się do prac przygotowawczych nad wydobyciem zatopionego złota. Nurkowie badali topografję dna morskiego, położenie wraku „Lutine", sporządzono mapy dokładnie, ustawiono wielkie holowniki z pokładu których pompy ssąco-tłoczące zapuszczały w morze potężne rury, wydobywające piasek. Wydobyto już sporo rozmaitych szczątków „Lutine", jak to kawałków żelaza, belek, części maszyn, instalacyj. Przeszukano też część kadłuba zatopionego okrętu, ale do przedziału zawierającego złote sztaby nie dotarto jeszcze.

Optymizm kierowników przedsięwzięcia nie udzielił się jednak w postaci zwykłej w takich razach „gorączki złota" mieszkańcom Terschelling, ubogim rybakom. Przyglądają się oni obojętnie wszystkiemu, co się dzieje na cichej dotąd wyspie i ze sceptycyzmem przysłuchują się rozmowom na temat złotych skarbów. Wiedzą oni z doświadczenia, że morze nie wydaje tak łatwo tego, co już raz zabrało. (r)

Szczepienie ospy przy dźwiękach radja

Departament higjeny w Meksyku podjął ostatnio energiczną walkę z panującemi chorobami epidemicznemi, i w tym celu zorganizował masowe szczepienie ludności. Do odległych wiosek i małych osiedli wysyłane są auta sanitarne z lekarzami i pielęgniarkami dla dokonania szczepień przeciwchorobowych. Aby zaś przyciągnąć uboższą ludność i zachęcić ją do poddania się zabiegowi szczepienia, w autach sanitarnych umieszczone zostały głośniki radjowe, nadające program muzyczny w czasie trwania „operacji".

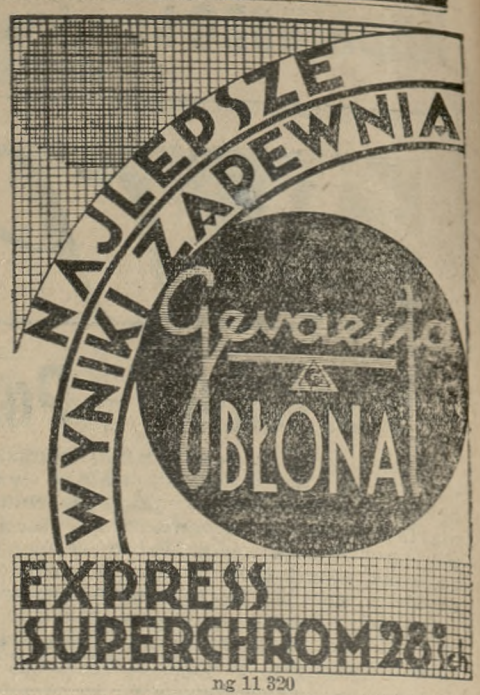

ng 11 320

Akustyczny zamek

Jedna z wytwórni kas pancernych w Nowym Jorku na polecenie pewnego miljonera skonstruowała osobliwy zamek do jego prywatnego skarbca. Oprócz normalnego zamku, jaki się stosuje w kasach pancernych, wmontowano specjalne urządzenie akustyczno-elektryczne, polegające na tem, że jeżeli ktoś chce otworzyć kasę, musi stojąc przed nią dać kilka sygnałów gwizdkiem. Energja akustyczna przekształca się za pośrednictwem mikrofonu w energję elektryczną i przy pomocy przekaźników uruchamia zamek elektryczny. Po tej czynności dopiero można kasę otworzyć przy pomocy klucza. Oczywiście kasa otwiera się nie na każdy sygnał, lecz na specjalnie złożony. W ten sposób ciche otwarcie kasy jest niemożliwe a głośny gwizd jest pewnego rodzaju alarmem.

Niszczenie gór lodowych

Wielkie góry lodowe, będące częstokroć przyczyną zatopienia okrętów, są usuwane teraz z wielką łatwością. Nowy sposób usuwania gór lodowych polega na użyciu mieszanki zapalającej „thermit", która składa się z tlenku żelaza i proszku aluminium. Mieszanka ta posiada własność wytwarzania temperatury do 2.000 stopni Cels. Pod działaniem tak wysokiej temperatury woda z topniejącego lodu rozkłada się na tlen i wodór. Wystarczy zatem rzucić na górę lodową 50 kg. „thermitu", aby stała się ona podobna do wulkanu w chwili wybuchu i dosłownie „ulotniła" w powietrzu. Przy marynarce amerykańskiej utworzona została specjalna brygada „niszczycieli lodowców", która zniszczyła w ostatnich czasach na Atlantyku w okolicach Nowej Ziemi 624 góry lodowe.

Marjan Zygmański

laureat konkursu radjowego, którego walory pięknego głosu barytonowego, szczera muzykalność i prawdziwy talent śpiewaczy niejednokrotnie zainteresował nas przed mikrofonem i na estradzie koncertowej, wystąpi dziś, dn. 6 czerwca w koncercie, urządzonym w sali św. Marcina przez klasę śpiewu znanej i cenionej artystki prof. Ludwiki Marek-Onyszkiewiczowej.

ng 10 278

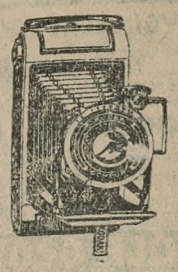

NA RATY! **BEZ ZALICZKI**

Foto Aparaty Kodaka . . po 15 zł mies. ‖ Radjo Odbiorniki Philipsa po 20 zł mies.

POLECA FIRMA

GRIMM Sukc. i KAMIEŃSKI

Centrala Warszawa, Rymarska 7 — I Oddział Gdynia, Starowiejska 47, — II Oddział Katowice, św. Stanisława 1.

III Oddział Poznań, 27 Grudnia 14, — tel. 57-27

Pg 4370-23.45

Anegdoty o wielkich ludziach

Zebrał B. Wróblewski.

O lordzie Balfourze krążą liczne anegdoty, dowodzące niezwykłej przebiegłości i dowcipu angielskiego męża stanu. Między innemi bardzo charakterystyczna jest anegdota z okazji udziału lorda Balfoura w konferencji waszyngtońskiej. Zjawił się wówczas u lorda sekretarz znanego amerykańskiego bankiera Ottona Kahna z prośbą, aby zechciał udzielić posłuchania potentatowi finansjery amerykańskiej.

Na przyjęciu był obecny sir William Wiesemann.

— Mister Kahn — powiedział lord Balfour — będzie tak uprzejmy wyznaczyć mi czas, kiedy będę miał zaszczyt go odwiedzić.

— Ależ — wmieszał się w rozmowę sir Wiesemann — mister Kahn będzie sobie miał za najwyższy zaszczyt, jeśli będzie mógł złożyć mylordowi wizytę.

Lecz lord Balfour obstawał przy tem, że on sam odwiedzi wielkiego finansistę. Po odejściu sekretarza zapytał sir Wiesemann swego gospodarza o powody takiego postawienia kwestji. Na to lord Balfour uśmiechnął się złośliwie i rzekł:

— Widzi pan, taka jest różnica: Jeśli ja przyjmuję kogoś u siebie, to gościnność zmusza mnie do słuchania go tak długo, dopóki gościowi nie będzie się podobało odejść. Przeciwnie, jeśli ja pójdę do niego, to w każdej chwili, gdy rozmowa zacznie mnie nudzić, mogę odejść bez skrupułu...

* * *

Przed 30 laty do jednej z kawiarni w Quartier Latin, gdzie zazwyczaj zbierali się studenci na długie i zapalne dysputy, wszedł pewien Kubańczyk, od niedawna studjujący w Paryżu, i zbliżywszy się do stolika, przy którym siedziało kilku jego kolegów, zwrócił się z prośbą o pożyczenie 25 franków. Przy stoliku zaległo wymowne milczenie: 25 fr. w owe czasy stanowiły bardzo poważną, jak na skromny studencki budżet, kwotę, którą niełatwo udawało się pożyczyć, i napewno każdy z siedzących przy stoliku chętnieby sam taką pożyczkę zaciągnął. Sytuację uratował siedzący w towarzystwie studentów, młody dziennikarz paryski.

— Potrzeba panu 25 fr., oto pięćdziesiąt. Odda mi pan, kiedy pan będzie mógł.

Kubańczyk rozpływał się w podziękowaniach i z całą dokładnością zanotował sobie nazwisko i adres uczynnego dziennikarza. Minęło trzydzieści lat i przez ten czas ów dziennikarz dorobił się nielada majątku, stając się jednym z potentatów prasowych. I oto pewnego dnia otrzymuje on wcale pokaźną przesyłkę: 3.000 doskonałych hawańskich cygar i list następującej treści: „Pan, oczywiście, nie przypomina sobie młodzieńca, którego przed 30 laty wyratował pan z krytycznej sytuacji uczynną pożyczką 50 franków. Od tego czasu został pan właścicielem wielkiego dziennika, a ja — prezydentem rzeczypospolitej w swej ojczyźnie. Zechce pan przyjąć te cygara, jako dowód mej wdzięczności za pomoc, jaką mi pan przed laty wyświadczył." Pod listem był podpis generała Maszado, prezydenta Kuby.

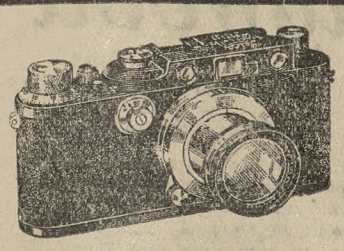

Leica

minjaturowy, niezwykle precyzyjny aparat fotograficzny o najwyższej gotowości do zdjęć i najbardziej wszechstronnych możliwościach stosowania.

LEICA **idealna kamera zawodowca, naukowca, technika i amatora!** ng 10018

Do nabycia w składach fotograficznych. Żądajcie bezpłatnych obszernych katalogów i wyczerpujących opisów użycia.

ERNST LEITZ, Zakłady Optyczne w **WETZLAR**

Jeneralna reprezentacja: Warszawa, Chmielna 47a

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Dziś świetna komedja muzyczna „Muzyka na ulicy". Na wczorajszem przedstawieniu teatr był przepełniony, a publiczność gromkiemi oklaskami przyjmowała sztukę i wykonawców przy otwartej kurtynie. „Muzyka na ulicy" ma zapewnione powodzenie i z pewnością pobije rekord „Rozkosznej dziewczyny".

Z Teatru Nowego

Ostatnie trzy dni, t. j. dziś, w czwartek, piątek i w sobotę ciesząca się ciągle wielkiem powodzeniem komedja klasyczna Arystofanesa „Gromiwoja", z -

Teatr Nowy obniżył ceny biletów na „Gromiwoję" od 50 gr do 2,50 zł plus ustawowe dopłaty.

RADJO

Radjowy program rolniczy Rozgłośni Poznańskiej

9. VI. 35 r. w niedzielę o godz. 15.00 p. red. Rączkowski przed mikrofonem rozgłośni poznańskiej opowie o swych wrażeniach z wycieczki rolniczej do Danji i o rolnictwie duńskiem.

W drugi dzień „Zielonych Świąt", t. j. 10 bm. o godz. 15.00 gospodynie wiejskie znajdą w programie Rozgłośni Poznańskiej ciekawą pogadankę p. Kubasikówny p. t. „Czem upiększyć dom na wsi". O godz. 15.22 tegoż dnia rozgłośnia warszawska transmitować będzie z Poznania pogadankę p. t. „Gospodarstwo — kłopotarstwo" znanego rolnika ze Sączkowa, pow. Wolsztyn p. Wróblewskiego.

W środę 12 bm. o godz. 20 wszyscy rolnicy będą mogli dowiedzieć się, jak to czyta prasę rolniczą gospodarz polski, a jak zagraniczny. Ciekawy ten odczyt wygłosi p. red. Jaxa Bykowski.

W poniedziałek 10 bm. i piątek 14 bm. o godz. 20 jak zwykle skrzynkę rolniczą omówi p. Horak.

Spółka koleżeńska wygrywa

Los przeznaczył nr. 143.170 w ostatniem ciągnieniu loterji zł 50.000. Posiadaczami poszczególnych ćwiartek losu były różne spółki koleżeńskie.

Na fotografji ostatnia z tych grup, urzędnicy Starostwa w Katowicach. Razem grali i wygrali razem. Podzielili się sporą sumką i zamierzają w dalszym ciągu grać na tych samych zasadach. Nabyli już losy do I kl. 33-ej loterji, której ciągnienie rozpoczyna się 19. bm., a która oprócz zwykłych czterech klas, daje jeszcze bezpłatne ciągnienie gwiazdkowe.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

ARTRETYZM powstaje skutkiem złej przemiany materji. Stosujcie zioła **CHOLEKINAZA**

Żądać bezpłatnych broszur w aptekach i składach apt. **H. NIEMOJEWSKIEGO**

ng 11816

Dnia 5 czerwca 1935 r. o godz. 11,30, zmarł nagle na udar serca, nasz najdroższy brat, szwagier i wuj, ś. p.

Ks. Władysław Kuiński

proboszcz z Ostrowitego Prymasowskiego

przeżywszy lat 56. Eksportacja zwłok z plebanji do kościoła odbędzie się w piątek, 7. bm. o godz. 17. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb nazajutrz o godz. 10 rano.

W imieniu stroskanej rodziny
brat Stanisław Kuiński.

dg 2774

W środę, dnia 5 czerwca o godz. 11 zmarł niespodziewanie przeżywszy lat 56, kochany nasz Konfrater, ś. p.

Ks. Władysław Kuiński

proboszcz w Ostrowitem Prymasowskiem.

Eksportacja do kościoła w Ostrowitem odbędzie się w piątek, o godz. 17. Nabożeństwo zaś żałobne i pogrzeb w sobotę o godz. 10,30.

Requiescat in pace.

dg 2763 **Ks. Jagodziński, dziekan.**

Wylatowo, dnia 5 czerwca 1935.

†

Dnia 4-go czerwca 1935 r., zmarł długoletni członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Władysław Preiss

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 7 czerwca br. o godzinie 5.15 po południu z kaplicy cmentarza farnego, ul. Bukowska. Szanownych Członków upraszamy o liczny udział w pogrzebie. Cześć Jego pamięci. Pg 4377-23,47

Tow. Powstańców i Wojaków im. Fr. Ratajczaka Poznań — Śródmieście.

†

Dnia 4 czerwca 1935 r. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz troskliwy ojciec, brat, szwagier, wujek i stryjek, ś. p.

Władysław Preiss

powstaniec Wielkopolski.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 7. 6. 1935 r. o godzinie 17,15 z kostnicy cmentarza Farnego.

Pg 4373-54,491 Ciężko strapiona
Poznań, Rzym, Berlin. **rodzina.**

W podróży na wycieczkach jedynie **czekolada wzmacnia cukierki orzeźwiają**

Na święta: zupełnie świeże czekoladki **i rozmaite prezenciki** poleca Pg 4372-23,42

WALERJA PATYK

Al. Marcinkowskiego 6 — ul. 27 Grudnia 3.

Dobrze kupić, to w firmie Patyk kupić.

„PATRIA" PALACE HOTEL KRYNICA

— Czerwiec 1935 ceny zniżone —

Pokój z całodz. wykwint. utrzymaniem od 10 — 16 zł.

n 11328

Wspaniałe WINA reńskie i mozelskie rzeczywiście korzystnie poleca

M. Rotnicki

Fr. Ratajczaka 36.

dg 2768 **Telefon 23-48**

A. Koszewski

Stary Rynek 61

sprzedaje najtaniej
Okucia budowlane
Zamki do drzwi
Zawiasy
Klamki mosiężne
Rudry — Zasuwy
Zamki bezpieczne
Okucia do mebli
Gwoździe — Druty —
Nity — Szpadle —
Widły — Grabie
Narzędzia

Pg 4065-20,45

Większe przedsiębiorstwo handlowe poszukuje rutynowanej

maszynistki-stenotypistki

władającej biegle językiem polskim, francuskim i niemieckim. Tylko siły pierwszorzędne zechcą oferty złożyć do Adm. Kurjera Poznańskiego pod dg 2753.

EKSPEDJENTKI

wykwalifikowane z branży towarów krótkich mogą się zaraz zgłosić.

Stanisław Schulz,

Stary Rynek 80/82.

Pg 4375-23,41

Nowości wiosenne

Artykułów Męskich

oraz

Bielizna na miarę

koszule, piżamy, bonżurki, szlafroki

Bogaty wybór — Niskie ceny

The Gentleman

właśc. Stefan Schaefer

POZNAŃ

ul. Nowa 1. TELEFON 31-69. ul. 27. Grudnia 4.

Pg 4369-33,30

Niniejszem mam zaszczyt podać do łaskawej wiadomości P. T. Obywatelstwu dzielnicy św. Łazarz, że **w sobotę, dnia 8. bm. otwieram przy ulicy Marszałka Focha 48/50**

FILJĘ mego przedsiębiorstwa.

Zadaniem mojem będzie przez jakość moich wyrobów mięsnych, jak i mięsa, oraz przez doborową obsługę, zaskarbić sobie zaufanie P. T. Klientów. Prosząc zatem usilnie o łaskawe poparcie moich zamierzeń, pozostaję

z wysokiem poważaniem

Stanisław Górski,

mistrz rzeźnicko-wędliniarski

Poznań, Wroniecka 18 **tel. 41-64**
Marszałka Focha 48/50 **tel. 76-92**
Fredry 1 **tel. 32-52**

zg 11 311

ORYGINALNE PROSZKI

„MIGRENO-NERVOSIN"

R.M.S.W. nr 21599

ZNAK FABR.

z KOGUTKIEM

SĄ ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE

ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY

MIGRENA, NEWRALGJA

BÓLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIĘBIENIA

BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE i T. P.

ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**

SPRZEDAJĄ APTEKI

ng 8296

Oferty na dzienną dostawę stałą

25 ctn. masła deserowego

prosimy skierować do **Zjednoczenia Kupców Detalistów branży kolonjalno-spożywczej przy ul. Piaskowej 2, tel. 53-14.**

zg 11 308

Importerzy towarów z Niemiec,

którzy mają zamiar regulować swe zobowiązania na zasadzie kompensaty prywatnej w zamian za wywóz drzewa do Niemiec, zechcą łaskawie skierować oferty z podaniem sumy i żądanej prowizji do Ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zg **11 310.**

Tajemnice piękności z Hollywood

Nieznaczne trick'i przyczyniające się do piękności gwiazd.

Słynne gwiazdy ekranu stosują wiele małych trick'ów by podnieść swą urodę. Naprzykład oczy można uczynić znacznie bardziej kuszącemi, o ile się zanurza małą szczoteczkę w wazelinie i starannie nią pociąga brwi od środka twarzy. Rzęsy mogą także być przyciemnione i wydłużone przez codzienne szczotkowanie ich wazeliną. I oczywiście nos również nie powinien mieć najmniejszego śladu połysku. To jest powodem, dla którego gwiazdom ekranu zależy obecnie na „nie wchłaniającym" pudrze. Zwykłe pudry zapobiegają tylko połyskowi nosa na parę minut, ponieważ wchłaniają naturalną wilgoć skóry i tworzą błyszczącą masę. Puder sam się świeci. Lecz chemicy odkryli, że przez zmieszanie pudru z Pianką Kremową, staje się on „nie wchłaniający". Ten sposób jest obecnie opatentowany przez firmę Tokalon. Puder Tokalon nie wchłania wilgoci skóry. Dlatego nadaje on Pani delikatny, aksamitny wygląd, niczem kwitnąca brzoskwinia. Trzyma się on pięciokrotnie dłużej, niż inne pudry—nawet pomimo działania wiatru, deszczu lub pocenia się. Puder Tokalon jest jedynym pudrem do twarzy, który zapobiega brzydkiemu połyskowi na cały dzień—i *sam się nie świeci.*

ng 11 296

H. CEGIELSKI Spółka Akcyjna w POZNANIU

BILANS na dzień 31 grudnia r 1934.

Stan czynny

I. Majątek stały			
Grunty		976.452,81	
Budynki			
a) fabryczne	8.681.745,39		
b) mieszkalne	1.267.005,86	9.948.751,25	
Urządzenia techniczne			
a) maszyny	14.431.320,41		
b) narzędzia	734.406,34		
c) modele	89.619,46		
d) bocznice	61.939,59	15.317.285,80	
Ruchomości			
a) urządz. biurowe	173.414,82		
b) sprzężaj	150.218,82	323.633,64	
Patenty		1,—	26.566.124,50
II. Majątek płynny			
Gotówka			
a) w kasie	14.062,44		
b) w bankach	51.351,98	65.414,42	
Papiery wartościowe		553.455,60	
Weksle w portfelu		78.065,—	
Udziały		10.003,—	
Materjały			
a) surowce	1.905.959,40		
b) pomocnicze	1.457.750,49		
c) półfabrykaty	3.602.854,—		
d) got. wyroby i towar.	2.459.626,04	9.426.189,93	
Dłużnicy			
a) odbiorcy	2.421.584,54		
b) dostawcy	259.653,27		
c) różni	385.480,81		
d) hipoteki	212.050,—		
e) wątpliwe należności:			
1) weksle protestow.	194.667,39		
2) w proc. sądowem	62.678,63		
3) w post. rewindyk.	801.310,68		
4) inne	1.190.889,84	5.528.315,16	
Sumy przechodnie			
a) wydatki dot. roku przyszłego	281.052,24		
b) zarachowane przejściowe należności	45.459,07	326.511,31	15.987.954,24
Saldo — strata			1.805.024,14
			44.359.103,06
Udzielone gwar. hipot.			11.249.360,—
Obligo weksl. dłużnik.			1.168.903,88
Hipoteki gwarancyjne			175.273,53
Wydane akcepty gwar.			1.652.064,72
			14.245.602,13

Stan bierny

I. Kapitały własne			
Kapitał akcyjny		9.240.000,—	
Fundusz rezerwowy			
saldo z roku ub.	1.161.319,70		
dop. niepodjętą dyw. 1929 r.	39.186,—	1.200.505,70	
Rezerwa specjalna			
saldo z roku ub.	3.404.790,80		
odp. strata z r. 1933	430.811,55	2.973.979,25	13.414.484,95
II. Kapitał amortyzacyjny			
saldo z roku ub.		11.509.609,93	
dopisana amortyzacja w r. 1934	106.000,—		
odpisana amortyzacja objektów wycof.	99.783,37	6.216,63	11.515.826,56
III. Zobowiązania			
Wierzyciele			
a) akcepty	4.404.379,50		
b) zdyskont. skrypty dłużne	4.381.400,—		
c) banki	6.057.574,03		
d) dostawcy	768.047,93		
e) odbiorcy	453.013,36		
f) różni	690.793,03		
g) zaległe podatki	727.288,94		
h) zaległe świadcz. socjalne	1.009.606,79		
i) hipoteki	425.798,77	18.917.896,35	
Fundusze specjalne			
a) emerytalny	187.675,30		
b) pop. bud. dom.	100.000,—		
c) wylosow. oblig.	43.200,—		
d) niepodjęta dywid.	37.226,—		
e) proc. od obligacyj	8.996,65	377.097,95	
Sumy przechodnie: zarachowane wydatki		133.797,25	19.428.791,55
			44.359.103,06
Hipoteki gwarancyjne			11.249.360,—
Zdyskontowane weksle			1.168.903,88
Otrzym. zabezp. hipot.			175.273,53
Akcepty gwarancyjne			1.652.064,72
			14.245.602,13

Rachunek zysków i strat per 31 grudnia r. 1934.

Winien

Robocizna	2.994.512,69
Pensje	1.032.572,85
Świadczenia socjalne	486.080,02
Podatki	346.620,37
Koszty fabrykacyjne nieprod.	564.573,54
Koszty handlowe	430.930,20
Procent i dyskont	1.179.298,11
Amortyzacja	106.000,—
Różnice kursowe	11.999,20
Straty na dłużnikach	682.683,45
	7.835.279,43

Ma

Produkcja i handel	11.835.729,09	
Surowce i materjały	5.828.966,61	6.006.762,48
Administr. nieruch.		23.492,81
Strata		1.805.024,14
		7.835.279,43

H. CEGIELSKI, SPÓŁKA AKCYJNA W POZNANIU.

Zarząd: Inż. Wacław Fachinetti, Dr. Inż. Adam Kręglewski, Inż. Henryk Suchowiak.

Powyższy bilans oraz rachunek zysków i strat potwierdzamy.

Poznań, dnia 11 maja r. 1935.

Rada Nadzorcza: Seweryn Samulski, Prezes.

Zgodność bilansu oraz rachunku zysków i strat z książkami Spółki poświadczamy:

Poznań, dnia 11 maja r. 1935.

Komisja Rewizyjna: Seweryn Samulski, Dr. Włodzimierz Seydlitz, Witold Broniewski, Dr. Jan hr. Szołdrski.

Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów odbyte dnia 31 maja r. 1935 powyższy bilans oraz rachunek zysków i strat zatwierdziło i uchwaliło spisanie z funduszu rezerwy specjalnej wykazanej straty w sumie zł 1.805.024,14.

Walne Zgromadzenie wybrało ponownie ustępujących zkolei starszeństwa pp. Leona Greinera z Seraing, Kazimierza Żychlińskiego z Twardowa i Witolda Broniewskiego z Poznania, a w miejsce zmarłych członków pp. Georges Goldschmida i Jules Anspacha. Walne Zgromadzenie powołało do Rady pp. Raymond Eugène Marchechal'a z Haine-St. Pierre i Francois Peeters'a z Brukseli.

ng 11 003

Władysław Kołtunowicz

likwiduje

z ustępstwem od 33 do 50%

artykuły biurowe, rysunkowe, kreślarskie, przybory artystyczno-malarskie

Al. Marcinkowskiego 14 nar. Podgórnej

zg 11 297

Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne w Międzychodzie n/Wartą (miejscowość letniskowa) z prawami szkół państwowych **przyjmuje zapisy do egzaminu wstępnego** do klasy pierwszej i wyższych w terminie od 1 do 14 czerwca br. Do podania dołączyć należy:

1) Metrykę urodzenia, 2) świadectwo szczepienia ospy, 3) taksę egzaminacyjną 10,— zł. W dniu egzaminu należy przedłożyć ponadto ostatnie wydane świadectwo szkolne. Egzaminy odbędą się w dn. 17 i 18 czerwca 1935 r. Stancje na miejscu zapewnione.

dg 2766/7

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w sobotń i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. KAMIENICE

Kupię

kamienice w Poznaniu z wpłatą 25—30 tysięcy złotych. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 93 049.

Kamienicę centrum

niezadłużoną, dochód 9 000, cena gotówką 60 000 sprzeda właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 297

Fabryczny

budynek, parcela 1 700 m², cena 25 000.— Informacje 3—5. Szwajcarska 14 — 4. zdg 93 358

Kamienica

nowa, dochód 8.220 frontem 30 mtr. wolnym na budowę, cena 73 000 wpłaty 35 000. Ratajczak, Poznań, Jezuicka 12. zdg 93 406

Dom

nowy, solidnej budowy, wolny od stempli kupię, wpłace 75 000. Wyczerpujące oferty Kurjer Poznański zdg 93 420

Kupię

dom nowy czynszowy, wpłaty 20 tys. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 610

Willę

nową, trzymieszkaniową 2 × 4, 1 × 2, ogrodem sprzedam 40 000, wpłaty 30 000, dochód 3 000.

Kamienicę

narożnikową, cena 35 000, wpłaty 25 000, dochód 4 000, sprzedam. Maciejewski, Zwierzyniecka 8 — m. 8, telefon 62-66 zdg 93 600

Oficer

rezerwy intendent przyjmie administracje domów. Oferty Kurjer Poznański portj. 2243

Kamienicę

dwupiętrową w rynku, dwa składy z piekarnią, czynsz roczny 3 900, tanio sprzeda Surowiec, — Margonin. dg 2766

Parcele

pod kamienice i wille na Łazarzu, Grunwaldzkiej, Dąbrowskiego tanio sprzedam. Maciejewski, Zwierzyniecka 8 — 8, tel. 62-66. zdg 93 601

2. PIENIĄDZ

1 500

złotych ulokuję w solidnem przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 412

Pożyczki

100 zł poszukuję. Zastaw Pożyczka Narodowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 554

Kawaler

lat 28, posiadający interes, Poznań, wartości 5000 złotych poszukuje wspólnika(czki). Oferty Kurjer Poznański zdg 93 533

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Chodzież letnisko

pokój słoneczny, dwie osoby z utrzymaniem lub bez do oddania. Paprzycka, Raczkowskiego 9. ng 11 286

Dwupokojowe

kuchnią przy wodzie, lesie stacji, blisko Poznania, polecam. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 371

2

pokoje utrzymaniem, bez, pod Poznaniem, wskaże Kurjer Pozn zdg 93 456

Jastrzębia

Góra, pensjonat „Cicha" 5,50. — Informacje Ratajczaka 26. — Kalksteinowa. zdg 93 407

Poszukuję

w Puszczykowie pokój 3 łóżka, garaż, 15 czerwiec, 14 dni. Oferty upraszam do Kurjer Pozn. dg 2 484

Sopoty

mieszkanie 3 pokoje, z weranda, kuchnią, 3 minuty od plaży i Domu Kuracyjnego na sezon do wynajęcia. Guženski, Südstr. 24. ng 11 341

Łomnica

Zdrój „Słoneczna" własny zarząd, pokoje, pierwszorzędne utrzymanie przy łazienkach, — przystanku lesie Popradzie. — Księżykowa, Stary Sącz. zdg 93 414

Rekonwalescentów

przyjmuje Dom św. Józefa Sierakow n./W. (S. S. Elżbietanki) blisko lasu i wody, słoneczne pokoje. dg 2 754

Letnisko

Puszczykowie 5 pokoi kuchnia w parku, 3 minuty dworca. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 373

Puszczykówko

1—3 pokoi, kuchnia, weranda. — Blisko Warty. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 415

4. OSOBISTE

Polisę

nr. 385 900 wystawioną przez Riunione Adriatica di Sicurta unieważniam Walenty Lawrenc Poznań. Pg 4 371-54.885

Orzeźwiające
smaczne lody, dla Twojej tylko są wygody, kiedyś spragniony jest ochłody, wstąp do Webera —
najlepsze lody,
Cukiernia, Nowa 4. nr 9603

Pamiątki
I Komunji świętej
zegarki, medaliki, łańcuszki, wielki wybór najtaniej
Stefan Hubert
św. Marcin 45 (po stronie Zamku). ng 10 396

6. OŻENKI

Najbogatsze partje
panom - panom w olbrzymim doborze poleca jedynie Echo. Poznań, św. Marcin 68, tel. 50-30. zdg 93 051

Przystojna
panna, lat 39, mająca wyprawę 4000 zł szuka dla braku znajomości przystojnego pana na pewnem stanowisku w celu matrymonjalnym. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 332

Dla
mej szwagierki panny, lat 29, inteligentnej, religijnej, posiadającej 100 morg. gospodarstwo, poszukuję znajomości panów z gotówką od 10 000. Bezdzietni wdowcy lub emeryci niewykluczeni. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 93 337

Pani
58, skład mieszkaniem, miasteczku, celem powiększenia, odpowiedniej partji, emeryta, gotówka, zdecydowani. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 502.

Czterej
sympatyczni kawalerowie, A. i J. blondyni, T. i M. bruneci, prowadzący dobrze prosperujący interes w Gdyni, poszukują znajomości pań do lat 26, w celu matrymonjalnym. Gotówka pożądana. — Łaskawe oferty możliwie z fotografją pod „Czwórka" Kurjer Poznański, Gdynia. ng 11 342

7. SPRZEDAŻE

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Polgórna 13. Pg 3227/8

Dom
w tem interes, ogrodem korzystnie na sprzedaż, mieście. Oferty Kurjer Poznański ng 11 299

Interes zbożowy
dobrze zaprowadzony w mieście powiatowem gdzie wojsko i gimnazjum w bardzo bogatej okolicy odstąpię na dogodnych warunkach. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 92 824

Maszyny do pisania
biurowe i kufereczkowe
„Continental"
Triumf techniki. Jakość niedoścignioną. — Przedstawicielstwo
Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21. Tel 21-24. ng 8333

Meble
używane. Wysoka 12, m. 19. ng 11 339

Krzesła, stoły
żelazne, składane tanio, spedytor Jankowski, Zwierzyniecka 7. zdg 93 440

Masło deserowe
3—4 beczek tygodniowo oddam. Mleczarnia Sulmierzyce, pow. Krotoszyn. zdg 93 275

Sypialka
dębowa 220.— radjoaparat 95.— maszyna szycia 85.— złotych. — Słowackiego 39. Komis. zdg 93 444

Motory
dynamo i aparaty elektryczne sprzedam okazyjnie! Garncarska 3. zdg 93 432

Lustra
szafa kuchenna, rakieta, surdut. Ogrodowa 12, 1. zdg 82 650

Samochody
otwarty i kryty tanio. Zgł. Strzelecka 15. zdg 93 327

Skład
urządzeniem warsztat rzeźnicki mieszkanie tanio zaraz. Ławica, Czarnkowska 29. zdg 93 280

Praktyka po lekarzu dentyście
natychmiast za gotówkę do odstąpienia pod nadzwyczaj korzystnemi warunkami. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 93 120

Modne
Kapelusze
Koszule
Krawaty
tanio. M. Paszek, Poznań, Wrocławska 30. zdg 93 069

Wielka sprzedaż okazyjna
Dom Komisowy, Wroniecka 6/8, poleca okazyjnie: jadalnie — sypialnie — gabinety — kuchnie — szafy — łóżka — krzesła, leżanki — tapczany — umywalnie — biurka, lampy — elektroluksy — lodówki. dg 2 647

Meble
Fabryka Mebli, Rynek Śródecki, Żydowska 4 kilkadziesiąt kompletów gotowych. dg 2483

Łóżko
drewniane duże Przecznica 2 m. 4 zdg 93 560

Składnica
punkt idealny bocznica odpowiednia na wszystko. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 182.

Kapelusze
koszule, krawaty, czapki
oraz wszelkie artykuły męskie tylko z firmy dg 2315
Józef Pluciński
Pocztowa 2

Regały
stoły, gabłotki szkła lustra używane każdą branże Mickiewicza 15. zdg 93 557

Restauracja
korzystnie sprzedam względnie rachunek Wielka 2. zdg 93 498

Kolonjalkę
dobrze zaprowadzoną w rynku wraz z towarem sprzedam. Cena według ugody. Mieszkanie 2 pokoje kuchnia. M. Przybysz, Września, Rynek 15. ng 11 338

Dom
zabudowania, ogród Poznań 17000 Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 486.

Wózek
głęboki tanio, Śniadeckich 3, m. 8. zdg 93 538

Maszyny do pisania
nowe i okazyjne z gwarancja
Kochanowicz i S-ka
Plac Wolności 13, obok Komendy Policji. Pg 3879-20,18

Tania sprzedaż
mebli używanych
Jadalnie — Sypialnie
Gabinety Salony Kuchnie
różne pojedyńcze
sprzedaje — kupuje tylko
Wielka 25,
Tani Skład Komisowy. ng 10 393

Sprzedam
elegancki, męski pokój, 350 zł. — Makowski, Wyspiańskiego 19. zdg 93 512

Pianino
Górna Wilda 76, m. 5. zdg 93 514

Okazja
Samochód marki „Hotchkiss" 6-osobowy za cenę zł 650.— zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 517

Samochód
(Mathis) 4 cyl. 4 osobowy, na chodzie, okazyjnie sprzedam. — Zwierzyniecka 1. zdg 93 507

Składnica
materjałów budowlanych, zabudowaniem, okazyjnie. Plac Sapieżyński 3 — 5. zdg 93 588

Piecyk
Junkersa, plac Sapieżyński 3 — 5. zdg 93 585

Kajak
na sprzedaż. Plac Sapieżyński 3, m. 5. zdg 93 581

Kamieniarsko-
rzeźbiarski zakład powiatowe miasto Poznańskie, dobrze zaprowadzony, bogata okolica, wydzierżawię sprzedam. Powód choroba właściciela. Poważne zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 93 577

Szafa
mahoniowa złotych 15.— Pocztowa 11 — 6. zdg 93 573

Motocykl
przyczepką, dachówczarkę cementówkę sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 576

Kapelusze
Koszule
Krawaty
Czapki
oraz wszelkie artykuły męskie najtaniej
A. Pietrzykowski,
Wielka 8. Pg 4 362-23.31

Rowery
gwarancja od 95 zł.
„Marta"
Szewska 20. zdg 90 697

Maszyna
wpuszczana Singera, prawie nowa, tanio. Słowackiego 29 — 10. zdg 93 574

Buciki
popielate (Numbuk) 38 jak nowe sprzedam korzystnie. Grochowe Łąki 3, m. 16. zdg 93 596

Wózek
dziecięcy nowoczesny sprzedam. Małeckiego 31, m. 2. zdg 93 594

Tapczany, fotele, leżanki
najkorzystniej tylko u fachowca. Wrocławska 13. zdg 93 591

Radjo
prąd zmienny. Rzeczypospolitej 8, m. 6. zdg 93 465

Kolejarz
pokoju kuchnia, pewny płatnik, miesięczna dzierżawą, od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 458

Gospodarstwo
60 mórg bez pośredników pod Poznaniem, wskaże Kurjer Pozn. zdg 93 455

„Fiat"
limuzyna po remoncie, nadający się na reklamówkę 1 100. Przecznica 6, skład. zdg 93 476

Kolonjalkę
dobrze zaprowadzoną sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 93 368

Maszyny do pisania
małe i duże, nowe i używane największy wybór — najniższe ceny. — Gwarancja. Skóra i S-ka, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. ngr 8303

Nowy magiel
na sprzedaż okazyjnie z powodu zmiany. Wskaże Kurjer Poznański zdg 93 305

Motor
gaz ssany 75 km kompletny, prima sprzedam loco Poznań. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 294

Kandelabry
podstawy, zegar, okazyjnie. — Śniadeckich 6 a — 7. zdg 93 277

Tygiel
korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 331

Kolonjalkę
z mieszkaniem i maglem sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 93 287

Gdynia
ul. Świętojańska 52, rentowny plac do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 354

Fortepian
w dobrym stanie, Ecke, sprzedam bradzo tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 443

Karosa
na Forda, 4 drzwiowa, oszkleniem siedzeniami. Adres Kurjer Pozn. zdg 93 437

Pralnię
zaprowadzoną i 3-pokojowe mieszkanie powodu wyjazdu odstąpię zgodą gospodarza. Długa 3. zdg 93 406

Lodówkę
rzeźnicką w dobrym stanie (duża) tanio sprzedam. Świerkowa 13 mieszk. 2 Badermann. zd 93 535

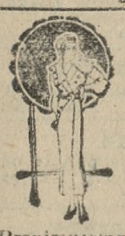
Płaszcze
Kostjumy
Komplety
najkorzystniej — wpro : z fabryki konfekcji damskiej
Wildowa, Syn, Wodna 1
Przyjmujemy asygnaty kredytowe ng 8128 9

Parcele
budowlane Junikowo tanio na sprzedaż. Informacje Biuro Parcelacyjne, Poznań, pl. Wolności 11 tel. 58-15. zdg 93 441/2

Restauracja
koncesja, urządzeniem, jednopokojowe mieszkanie. Objęcie 700. Aleje Marcinkowskiego 20, m. 25, podwórze, prawo, Lemański. zdg 93 429

Słoje do szparagów
Słoje do agrestu
tanio, tylko wprost Hurtownia Porcelany, Wronicka 24. zdg 93 274

Kapelusze
damskie, meskie, nowości wiosenne.
Bieliznę - Krawaty
Pończochy - Rękawiczki
poleca najkorzystniej
Svenda - Drnek
Poznań, Stary Rynek 65 dg 3251/2

11. KUPNA

Formy gumowe
pomadki (konserwa) i choinkowe, kupię. Śledziński, Wroniecka 17. zdg 93 421/2

Perski dywan
duży, mały gabinet kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 173.

Kupię
— używane w dobrym stanie — kilkaset metrów siatki drutowej 1 i 2 mtr., albo parkan o żelaznych słupkach: — pas skórzany 24 cm. szeroki; — plusowe płyty do akumulatorów 60 sztk. 18×20. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 121

Srebro
złoto, brylanty kupuje Szulc, plac Wolności 5. Pg 3 822-18.44

Powózkę
jednokonkę w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 295

Dziurkarkę
do bielizny kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 322

Pianino
kupię śpiesznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 378

Blochy
na rusztowanie, dobrze utrzymane poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 370

Siodło
męskie, kompletne, tanio kupię. Cenę, opis Kurjer Poznański zdg 93 356

Chłodnię
domową elektryczną kupię. Garncarska 3. zdg 93 343

Mikroskop
powiększenie 1 200 razy, dobrze utrzymany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 430

Platformę
60 ctr. kupię. Czechoski, Chwaliszewo 67. zdg 93 408

Rower
używany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 404

Samochód
limuzynę nowszy model w dobrym stanie kupię za gotówkę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 397

Dom
przedmieście, wpłacę 15000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 485.

Dobry
„niwelator" lub „teodolit" kupię. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 93 525

Pianino
krzyżowe kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 511

Srebro
złoto, kupuję, płacę najwyższe ceny. F-a S. Szczepański, pl. Wolności 11 (pod filarami). Pg 4370-54,490

Parcelę
500 m² kupię przy Bramie Warszawskiej, pośrednictwo wykluczone. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 93 595

Kupię
dom, płacę 65—70 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 93 589

Wiertarkę
słupkową — łańcuszkową do drzewa
Cynkarkę
elektryczna do drzewa
Kollergang
dwa kamienie
Młyn
kulowy, poszukuje Krzyżanowski Poznań, Marcin 39. zdg 93 449

Kupię
gospodarstwo 50 do 100 mórg za gotówkę w południowej części Wielkopolski. Pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Poznańskiego dg 2765

12. DO WYNAJĘCIA

Pokój
kuchnia Winiary gospodarza już wolne, pewnemu solidnemu lokatorowi, małej rodzinie. Adres wskaże Orędownik, Poznań zdg 93 513.

„Informator"
poleca mieszkania. Skarbowa 1. zdg 92 172

5
pokoi Przecznica centralne ogrzewanie mieszkaniowe od 1 lipca. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 580.

2
pokoje pokój dla służącej od 1. 7. Adres Kurjer Pozn. zdg 92 652

2 pokoje
z kuchnią, sutereny, do wynajęcia od 1. 7. Marynarska 5, m. 3. zdg 92 790

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy, wskaże „Domus", Plac Wolności 14 a. Informacje bezpłatne. zdg 92 925

3 pokoje
kuchnia łazienka do wynajęcia, rok zgóry. Chłodna 5, przy Rynku Łazarskim. zdg 93 316

Mieszkanie
3 pokoje, I piętro przy Parku Wilsona, wydzierżawię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 93 319

Mieszkanie
3 pokojowe kuchnia i łazienka wolne 1 lipca. Przemysłowa 29, m. 18. zdg 93 328

Pokój
kuchnia centr. 40.— emerytom. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 377

2 mieszkania
4 pokojowe II piętro 5 pokojowe III piętro komfortowe, wynajmie gospodarz. Szewska 19. zdg 93 367

2 pokoje
kuchnia suterena. Knapowskiego 13 (Górczyn). zdg 93 369

Czteropokojowe
Kręta 22 — 5. zdg 93 362

Sześciopokojowe
ogrodem komfortowe. Marynarska 9. zdg 93 348

5—4 pokojowe
Pocztowa.
2 ubikacje biurowe
Wały Zygmunta Augusta.
warsztat — składnica
Wielkie Garbary 23. Zgłoszenia Mielżyńskiego 23 — 12, od 9—2. zdg 93 439

Trzypokojowe
Chociszewskiego 15. zdg 93 569

5 pokojowe
komfortowe. Staszica. Mielżyńskiego 23 — 12, od 9—2. zdg 93 438

Dwupokojowe
kuchnia wynajmie gospodarz. — Wszystkich Świętych 6. 3—7. zdg 93 428

Trzypokojowe
zwrot remontu, śródmieście. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 399

Portjerstwo
mieszkanie jedna izba Marsz. Focha 121 gospodarz. zdg 93 565

Pokój
kuchnia dom ogrodowy św. Rocha czynsz zgóry: Zgł. Dolna Wilda parter. zdg 93 561

3
pokoje komfortowe z całkowitem urządzeniem do sprzedania przy Alejach Marcinkowskiego III piętro front. Wiadomość Ogrodowa 6 — 4, 2 wejście. Zamożni reflektanci. zdg 93 580

Pokój
kuchnia odda gospodarz Górna Wilda 147. zdg 93 482

5
pokojowe mieszkanie, komfort, parter Graniczna 1. zdg 93 530

Trzypokojowe
Ratajczaka wolne. „Jur". Piekary 26. zdg 93 518

Komfortowe
3 pokojowe na Łazarzu wynajmie gospodarz. Górna Wilda 30. zdg 93 575

Mieszkanie 4 pokojowe
na parterze, przy ul. Krętej 22, do wynajęcia wiadomość u właścicieli Kręta 22 m. 6. zdg 93 459

Przy kościele
5 pokojowe słoneczne Górczyn, Częstochowska 11, m. 1. zdg 93 392

Pięciopokojowe
komfort I. 100.— Jackowskiego
Czteropokojowe
centrum I
Ośmiopokojowe
centrum I.
Pięciopokojowe
centrum I. Marcina 74, I., 18, front. zdg 93 384

13. SZUKA MIESZK

Roczna dzierżawa zgóry
za mieszkanie 9 względnie 8 pokojowe, parter lub 1-sze piętro. Centrum miasta, nie dalej ulicy Mickiewicza. Oferty należy skierować do „Par", pod nr. 22.49 lub telefonicznie między godz. 16—17, tel. 74-01. Pg 4312-22,49

2
pokoje komfort poszukuje bezdzietny oficer lotnik, okolica Jeżyce—Łazarz. Oferty porucznik Łachwa, Kraków, Śląska 9 a. zdg 93 188

6—7 pokoi
słonecznych, z centralnem ogrzewaniem, nie wyżej II piętra poszukuję od 1 sierpnia. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 93 062.

Poszukuję
5-pokojowego mieszkania centrum od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 060.

2
pokoje z kuchnią, łazienka, komfortowe I. lub II ptr. poszukuje urzędnik bankowy od 1 lipca. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 058.

Małe
mieszkanko szuka samotna pani dzierżawa pewna Debiec—Górczyn i t. d. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 230

3 pokojowego
szukają bezdzietni małżeństwo, w śródmieściu lub najbliższej okolicy, nie wyżej drugiego piętra, wprost od gospodarza, pewni płatnicy. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 106

Trzypokojowego
komfort, pierwsze, drugie piętro od gospodarza zaraz poszukuje profesorka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 93 604

1 pokoju
kuchni, czynsz zgóry w starym domu wprost od gospodarza. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 394

Trzypokojowe
łazienka, pokój służebny do 2 piętra, poszukuje samotny, dobry płatnik. Sierpień ewentualnie zaraz od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 043

Poszukuję
wprost od gospodarza 3 pokoi w śródmieściu. Dam pół roku czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 93 239

Urzędnik
państwowy szuka 3 pokoi kuchnia, łazienka, miesięczna dzierżawa, nieprzekraczająca 65 złotych, punktualnie płaconych. — Łasakwe oferty Kurjer Pozn. zdg 93 355

Samotna
osoba poszukuje 1 lub 2 pokojowego mieszkania łazienką, Jeżyce Łazarz. Peryferje niewykluczone. Wypłacalność i gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 556

Roczna dzierżawa zgóry
za mieszkanie 9 względnie 8 pokojowe, parter lub 1-sze piętro. Centrum miasta, nie dalej ulicy Mickiewicza. Oferty należy skierować do „Par", pod nr. 22.49 lub telefonicznie między godz. 16—17, tel. 74-01. Pg 4312-22,49

15. POKOJE UMEBL.

Pokoik
solidnemu panu zaraz Fr. Ratajczaka 11a m. 69. zdg 92 583

Duży
słoneczny 1—2 osobowy elegancki utrzymaniem. Telefon łazienka. Plac Sapieżyński 4 — 4. zdg 92 856

„Informator"
poleca pokoje, Skarbowa 1. zdg 92 178

Małżeństwu
używaniem kuchni. Ślusarska 2, m. 13. zdg 92 953

Jedno-
lub dwuosobowy, ul. Sew. Mielżyńskiego 4, m. 5, dom frontowy, wysoki parter. zdg 92 188

Siodełko
tylne do motocykla kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 012

Słoneczny
frontowy, dobrem utrzymaniem. Ratajczaka 15, m. 3. zdg 93 026

Elegancki
niekrepujący klatki. Wrocławska 14 — 15. zdg 93 028

Spokojna
7a, m. 3, używaniem kuchni. zdg 93 034

Centrum
(utrzymaniem) także dni. Półwiejska 2 — 6. zdg 92 905

Szwajcarska
14 — 4. zdg 93 038

Dwuosobowy
komfort frontowy pierwszorzędnemu utrzymaniem zaraz Pierackiego 9 m. 6. zdg 92 562

Pokój
umeblowany (z elektryką, łazienką) słoneczny do wynajęcia od zaraz. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8, (dom narożnikowy). zdg 91 511

Pokoje
wolne tanio telefon. Zgłoszenia 3—5 i 7—8. Kręta 6, m. 4. zdg 93 317

Pokój
pokoik Śniadeckich 19 — 5. zdg 93 361

Pokój
słoneczny, Dąbrowskiego 41 — mieszkanie 6. zdg 93 318

Frontowy
panom Pocztowa 11, m. 11. zdg 93 283

Pokój
Przecznica 11, m. 7. zdg 93 379

Poznańska
58a — 6, Mickiewicza. zdg 93 351

Pokoik
Stroma 7, m. 5. zdg 93 372

2 pokoje
umeblowane centrum kuchnia, — łazienka zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 312

Wrocławska
38 — 34. zdg 93 423

programy radjowe

WARSZAWA

Piątek, dnia 7 czerwca.

6.30 audycja por. **12.05** koncert z udziałem solistów; **12.50** chwilka dla kobiet; **12.55** dziennik południowy; **13.05** koncert; **13.30** J. Brahms: Sonata e-moll; **15.45** koncert; **16.30** „Czarodziejska muszelka"; **16.45** arje i pieśni; **17.00** dyskutujmy; **17.15** VI-ty koncert z cyklu „Pięć wieków muzyki kameralnej"; **17.40** audycja dla chorych; **18.10** Teatr Wyobraźni nadaje fragment słuchowskowy; — **18.45** L. van Beethoven: Sonata f-moll; **19.15** skrzynka rolnicza; — **19.25** wiadomości sportowe; **19.35** C. Franck: Prelud, Chorał i Fuga; **19.50** feljeton aktualny; **20.00** „Jak spędzić święto?"; **20.05** koncert; **20.45** dziennik wieczorny; — **20.55** „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce"; **21.00** koncert symfoniczny; **22.00** muzyka; **22.30** „Wiosna"; **2.45** odczyt — wygłosi Halina Siemińska; **23.05** Mussorgski-Ravelo Obrazki z wystawy.

POZNAŃ

Piątek, dnia 7 czerwca.

Poznań — 6.30 audycje poranne z Warszawy; **7.45** pragram na dz. bież.; **7.50** wskazówki praktyczne; **8.00** transm. z Warszawy; **11.57** transmisja z Warszawy; **12.05** muzyka popularna, płyty; **12.50** transm. z Warszawy; **13.30** Brahms: Koncert fortepianowy d-moll (wykł W. Backhaus — fort.). Płyty; **13.55** tr. z Warszawy; **15.35** przegląd giełdowy, — wiadom. gospod. roln.; **15.45** — transmisje ze Lwowa, Warszawy i Wilna; **18.30** koncert reklamowy; **18.40** życie kult., art. i społ. Poznania; **18.45** pieśni polskie w wyk. K. Kopczyńskiego — barton. **19.15** skrzynka rolnicza; — **19.25** tr. z Warszawy; **19.45** wiadomości sport. ogólnopol.; **19.50** tr. z Warszawy; **20.00** „Jak spędzić święto?" (wygł. J. Kilarski); **20.05** transm. z Warszawy.

ZAGRANICZNE

Piątek, dnia 7 czerwca.

Radjo-Paris 20 muzyka operetkowa. **Koenigswusterhausen 12** koncert południowy. **14** rozmaitości muzyczne. **16** muzyka popołudniowa. **18** fortepian. **20.15** tańce i marsze międzynarodowe. **Budapeszt 20.30** koncert z udziałem fińskiego chóru uniwersyteckiego. **Stutgart 20.15** tr. z Koenigswusterhausen. **Wiedeń 18.55** „Otello" op. Verdiego. **22.35** wiedeńska muzyka ludowa. **Praga 12.30** koncert z Brna. **15** koncert salonowy. **16.30** z Morawskiej Ostrawy. **20.15** audycja wesoła. **21.15** koncert uroczystościowy. **Rzym** [illegible] koncert. **Bukareszt 20.15** koncert symfoniczny. **Medjolan 20.**[illegible] medja. **Wrocław 12** koncert muzyka na flecie. **17** koncert. **20.15** tr. z Koenigswusterhausen.

Fabryka Bielizny
Dom Płócien
J. SCHUBERT
teraz Stary Rynek 76
Dom Czerwony
naprzeciw Odwachu
poleca
Wszelką bieliznę osobistą i zawodową.
Pg 3834-39

Klatki
Pierackiego 8 — 12.. zdg 93 396

Pokój
frontowy niekrepujący do wynajęcia Bożnicza 15 m. 6. zdg 93 491

Przyjezdnemu
Ratajczaka 9 — 8. zdg 93 4[illegible]

2
pokoje używaniem kuchni. Piekary 8 a — 41 zg 93 551

Dwuosobowy
niekrępujący. Za Bramką 5 a — m. 11. zdg 93 509

Działyńskich
1, m. 14, wysoki parter. zdg 93 516

Centrum
wysoki parter, telefon, także przyjezdnym. Aleje Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 93 608

Kulturalnym
komfortowy. Aleje Marcinkowskiego 1 — 7. zdg 93 599

Elegancki
duży słoneczny, telefon, łazienka 1—2 osoby utrzymaniem. Plac Sapieżyński 4, m. 4. zdg 93 609

Klatka
panu Poznańska 43 — 6 (Kochanowskiego). dg 2772

Pokoje
Seweryna Mielżyńskiego 3, m. 10 zdg 93 592

Dwa
jeden klatki, plac Bernardyński 1, m. 5. zdg 93 466

Panu
elegancki. Sew. Mielżyńskiego 28, I prawo. zdg 93 391

Pokój
niekrępujący. Kozia 24 — 3. zdg 93 388

TEATRY

Poznań, czwartek, 6. 6.

TEATR POLSKI: — Dziś i codziennie: „Muzyka na ulicy".

TEATR NOWY: — Dziś: „Gromiwoja", ceny zniżone.

Piątek, 7. 6. „Gromiwoja" ceny zniżone.

Sobota, 8. 6. „Gromiwoja" ceny zniżone.

KINA

Poznań, czwartek, 6. 6.

APOLLO: „Tarzan nieustraszony".
CORSO: „Nowoczesny Robinson".
GWIAZDA: „Wyrok Życia".
MOJE: „Szpieg w masce".
METROPOLIS: „Nadja".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Miss Flora" oraz „Pod mikroskopem".
RENAISSANCE: „Uciekinierzy".
SFINKS: „Adjutant Jego Wysokości".
ŚWIT: Reportaż uroczystości pogrzebowych ś. p. Marsz. Piłsudskiego.
SŁOŃCE: „Kobieta szuka miłości".
TĘCZA-Łazarz: „Nocny lot".
TĘCZA-Wilda: „Bokser i dama".
WILSONA: „Koci pazur".

16. SZUKA POKOJU

Próżnych
dwóch pokoi, zacnym domu. — Samotne stałem stanowisku. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 418

Pokoju
próżnego centrum poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 403

17. LOKALE

3 pokoje
frontowe wysoki parter, na cele handlowe lub cichy przemysł. — Ul. Półwiejska 30. zdg 93 296

50 zł
skład z mieszkaniem. Słupecka 14 Osiedle. zdg 93 405

Skład
obecnie fryzjernia do wynajęcia. Górna Wilda 30. zdg 93 584

18. DZIERŻAWY

Skład kolonjalny
przy głównej ulicy w mieście powiatowem od zaraz do wydzierżawienia. Zgł. Oredownik, Poznań zdg 93 461

Poszukuję
dzierżawy gospodarstwa 10—20 mórg blisko Poznania. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 93 279

250
mórg buraczanej w mieście gimnazjalnem, żniwo na własność, żywy, martwy kompletny, objęcie 15 000, 1 centnar morgi. Szymala, Września, Miłosławska 2. zdg 93 343

Kiosk
Park Wilsona do wydzierżawienia. Wiadomość Jasna 11, m. 6. ZPOK godz. 12—14 i 18—20. zdg 93 293

Dzierżawa
122 pszennej, ładna resztówka, woda wydzierżawi Kwiatkowski, Działyńskich 10 zdg 93 452

Gospodarstwo
42 mórg z inwentarzem, budynki masywne, nadające się na ogrodnictwo wydzierżawię. St. Cegiołkowa, Czapury, pow. poznański. zdg 93 387

22. ZGUBY

Portmonetkę z pieniędzmi
pozostawiono onegdaj w administracji pisma naszego. Odebrać można po wylegitymowaniu się. zdg 93 446/7/8

Niedziela
Miłowody, zgubiono bransoletkę. Bardzo proszę oddać. Śląska 21. zdg 92 995

Dowód
akademicki zagubiony na nazwisko Stanisław Prybe, unieważniam. zdg 93 325

23. ROZMAITE

Witold Leworski tylko Wrocławska 36
obrazy i oprawa obrazów. dg 2476/7

Autem
20 groszy kilometr. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 92 564.

Tanio
odpolerowanie, odświeżanie, bejcowanie mebli i pianin, wszelkie reparacje oraz przeróbka urządzeń składowych. Fr. Ratajczaka 11 a, m. 56. zdg 93 103

Swędzenie
oraz wyrzuty skórne usuwa Krem Lain-Age (z kogutkiem). — Nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka. n 8297

Pracownia Gorsetów „Wanda"
Gorsety gotowe. — Gorsety na miarę. Pasy do ciąży. — Paseczki sportowe. Biustonosze-wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów. Ratajszaka nr. 27 parter. zdg 93 107

Akuszerka
Błaszczakowa, Palacza 75 przyjmuje panie. zdg 93 291

Starszą
osobę gotówką przyjmę na dożywocie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 357

Kto
załatwia sprawy z Ubezpieczalnią Krajową w Poznaniu? Oferty Kurjer Poznański ng 11 340

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada z cyfr — kart, ręki. Przyjmuje 10 rana — 9 wieczorem. Podgórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 93 390

Wróżka
Półwiejska 34 — 17. zdg 94 454

Kto
w Poznaniu składach żywnościowych, dobrze zaprowadzony, posiadający trochę gotówki, chciałby się zająć sprzedażą dobrym artykułem. Skra. Bydgoszcz, Św. Trójcy 17. ng 11 324

Koncesji
wódczanej poszukuje Tomczak. Górna Wilda 88, m. 20. zdg 93 586

24. NAUKA

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowa 11. Nowy
kurs 1 lipca.
zdg 92 277

Szkoła
Domowej Pracy Kobiet w Kórniku przyjmuje uczennice, szkoła internat 40 zł. zdg 93 417

Angielskiego Francuskiego
udziela Dolgow, Skarbowa 4, — mieszkanie 14. Zgłoszenia 6—8. zdg 93 424

25. MUZYKA

„Trio"
damsko-męskie, acordeon, humor, śpiew, duży repertuar, wolne. — S. O. S., Inowrocław, poste restante. zdg 93 382

Pianista
akordeonem, jazzbandzista z śpiewem potrzebni zaraz na wyjazd. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 93 605

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Rządca
gospodarczy wszechstronnie wykwalifikowany i
kierownika hodowli drobiu
młode małżeństwo, zmienią posady od lipca lub później. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 92 828

Nauczycielka
piękne rekomendacje, pozwolenie, rutyna, zmieni posadę wieś. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 258

Buchalter, urzędnik podwórzowy
wykwalifikowany w swym zawodzie, prowadzi całokształt biurowości gosp., ustawia bilanse, lat 34 przyjmie posadę, najchętniej na deputat. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 260

Rządcę
gospodarczego. Wielkopolanina, kawalera, wszechstronnie wykwalifikowanego rolnika, zamiłowanego hodowcę na niewypowiedzianej posadzie polecam sumiennie. Smulkowski, dyrektor. Turew, kościańskie. zdg 92 827

Emerytowany nauczyciel
bez pracy i utrzymania, narażony na utratę mieszkania, prosi o pracę jako nauczyciel domowy, ewentl. jako siła kupiecka, biurowa lub każda inna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 508

Absolwent
Liceum Handlowego poszukuje w branży kupieckiej jako elew nauki. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 393

Kupiec rutynowany
nieposzlakowany, lat 42 kilkanaście lat samodzielny i na kierowniczych stanowiskach
udzieli pożyczki
długoterm.
6—7 tys. zł.
przy pupilarnem zabezpieczeniu za odpowiednie stałe stanowisko. Łask. zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 92 585

Aptekarz
Polak, z długoletnią praktyką i z znajomością języka niemieckiego, pracownik sumienny, energiczny i dokładny, poszukuje posady lub zastępstwa albo zarządu apteki. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 92 823

Stolarz
modelarz poszukuje pracy z własnemi narzędziami. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 93 313

Dziewczyna
nawskroś uczciwa z dobrem gotowaniem, może się zająć całkowicie gospodarstwem domowem, szuka odpowiedniej posady. Zależy na dobrem traktowaniu. — Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 93 333

Ogrodnik
lat 27, poszukuje posady od zaraz z dobremi świadectwami wynagrodzenie skromne. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 93 306

Praktyki
biurowej w majątku poszukuje młody wykształcony, bardzo dobre polecenie od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 320

Hafciarka
specjalistka wypraw szuka pracy od zaraz, najchętniej na wieś. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 310

Dziewczyna
z gotowaniem do samotnej osoby szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 288

Służąca
uczciwa do wszystkiego lub Restauracji poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 93 298

Dziewczyna
starsza dobrze gotuje poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 307

Pokój
frontowy, niekrępujący zaraz. — Półwiejska 17, m. 6. zdg 93 308

Poszukuję
posady do wszelkiej pracy z gotowaniem 15. 6. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 309

Fabryka
kawy słodowej poszukuje wykwalifikowanego majstra, fachowca do palenia i mielenia kawy słodowej. Oferty z życiorysem i odpisami świadectw kierować do „Warszawskiej Agencji Reklamy", Warszawa, Sienkiewicza 3 pod „Fabryka". 11 308

Gospodyni
inteligentna znająca wszechstronnie gospodarstwo domowe, ogród, drób przyjmie posadę na probostwie lub wikarjacie. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 329

Inteligentna
panienka poszukuje posady do starszych dzieci, zna ogrodnictwo i warzywnictwo. Tylko na wieś. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 93 339

Utalentowanej
inteligentnej panience kto pomoże do wykorzystania zdolności i osiągnięcia posady. Chętnie z przyłączeniem do rodziny. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 93 340

Technik budowlany
poszukuje posady ul. Sokoła 8, m. 1. zdg 93 290

Kucharka
samodzielna poszukuje posady od zaraz lub od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 364

Dwie dziewczyny
z lepszej rodziny poszukują posady, najchętniej do szpitala. — Oferty Kurjer Poznański zdg 93 352

Kamerdyner
uczciwy, kawaler, poszukuje posady w pałacu. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 93 411

Kucharka
dobre gotowanie szuka posady do wszystkiego lepszym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 504.

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 540

Służąca
do wszelkich prac domowych z własną pościelą poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 528

Dziewczyna
uczciwa, zaufana z dobrem gotowaniem, dobremi świadectwami, szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 93 582

Szofer - ślusarz
obeznany różnemi maszynami 12 lat praktyki, uskutecznia naprawy samochodów poszukuje posady zaraz lub później Oferty W. Lewandowski, Inowrocław, Św. Mikołaja 5. zdg 91 704

27. WOLNE MIEJSCA

Fryzjer
50 %. Wierzbięcice 19 zdg 93 250

Służący
kawaler od 15 czerwca potrzebny. Zgłoszenia pierwszorzędnych reflektantów, doskonale poleconych z podaniem pretensji, przyjmuje Józef Korytowski, Chwałkowo, p. Krobia, powiat Gostyń. zdg 93 261

Technik dentystyczny
pracujący w własnem laboratorjum zechce złożyć ofertę wraz z cennikiem do Kurjera Pozn. dg 2 658

Technik dentystyczny
wykonujący artystycznie prace kauczukowe i złote lane, potrzebny na przyjazdy na prowincję (70 klm od Poznania). Oferty pod dg 2 657 do Kurjera Pozn.

Drogerja
w Poznaniu poszukuje pomocnicy i siły pomocniczej. Wyczerpujące zgłoszenia z pretensjami. Kurjer Poznański zdg 93 303

Posadę
dam książkowemu (ej) ekspedjentowi, kaucja 700— 1 000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 299

Służąca
gotowaniem do wszystkiego zaraz. Schulz Ogrodowa 13, m. 18, od piątej. zdg 93 508

Służąca
potrzebna Malinowscy, Aleje Marcinkowskiego 23, mieszk. 14. zdg 93 345

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem na wieś. Zgłoszenia Romana Szymańskiego 3, m. 4 w piątek 10—12. zdg 93 344

Dziewczyna
zaraz Karwowskiego 24, m. 10. zdg 93 321

Podróżującemu
zaprowadzonemu sklepach spożywczych na prowincji oddam dodatkowo intratny artykuł. Wlkp. Palarnia Kawy „Wanda", Poznań, Dąbrowskiego 83/85. zdg 93 323

Potrzebna
pokojowa władająca niemieckim. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 334

Książkowa dominjalna
z praktyką, która się też zajmie dozorem gospodarstwa podwórzowego potrzebna od 1. 7. br. Sulin, p. Działyń. pow. Gniezno. zdg 93 413

Adeptki
i adeptów teatralno-rewjowych oraz artystów widowiskowych poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 366

Stałą
pracę dam za pożyczenie 1 000.— Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 300

Fryzjer i fryzjerka
potrzebni. Półwiejska 24. zdg 93 278

Pomocnik
fryzjerski na piątek i sobotę. — Grunwaldzka 19. zdg 93 324

Ekspedjentka
branży rzeźnickiej, potrzebna. — Niklasiewicz, Wrocławska 37. zdg 93 346

Bufetowa
z obsługą gośc. Woźna 18. zdg 93 435

Dziewczyna
zaraz potrzebna z gotowaniem. — Piekarnia, Szamarzewskiego 11. zdg 93 431

Fryzjer - fryzjerka
wypomóżkę. Wodna 21. zdg 93 427

Fryzjer
potrzebny. Zamkowa 4. zdg 93 570

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem do wszystkiego może się zgłosić Langner Wroniecka 12. dg 2 769

Fryzjer
na stałe Woźna 16. zdg 93 579

Bufetowa
zgłosić Wielka 2 restauracja. zdg 93 497

Posada
stała samodzielna mieszkanie zaprowadzona filja Poznań hurt. detal Potrzeba 600 Strzałowa 3 m. 23. zdg 93 500

Fryzjerka
lub fryzjer damski Kreta 1 — 2 zdg 93 501

Potrzebna
służąca kochająca dzieci skromnem gotowaniem wierna zaufana. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 93 503

Duża górnośląska Spółdzielnia Spożywców poszukuje
II. kierownika
obeznanego ze stosunkami spółdzielczemi i wytrawnego fachowca w pracach administracyjnych, organizacyjnych i handlowych. Oferty z odpisami świadectw, dokładnym życiorysem i fotografją składać do WK 356 Tow. Reklamy Międzynarodowej Katowice, Rynek 11. Tg 1 098

Posadę
stałą biurowego, biurowej — pożyczka do 2000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 484.

Fryzjerka
Jezuicka 6. zdg 93 487

Posługaczka
potrzebna zaraz. Podgórna 12 b, m. 14. zdg 93 555

Dziewczyny
z dobrem gotowaniem i wszelkich prac domowych poszukuje ul. Śniadeckich 19 m. 4 zgł. 7—9. zdg 93 489

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych zaraz Grobla 19 m. I. zdg 93 478

Fryzjerka
i fryzjer wypomóżka Wodna 14. zdg 93 472

Potrzebna
dziewczyna która pracowała przy kucharzu. Restauracja Sew. Mielżyńskiego 1. zdg 93 473

Ekspedjentka
do oddziału sprzedaży butelkowej. Kujawa, Św. Marcin 63. zdg 93 536

Bufetową
ekspedjentkę zaraz, dobrze poleconą. Wskaże Kurjer Poznański zdg 93 532

Fryzjer
dobra stała posada Mokra 4. zdg 93 510

Ekspedjent
artykuły męskie, wypomóżka. — Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 93 506

Gosposia - kucharka
czysta, bezwzględnie uczciwa, — dobremi poleceniami potrzebna zaraz w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 286

Fryzjerka
i pomocnik fryzjerski potrzebni od zaraz (na stałe). Wielkie Garbary 36. zdg 93 603

Służąca
gotowaniem do wszystkiego. — Pocztowa 11 — 6. zdg 93 578

Chłopiec (panienka)
ukończoną szkołą handlową na praktykę do biura, ewentualnie za małem wynagrodzeniem od zaraz. Oferty Kurjer Poznański dg 2771

Ekspedjent (ka)
do sklepu kolonjalnego, siła rutynowana od zaraz. Oferty Kurjer Poznański dg 2770

Akwizytorów
tylko siły pierwszorzędne dla sprzedaży aparatów fotograficznych poszukuje F-ma Grimm Sukc. i Kamieński — 27 Grudnia 14, w godz. 9—11. Pg 4374-23.44

Zdolne
ekspedjentki branży obuwia przyjmę. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 598

Bufetowa
lub początkująca, gwarancja 150 do 200. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 93 475

Służąca
młodsza, przychodnia potrzebna. Banasińska, Romana Szymańskiego 1. zdg 93 474

Biuralista
młodszy piszący maszyną Adler, zaraz potrzebny. Zgłoszenia pisemne do „Par" pod nr. 23,37 Pg 4368-23.37.

Ekspedjentka
z branży rzeźnickiej potrzebna zaraz. Zgłoszenia Mnichowski, Półwiejska 6. zdg 93 395

Fryzjer
50%, fryzjerka 60% potrzebni. — Kozia 19. zdg 93 386

28. ROZRYWKA

Londyńska
Masztalarska poleca swym bywalcom sympatyczny wieczór — koncert ceny zniżone. zdg 93 488

Harold
Lloyd najwspanialsza komedja „Koci Pazur", Kino Wilsona. zdg 93 571

Kino Tęcza Wilda
Bokser i dama. zdg 93 597

Humor zagraniczny

Czy to głupie bydle nie umie czytać?
(Ric et Rac — Paryż). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc czerwiec 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22-u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200 149